

పండుగలు, పర్వదినాలు

ఇతర అన్ని వేళల

తుషార్

వనస్పతి

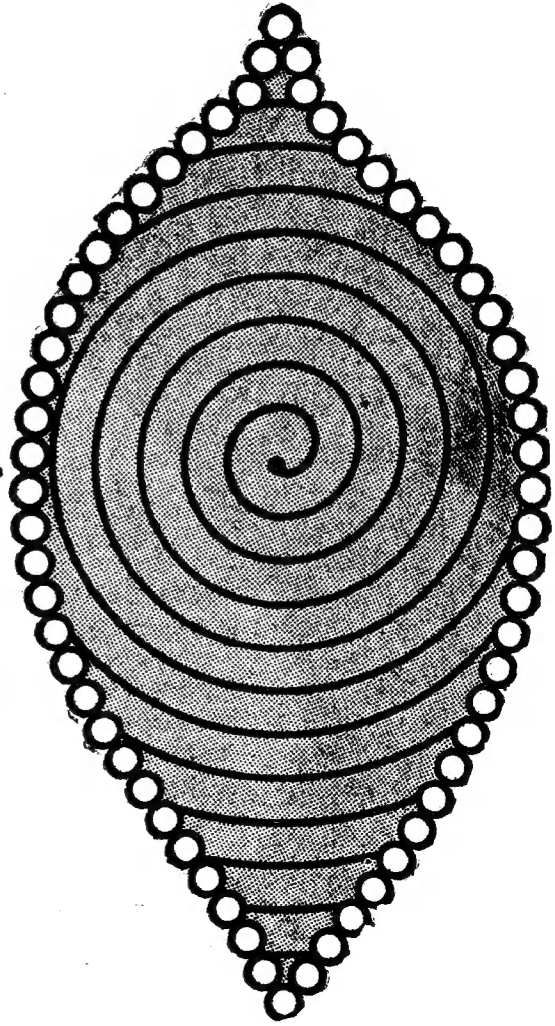
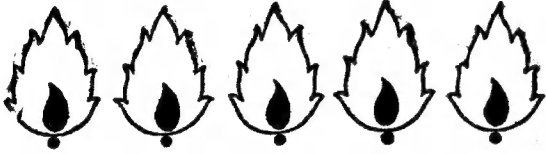
తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్
కర్నూలు

ఆంధ్రప్రదేశ్:
హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్, న్యూ,
బకింగ్ హాంపెటర్స్, విజయవాడ-2.

మద్రాసు ఆఫీస్
107, ఆర్యవియోగవీధి, బాద్లెట్
మద్రాసు-1.

కంఠారావములు, శిల్పకళా చిత్రరవులు, దివ్యజ్యోతుల
మెఱపులు, యివి అన్నీ నిండు నవ్వులతో నిత్యోత్స
వాలు జరుపుకొనే ఈ కుంభసమయమునకు మెఱుగులు
దిద్దుతని. మనముమీదా ఈ పుత్సవాలలో కలిసిపోయి
ఆనందిస్తాం! నూత్న సంతర్పరం, కాంతిభద్రతల నిన్నూ,
పూర్తికామికంగా పురోగమించి, దేశసౌఖ్యాన్ని
పెంపొందించగలదని ఆశిస్తాం!!

మ హేం ద్ర డి మ హేం ద్ర తి మి తి డే

బొంబాయి * కలకత్తా * ఢిల్లీ * మద్రాసు

P. S. M. M. 696

మా ప్రదర్శనశాలకు విచ్చేయండి

1955, అక్టోబరు 29 నుండి డిసెంబరు 15 వరకు న్యూఢిల్లీలో జరుగు

ఇండియన్ ఇండస్ట్రీస్ షోలో మా శాలకు రండి.

సంవత్సర చందా
రూ. 12-0-0
విడిపత్రిక 4 అ.

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 49
సంచిక 11
16.11-55

మన్మథ కార్తిక శుద్ధ విదియ బుధవారం

పాఠకులకు మనవి

దసరా పోటీలు

ఈ సంవత్సరం పిల్లల పోటీ చిత్రాలను రచనలను దసరాకి బదులు దీపావళికి ప్రచురించడం జరిగింది. కిందటి మూడేళ్లనుంచి దసరా సంచిక యావత్తూ పిల్లల కోసమే ప్రచురించబడుతూవచ్చింది. ఈ సంవత్సరం అలా చెయ్యడానికి వీలు లేకపోయింది. ఈ సంచికలో పాఠిక పేజీలు మాత్రం బాలసాహితీ శీర్షిక క్రింద ప్రచురించగలిగాం. పై సంవత్సరంనుంచి యథాప్రకారం దసరా సంచిక అంతా పిల్లలకోసమే వినియోగించడానికి ప్రయత్నిస్తాం.

బొమ్మలు

ఈ సంవత్సరం పోటీకి మొత్తం అయిదు వందలు పైగా ఎంట్రీలు వచ్చాయి. ఈమారు బొమ్మలు మంచివి చాలానే వచ్చాయి. కాని వచ్చినవాటిలో తొమ్మిది బొమ్మల కంటే ఎక్కువ అచ్చు పెయ్యడానికి వీలుపడలేదు. ఈ తొమ్మిది బొమ్మల్లోనూ రెండింటికి బహుమతులివ్వ

బడుతున్నాయి. అయితే అంత మాత్రాన్ని మిగిలినవి బాగుండలేదని కాదు. అన్నీ బాగానే వున్నాయి. (పిల్లలజేరు చెప్పి పెద్దవాళ్ళు చెయ్యి చేసుకున్నవి తప్ప). మూడేళ్లనుంచి ఒకసారి బహుమతి పొందిన వాళ్లకి మళ్ళీ బహుమతి ఇవ్వడంలేదు. అలాగే మిగిలినవాళ్ళు కూడా ముందుముందు బహుమతులు గెల్చుకోవచ్చు - (మళ్ళీ యేడాదికి ఈడు పదిహేనేళ్లూ దాటిపోకుండా వుంటే).

గేయాలు ఈ సంవత్సరంకూడా మంచివి రానేలేదు.

కథలు

దీక్ష మంచి కథలు రాసినవాళ్ళు కొద్దిమందే. వాళ్ల కథల్లో మరీ కొద్దిగా మాత్రమే అచ్చు పెయ్య వలసివచ్చింది. వీటిలో "అన్నయ్య" అనే కథ రాసిన చి|| పుల్లెల రామ కృష్ణారావుకి (13 సం||) బహుమతి లభించింది.

సామాన్యంగా అన్నయ్య అనే సరికి తమ్ముడిమీద కొల్లలుగా ఆపేక్ష చూపించి త్యాగం చేసేనే

గొప్ప వాడనో, లేక పోతే ఇంట్లో అందరినీ చికాకుపెట్టి ఏడిపించే స్వార్థపరుడు, పెంకిఘటం అనో రాస్తూవుంటారు. అట్లా కాకుండా, అన్నయ్య చలాయించే అథారిటీలో కనపడకుండా దాక్కునే ఆపేక్షను, సంతబెంగల్లో పడి విసుక్కున్నా తిట్టినా కొట్టినా తమ్ముడిని మరిచిపోని అన్నయ్య శ్రద్ధనీ అతి సహజంగా చిత్రం చూడు చి|| రామకృష్ణారావు. అన్నయ్యని పొగిడెయ్యలేదు, మరీ అంత తిట్టుకోలేదు. ఎలా ఉన్న వాణ్ని అలాకథలో ఇరికించాడు. పెద్దవాళ్ళు చెప్పకునే మాటల్ని బట్టి, పత్రికల్లో చదివీ, లేనిపోని అభిప్రాయాలు తెచ్చి పెట్టుకొని రాయడం మొదలెడితే కథలు బాగుండవు. సహజంగా తోచిన విషయాల్ని సహజంగానే, ఆటే మెరుగులు దిద్దవలసిన పాట్లు లేకుండా రాస్తే ఎందుకు బాగుండవు? ఈ ఒక్క కథను గురించే ఇంత ఎందుకు చెప్పారు, మిగిలిన కథల్ని గురించి చెప్పక పోవడం అన్యాయం అని కొంద

రనుకోవచ్చు. అది కొంత అన్యాయం అని ఒప్పుకోవాలి. కథలు ఎలా రాస్తే బాగుంటాయి అని పిల్లల్లో ఎవరికైనా తోచవచ్చుగా! అందుకని మచ్చుకి బహుమతి ఇచ్చిన కథని గురించి రాయడం జరిగింది. జడ కుచ్చలు, తిరుపతి ప్రయాణం మొదలైన మిగిలిన కథల్ని గురించి కూడా చెప్పవచ్చు. కాని అన్నింటిని గురించి చెప్పడానికి ఇక్కడ శోటించాలదు. అందుకోసం మిగిలిన వాళ్ళు ఏమీ అనుకోవద్దు. వాళ్ళు రాసినవీ మంచివే. బాగున్నాయి. బామ్మలూ కథలూ మిగిలినవాటిలో బాగున్నవాటిని క్రమంగా పాల సాహితీలో ప్రచురిస్తాం.

దీపావళి సంచిక

మరి దీపావళి నందర్బంలో ఒక్క మాట. మా కోరిక మన్నించి నవ్యావయలు చాలమంది దీపావళి సంచికకోసం కథలు, గేయాలు.

చిత్రాలు, ఫోటోలు వంపరు కొన్ని ఆలస్యంగా చేరాయి— ముఖ్యంగా ఫోటోలు, చిత్రాలు. అందువల్ల వచ్చినవాటిలో చాల వరకు ఉపయోగించలేక పోయాం.

గమనిక

స్థలాభావంచేత ఈవారం అబల సీరియల్, బాలసాహితీ సీరియల్ మార్టిన్ రాట్లర్, వనితా లోకం ప్రచురించడం లేదని పాఠకులు గమనించ ప్రార్థన. —నం॥

కొండరి రచనల్ని స్థలాభావంవల్ల అడ్డు పెయ్యలేకపోయాం. ఇందుకు రచయితలు, చిత్రకారులు, ఫోటో గ్రాఫర్లు మన్నించాలని మూల ప్రార్థన. వీలున్నంతవరకు రచనల్ని క్రమంగా ప్రచురించగలం. శోటించాలనండు వల్ల ఈవారం వనితాలోకం, అబల

(సీరియల్), బాలసాహితీ సీరియల్ (మార్టిన్ రాట్లర్) ప్రచురించ బడ లేదు. ప్రచురించిన అవి యథా ప్రకారం ప్రచురించబడతాయి.

పండుగ ఆభినందనలు:

ఈ పండుగ సాడు చేకమంతా ఆనెతు హిమాచల పర్యంతం రంగురంగుల వెలుగులతో ప్రకాశిస్తుంది. ప్రమాదకరమైన శ్రేలుడు సా ముగ్రి ఉపయోగించరాదని భారత ప్రభుత్వం హెచ్చరించింది. చప్పళ్లు పెద్దపైతే చెవులు చిల్లులు వడ్డం, ప్రమాదాలు సంభవించడం తప్పితే ఏమీ ఉండదు. రంగురంగుల కాంతులీన మతావాళ్ళు చిచ్చు బుడ్లతో అవి పోలికరావు.

ఈ పండుగ మా పాఠకులకు, రచయితలకు, అందరికీ శుభం చేకూర్చాలని మా కాంక్ష. —నంపాదకుడు.

సంక్రాంతి సంచిక

కథానికల ప్రోత్తి

మొదటి బహుమతి రూ. 75 రెండవ బహుమతి రూ. 50.

రచనలు చేరవలసిన ఆఖరు తేది 10-12-55

ఆమె సౌందర్యవతి

ఆమె లక్షణవతి

విలననగా

అద్దకము, రంగు
మెర్చిరైజు చేసిన

ఫిటావ్
నాయిల్స్

దరించును

ది ఫిటావ్ మకనజీ స్కిన్స్ అండ్ బీటింగ్ కంపెనీ, లి.
మిల్సు : ఫైవ్ లా బొంబాయి ఆఫీసు అక్కి నిల్డింగ్.
బెల్గాంపేయర్ బొంబాయి 1

బల్బలపావు : మూర్తీబాబా మార్కెట్టు గోవింద్ బాగ్,
బొంబాయి 2 చిల్డ్రన్ బల్బలపావు : హైదర్ నగర్, బాంబే
బాగ్ రిల్లీ చిల్డ్రన్ బల్బలపావు :

318 శివాజీ నగర్ చంద్రబాగ్ రోడ్డు, మద్రాసు

నిరాలా

సబ్బు

బట్టలను ఉతకడం
ఆలెతేలిక

జి

బట్టలను బండకువేసి బాదడం, నదుములు విరిగే బట్ట ఉతకడం అవసరం లేదు. నిరాలా సబ్బుకు చాలా సురుగు గబగబా వస్తుంది గనుక అలెతేలికగా, శుభంగా, బట్టలు చిరగకుండా ఉతకవచ్చు.

జి

తక్కు
ముక్కులు
లేవు

కుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్
కర్నూల్

ప్రత్యేకముగాను కరస్మతా తాలతో ప్రారంభిస్తున్నది; దీపావళి మహోత్సవాలలో అంతిమముగాను. యశ ద్వారతదేశంలో సమస్తజనం సంతోషంతో ఖాల్వానే పండుగల్లో దీపావళి అతి ప్రధానమైనదిని చెప్పవచ్చు.

దీపావళి కొందరిమతంలో పదమూడు నెలల పండుగగా భావింపబడుతున్నా, నేడు ప్రధానంగా ఇది (1) సరక తరుణి, (2) కార్తీక అమావాస్య, (3) గోవర్ధనోద్ధరణ, (4) యమద్వితీయ అనే నాలుగు జాల పండుగగా వ్యాప్తమవుతున్నది. ఆక్ష్వియుజ 2 మూల త్రయోదశి నిష్పత్తయోదశిగా చేర్చి, అయిదుదినాలు పండుగగా గూడా దీపావళిని నిరూపించే ఆచారం కూడా వుంది.

ఉత్తరభారతంలో దీపావళిని లక్ష్మీపూజగాను, వంశదేశంలో కార్తీకపూజగాను, షీతభారతంలో రావణ వధాసంతరితం శ్రీరాముడు తిరిగి అయోధ్యకువచ్చి పట్టాభిషిక్తుడైన పండుగగాను భావిస్తారు. జైనులు కార్తీకకృష్ణవతుర్దశిని మహావీరుని 'నిర్వాణ' లక్ష్మీ' దివసంగాను, అమావాస్యను మహావీరుని శిష్యుడైన ఇంద్రభూతికి 'జ్ఞానలక్ష్మి' సంక్రమించిన దివసంగానూ ఉపలక్షిస్తారు. జైనులు మహావీరుని నిర్వాణ కారణంగా దేవతలు, మానవులు దీపమాలికలతో ఉత్సవాన్ని జరపటమే నేటిదీపావళికి ప్రధాన 'సంజ్ఞ' అని పలుకుతున్నారు.

దీపావళి మహోత్సవాల పరిణామాన్ని గురించి విశేష విచారణచేసి గుప్తేమహాశయ్యుడు తన "హిందువుల పవిత్ర దినములు" అనే గ్రంథంలో క్రింది రీతిగా సంగ్రహించాడు:

"I solicit the attention of ethnographers to the chief points I have thus been able to disclose out of the multiplicity of accounts of the origin of DIPAVALI— (1) The change of season. (2) the death of the rice - crop harvest (3) the time of manuring the soil

వావిలాలు సోమయాజులు

for the second crop (4) the Sun reaching LIBRA, the seventh sign of the Zodiac (5) The coronation of Rama (6) the selection of this coronation day for the conventional coronation and era-making day of Vikramaditya, the last of the Guptas"

(Hindu Holidays—P. 39)

ఇంతేకాక కొందరు దీపావళిని అశోకుని కలింగ విజయోత్సవ సూచకమైన పండుగలుగా కూడా భావిస్తున్నారు. భారతీయులు సమస్త చైత్ర శాస్తి, జ్యోతిగా భావించారు. మహర్షులు పరమార్థ సత్యం ప్రకాశంకల 'ప్రది-దీపం'గా దర్శించారు. 'సత్యత సూర్యో భాతి, స చంద్ర తారకా సమో విద్యుత్' భాంతి మతం ముగ్ధి, యస్య భావా సర్వమిదం విభాతి, తస్మై త్యేషాం బ్రహ్మ జ్ఞానమక' అని ఆ 'అదిష్కోతి' ప్రకాశం సహజ సూర్యుల కాంతిని మించినదని కీర్తించారు. ఆ జ్యోతి మానవాంతరాలలో శుభ దీపంగా ప్రకాశిస్తున్నట్లు భారతీయులు నమ్ముతున్నారు. పరబ్రహ్మకు ప్రతీకలుగా నిలిచే గీపాలకు విశేష ప్రాముఖ్యాన్ని మనవాళ్లు నిరూపించారు. దీప దాన మహిమ దీకాలను పురాణ గ్రంథాలలో వివరించారు. దీపనేత వల్ల కలిగే ప్రయోజనాన్ని గురించి—

"ఎన్ని నిమిషములు చైత్రత నన్నిధి వెలుగంక జనుడు ప్రదీపం అన్ని సుర వర్షిరములు ను భోగిల్లి సమస్త కుల నాతిఁ డొప్పెడు దివమునన్."

(తిక్కన—అనుకాసనిక పర్వము.) అని స్పష్టీకరించారు. వివిధ ప్రయోజనాల వాసిస్తూ దేవతాపూజ చేసే భక్తకోటి

ఉపయోగించవలసిన వ్యాఖ్య, గజ, నాగ, గండ్, వృక్ష, పక్షి, పిక, కిన్నరాది దీప నిర్మాణానికి శిల్పకాస్త్రాలలో ప్రక్రియలు చెప్పిఉన్నవి. ఇట్టి మహత్వం ల దీపాలకు విశేష ప్రాముఖ్యంగల పండుగలు మన దీపావళి మహోత్సవాలు.

దీపావళి లేక దీపాళి శబ్దం ప్రాచీన భారతీయ గ్రంథాలలో కన్పించటం లేదు అందువల్ల కొందఱు దీనిని మధ్యయుగంలో ఆరంభించిన పండుగగా భావిస్తున్నారు కాని ఇది ప్రాచీన కాలంలో యక్ష రాత్రి అనే పేరుతో వ్యవహరింపబడతూ, కాలక్రమేణ దీపావళి పండుగ అయినదని చారిత్రక పరిశోధకులు నిరూపించినారు. [J. G. J. R. I Vol III Pts II P. 205-21. డి. కె. గోశే మహాశయుని వ్యాసము].

పురుషోత్తమశక్తుడు తపత్రికాండ శేషంలో యక్ష రాత్రి, దీపావళి శబ్దాలను సమానార్థకాలుగా వ్యవహరించినాడు. ప్రాచీనుడు, మనూరి అయిన వాత్సాన్యుడును తన 'కౌముదా' తాలలో యక్ష రాత్రి ప్రకేస చేసినాడు. కౌముదా త్రయలకు వ్యాఖ్యానం వ్రాసిన జయకుంగుడు (క్రీ. శి. 10 వ శతాబ్దము) ఈ యక్ష రాత్రిని గురించి "యక్ష రాత్రి రితి శుభరాత్రి యక్షాణాం తత్ర సన్నిధానాత్ తత్ర ప్రాయశో లోకస్య ద్యౌతిక్రీడా" అని వ్యాఖ్యానించినాడు. దీనికి పక్ష రాత్రి అని కేరొకేరున్నట్లు, ఇది మాఘ శుక్ల పంచమినాడో లేక కార్తీక పూర్ణిమనాడో జరుపబడుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. సంస్కృత నిఘంటుకారుడు రామ నారాయణలక్ష్మీ యక్ష రాత్రికల్పాన్ని లక్ష్మీ శేరిని ఉద్దేశించి వరిగించే దీపమాలికలు కలది అని నిర్వచించాడు.

యశోధరుని యక్ష రాత్రి హేమచంద్రుని కాలానికి జక్త రాత్రి, దీపావళి అయినది. హేమచంద్రుడు, యుగంధరుడూ యక్ష రాత్రికి లక్షణాలుగా పరిశేషయక్ష సన్నిధి, ద్యౌతక్రీడల్లో, తరువాత కాలంలో ద్యౌతక్రీడ కనిపిస్తున్నది కాని యక్ష సన్నిధి కని (10 వ పేజీ చూడండి)

श्रीशङ्कर

దీపికా విజయం
—విష్ణుది శాసయ్య.

దీపావళి మహాత్మవాలు

పించటంలేదు. హేమాద్రి (క్రి.శ. 18 వ శతాబ్ది) వ్రతఖండంలో “సుఖసుప్తిక” అనే ఒక వ్రతాన్ని పేర్కొన్నాడు. ఈ సుఖసుప్తిక, యక్షరాత్రి, సుఖరాత్రి సమావార్తకాలం. హేమాద్రి వ్రతఖండంలో సుఖసుప్తికనుగూర్చి చెప్పిన లక్షణాలు శతుర్వర్గచింతామణి గ్రంథంలోని సుఖరాత్రి లక్షణాలతో సరిపోతున్నది.

(క్రి. శ. 6, 7 శతాబ్దాలలో ఆదిత్య పురాణాన్ని అనుసరించి కాశ్యోర దేశంలో నీలమతి పురాణం పుట్టింది. అందులో కార్తీక అమావాస్యనాడు వెలిగించ వలసిన దీపమాలికల లక్షణం కనిపిస్తున్నది. ఈ ఆదిత్య పురాణాన్ని క్రీ. శ. 1080 ప్రాంతంలో ఆల్బెర్టాసి పండితుడు చూచాడు. (Puranic Records—Dr HAZRA P. 90) హేమాద్రి వ్రత ఖండాన్ని బట్టి, నీలమతి పురాణాన్ని బట్టి సుఖసుప్తిక లక్షణాలు క్రిందివిధంగా కనిపిస్తున్నవి. (1) ఈ పండుగను కార్తీక అమావాస్యనాడు జరపాలి (2) ప్రహ్లాద సమయానంతరం లక్ష్మిని (కరీషిణి) పూజించాలి (3) రోగులు, బాలబాలికలు తప్ప మిగిలిన వారంతా పగలు ఉపవాసం చెయ్యాలి, (4) సాయంత్రం సర్వప్రదేశాల నూ దీప మాలికలతో అలంకరించి అతిథి సంతర్పణలతో గడపాలి. ఈదినం రాత్రి ద్యూతక్రిడ చెయ్యాలని హేమాద్రి చెప్పినాడు. కార్తీక శుద్ధ పౌర్ణమినాడు పార్వతితో శివుడు ద్యూతక్రిడ సర్పి ఓడిపోయినాడట! ద్యూతానంతరం దంపతులు సుఖశయ్య చేర్చుకుని దీపమాలికలమధ్య సుఖశయనం చెయ్యాలని హేమాద్రి వ్రతఖండంలో చెప్పినాడు.

వైన పేర్కొన్న సుఖసుప్తిక, యక్షరాత్రి, సుఖరాత్రి అనే నామాలతో ప్రాచీన కాలంలో ఉన్న పండుగల లక్షణాలన్నీ నేడు దీపావళి పండుగల్లో కనిపిస్తున్నవి. దీనినిబట్టి క్రీ. శ. మొదటి నాలుగేతాబ్దాల కాలంలో యక్షరాత్రి పేరుతోనూ, అయిదు మొదలు ఎనిమిదవ శతాబ్ది వరకూ సుఖసుప్తిక అనే నామంతోనూ స్వనిత్యుతమై హేమచంద్రుని కాలానికి (క్రి. శ. 1000 ప్రాంతము) దీపావళి ఉత్పత్తినంగా వై పండుగ పరిణమించినదని దరిత్రకారులు నిర్ణయించినారు. క్రీ. శ. 15 వ శతాబ్ది తరువాత పుట్టిన కమలాకర పురు నిర్ణయసింధువు, ధర్మసింధువు మొదలైన గ్రంథాలలో దీపావళినాటి కర్మకాండ పులంగా కనిపిస్తున్నది.

నేటి దీపావళి పండుగ అయిదుగోజుల ఉత్సవాలుగా పరిణమించటానికి ముందుగా ఎన్నో పరిణామాలను పొందినట్లు మనకు అర్థమైంది. విష్ణువు చాతుర్వర్త్యానికి నాలుగు వ్రతదినాలను నియమించాడట! బ్రాహ్మణులకు (కావణ శుద్ధ పూర్ణిమ (రేక్షాపూర్ణిమ), త్రిత్రియలకు విజయదశమి, వైశ్యులకు దీపావళి (కులాసంబంధి కనుక), శూద్రులకు వసంతి పంచమి—ఈ నాలుగు వ్రతదినాలు.

దీపావళి పండుగకూ కాలగమనానికి విశేష సంబంధం ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నది. ఈ పండుగలకు నూర్యుడు తులారాశి (LIBRA) లో ప్రవేశిస్తున్నాడు. తులారాశి చిత్రార్థము, స్వాతి, విశాఖ క్లితో కూడిఉంది. కృత్తిక మొదలుకొని విశాఖవరకూ ఉన్న నక్షత్రాలు క్రాంతి వృత్తంమీద ఉత్తరార్ధగోళంలో ఉన్నవి. విశాఖ మొదలు భరణి వరకూ దక్షిణార్ధగోళంలో ఉన్నవి. విశాఖ నక్షత్రం మొదలు ఒక నూతన శాఖ ప్రారంభించుట వల్లనే విశాఖకు వి—శాఖ అన్న పేరు వచ్చింది. “కృత్తిక మొదలు విశాఖ వరకు ఉన్న నక్షత్రాలు, దేవ నక్షత్రాలు, విశాఖ మొదలు భరణివరకు ఉన్న నక్షత్రాలు యమ నక్షత్రాలు” అన్న అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసే మంత్రాలు వేదంలో “దేవా గృహవై నక్షత్రాణి... కృత్తికా ప్రథమం, విశాఖే ఉత్తరం... తాని దేవ నక్షత్రాణి, అనూరాధా ప్రథమం, అపభరణి ముత్తరం... తాని యమ నక్షత్రాణి, యాని దేవ నక్షత్రాణి దక్షిణేన పరియసతి. యాని యమనక్షత్రాణి తాన్యత్తరేణ” ఇత్యాదిగా గోచరిస్తున్నవి. దీవారాత్రాలను, శితోష్ణాలను ఈ తులారాశి సరి సమానంగా తూచి పంచి యిస్తుంది కనుక తుల అనే నామాన్ని ధరించింది. మగ్ధ దేశాధిపతి అయిన శివిచక్రవర్తి అగ్ని పక్షి కు అగిన పరిత్రస్థానముతుల. ఈ రాశిని చాలియా, అసీరియా, అశోడియా జాతుల వారు కూడా ‘తుల్కా’ (తుల-Balance) సమానంగా కాలాన్ని తూచి యిచ్చునదిగా పరిగణించారు. ఈ రీతిగా దీపావళి పండుగలు నూర్య భ్రమణాన్ని నూచిస్తూ కాలంలో కట్టిన మార్పును నిరూపిస్తున్నవి.

సామాజికాచార కార్యక్రమాలు దీపావళి తొలుత ఒక వైరు పండిన తరువాత రెండవ వైరుకు పోలాలకు ఉన్న పెంట నంతటిని ఎరువుల క్రింద తోలివేసి పెంటను వదిలిం చుకొంటుమి ఒక ఆచారాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని పుట్టించని భావిస్తున్నారు. నర

కుడు ■ పెంటకు ఒక సంకేతం అని, అతని సహారము ఒక రాక్షసి మృత్యువును (The death of the giant filth) ను నూచిస్తున్నదని భావిస్తున్నారు. నరకు దొక నక్షత్ర రాశి యనియు, నూర్యుడు తులలో ప్రవేశించిన సిమ్మట నారాశి యస్తమించుటచే దీపావళిపండుగలలో నరక సహార నూదక మైన నరక చతుర్థి యున్నదని జ్యోతిష శాస్త్రు చేతల అభిప్రాయము.

అశ్వయుజ శుద్ధదశమి (విజయదశమి నాడు) నాడు శ్రీరామచంద్రుడు రావణుని సంహరించి విజయము నొంది అమావాస్య నాటికి అయోధ్యకు వచ్చి పట్టాభిషిక్తుడైనాడనియు, నాకారణముననే యొక నూతన శత్రుకంభక రైదైన విక్రమాదిత్యుగను దీపావళి అమావాస్యనాడు పట్టాభిషిక్తుడైనాడనియు, శ్రీరామచంద్రుని అభిషేక సమయం లోనూ, విక్రమాదిత్యుని అభిషేక సమయం నాడూ ప్రజలు చేసిన మహోత్సవాలల్లో వెలిగించిన దీపాలు నేడూ సాంకేతికంగా వెలిగింపబడుతున్నవనీ కొందరి అభిప్రాయము. మహారాజచంద్రులైన్ శ్రీరామచంద్రుడు, విక్రమాదిత్యుడు ఇరువురిలో ఒకరు విష్ణుమూర్తి, రెండవ వారు విష్ణుశేషసంభూతుడు. విష్ణువు ఆదిత్యుల్లో ప్రథముడు కావటంవల్ల నూర్యుడు తులారాశికి రావటానికి వారి పట్టాభిషేకాలు జరుగటానికి గల సంబంధాన్ని మనం ఊహించవచ్చు. ఇరువురు రాజన్యలూ రాక్షసత్వంమీద జయంపొంది లోకాలకు మేలును చేకూర్చిన వారు.

దీపావళి అయిదు దినాల పండుగ. భారత దేశంలో కొన్ని ప్రాంతాలవారు ఈ ఐదు దినాలలో కొన్ని రోజులకే ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. ఆంధ్ర దేశంలో నరక చతుర్థి, దీపావళి అమావాస్య రెండే ముఖ్యమైన రోజులు. వంగ దేశములు ఈ పండుగను కాలీపూజ, దుర్గా పూజగా భావిస్తారు. అమావాస్యనాడు అర్ధరాత్రి వేళ వంగదేశీయులు గృహద్వార తోరణాలనూ, నదీ తీరాలనూ దీప మాలికలతో అలంకరించి కాలిని కాళ్ళ రాత్రినిగా పూజిస్తారు. ఈ కాలి మహామాయ. “దీపావళియ యా ప్రోక్తా కాళ్ళ రాత్రిస్తు సామతా” అన్నది వీరికి ప్రమాణము.

జైనుల దీపావళి కేవలం తమ పండుగనీ, రాముడు అమావాస్యనాడు రాజ్యాభిషిక్తుడైనట్లు రామాయణంలో ప్రమాణంలేదు గనకనూ, కొందరు భావిస్తున్నట్లు బౌద్ధ సరప్రదాయంలో ఎక్కడా అది ఆశోక విజయ నూదకమైన పండుగ కూడా కౌశాలదనీ అంటారు. వారి మతంలో దీపావళి వాగి తీర్థం కరులలో ముఖ్యుడైన మహా వీరుడూ నిర్వాణాన్ని పొందిన శుభోత్సవానికి

చిహ్నంగా భారతీయులు జరుపుకుంటున్న పండుగలు. ప్రాచీన కై నాగమ గ్రంథాలలో 'జ్ఞాన' 'నిర్వాణ' పదాలు 'లక్ష్మీ' శబ్దంతో నూచిరి మొనవలు! అందువల్ల తరువాత కాలంలో లక్ష్మీపూజ కూడా ఆనాడు జరగటం సంభవించింది అని కై నుల భావన. కార్తీక కృష్ణ చతుర్థి నాటిరాత్రి మహా దీపానికి నిర్వాణ లక్ష్మీ, కార్తీక అమావాస్య నాడు అతని ముఖ్య శిష్యునికి జ్ఞానలక్ష్మీ ప్రాప్తించినదట! ఆ విశేషాలనుమాచి దేవతలు రాక్షసులు మానవులు దీప మాలికలను వెలిగించి నిర్వాణోత్సవాలు జరిపించారట!! ఇదే దీపావళి ఉత్సవానికి మూలమట!! ఈ విషయాన్ని (క్రీ. శ. (788) నాటి ఆచార్య జన సేనని హరివంశ పురాణంలో క్రింది రీతిగా విరూపించినారు.

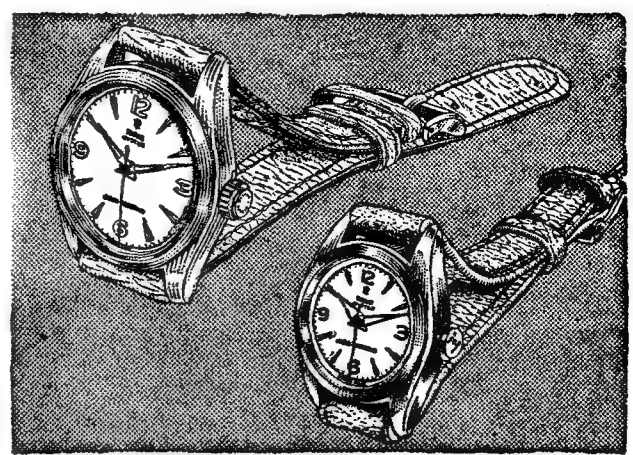
"జ్వల త్ప్రదీపాలికయా ప్రవృద్ధయా
సురా సురః దీపితయా ప్రదీప్తయా!
తదా స్మ పావానగరి సమం తరిః
ప్రదీపితాకాళతలా ప్రకాశతే!
తతస్తులోకః ప్రతివర్త మాదరాత్
ప్రసిద్ధ దీపావళి యాత్ర భారతే!
ముముద్వ్యతః పూజయతుం జనేశ్వరమ్
జే సేంద్ర నిర్వాణ విభూతి భక్తిభావే!"
'జ్ఞాన దీప'మైన జన శేవుడు నిర్వాణం పొందాడు కనుక అతని శిష్యులు పద్దెనిమిది మంది మహారాజులు సభచేసి భౌతిక పదార్థ దర్శనాలతోసం దీపమాలికలను వెలిగిద్దామని నిర్ణయించారట. ఆనాటి నుండి కై నుల మతంగా దీపావళి ఆరంభించింది. అంతే క్రి! పూర్వీకతాల్లి పూర్వ భాగంలో నమ్మకూడ.

కై నులకు దీపావళి నాల్గదివాల పండుగ. మొదటి దినం ఇంట్లో లక్ష్మీ కుల్యాలని భావింపబడే విలువైన అన్ని వస్తువులకూ పులి కాపు చేస్తారు. రెండవనాడు విందులతో వానపర్వాలతో పేదపాదలను సంతృప్తి పరుస్తారు. మూడవనాడు దివ్యరాలను పూజిస్తారు. నాల్గవ రోజు కారదా పూజచేస్తారు. కారీ (కై నాగపారస్థలకు) దీపావళితో సంవత్సరాంతము కనుక నూతనమైన చికాబ మీద వారి పురోహితుడు కారదా పూజానంతరం 'క్రీ' కారాన్ని లిఖిస్తాడు. అది మేరు పర్వత రూపంలో ఉండాలట! తరువాత దివ్యరాలమీద ఒక పాత రాష్ట్రాన్ని ఉంచి పూజిస్తారు. దానిని సంవత్సరాంతం వరకూ తమ దగ్గరఉన్న డబ్బుతో కలపరు. ఆ రాష్ట్రం అధికమైన నివాన్ని తెచ్చిఇచ్చే వస్తుకని వారి నమ్మకం. నాల్గవనాడు బంధువులతోనూ, స్నేహితులతోనూ కలిసి విందులు చేసుకొని నూతన వస్త్రాలకరణలతో, సంగీత సాహిత్య గోళులతో ప్రార్థన పుచ్చుతారు. దీపావళి నాడే క్రొత్త వ్యాపారాలు ఆరంభించి కొద్ది దినాలలో దివాలా ఎత్తుకుంటారు కొందఱు వ్యాపారస్తులు. వాళ్లను గురించి ఒక హిందీచి చిత్రంగా "ఏసి ఆయోధి దివారీకి, దివాలా ఏకొలా" అని చదుర్చుకుందాడు.

బొంబాయి రాజధానిలో చంద్రశేన్ ప్రభువాతి వారు ఆశ్వయుజ బహుళ అష్టమి నాడు దీపావళి ఉత్సవాలలో ఒక కర్క అయిన బలి పూజచేసి, ఆనాడే దీపావళి ఉత్సవాన్ని కూడా జరుపుతారు. వారు నండీసి పిండితో బలి మహారాజా, అతని భార్య, మంత్రి బొమ్మలనుచేసి పూజించి తరువాత గుర్రంమీద ఎక్కించి రాజ్ చిత్రి మర్యాదలతో మేళతాళాలతో ఊరేగిస్తారు. దీపావళి అయిదు దినాల పండుగగా, ఎంచినప్పుడు మొదటినాడు నివసత్రయోదశి.

నివస కర్ణానికి 'దాపు' 'ప్రశయకు' అతి అర్థాలు. ఈనాడును పండుగ దినంగా భావించేవారు ఏం చేస్తారో చెప్పటానికి తగిన ఆధారాలు కనిపించవు. రెండవ నాడైన ఆశ్వయుజ కృష్ణ చతుర్థి సరక చతుర్థి. సరకుడు ప్రాగ్జ్యోతిషాధిపతి. సరకుని సహారాన్ని నూచించే పండుగదినం సరకచతుర్థి. సరకుడు ఒక కాలవిభాగానికి సంకేతంగా కనిపిస్తున్నాడు. అతడు వర గర్వంవల్ల ఇంద్రాది దేవతలను జయించి పవహరుతేల మంది గోపికలను అపహరించి చెరలో పెట్టటం, గోశబ్దానికి నూర్వకిరణ మనే అర్థం ప్రసిద్ధంగా ఉండటంవల్ల, ఇది నూర్వకిరణ ప్రసారాన్ని అర్థమవుతే ఒక కాలభాగం అంతరించటాన్ని నూచిస్తున్నది మనం భావించవచ్చు. సరకాసుర

రెండూ వాటర్ ప్రూఫ్ వాచీలు— మరియు అవి రోలెక్స్ తయారే

మగవారికి దాగుండేది బ్యూడర్. దాని వాటర్ ప్రూఫ్ కేసు రోమన్ అతి అచ్చితముగ వదలే 17 జాయలర యంత్రమును దుమ్ము, మరియు మరియు నీటినుండి మరక్షితముగా మంచును. ఇందు పని గల ఆడవారికి బ్యూడర్ అయిష్టర మేము విపాచ్చ చేస్తాము. ఇది సంవత్సరములవరదీ ముచేయును. మా వద్దనున్న అన్ని రకముల బ్యూడర్ వాచీలు వచ్చి చూడండి. రోలెక్స్ మీకు ఉచితముగ క్యాటలాగు సంపుటకు సంకోషిస్తాము.

ట్యూడర్

దానిది
జేవివా. వ్యిక్టర్ లెండ్
తయారైనవి

దక్షిణ ఇండియాలో ఏకైక రిప్రెజెంటేటివ్:
మెస్సర్స్ వి. ఆర్ ఆండ్ సన్స్ లిమిటెడ్.
హౌట్ రోడ్, మద్రాసు

R. 735

దీపావళి మహాత్మవాలు

నందారం రాక్షసాంశురై దేవాంశ విజయం పొందితాన్ని నూచిస్తున్నది.

సరక చతుర్థినాడు "తైశ్ఠి లక్ష్మీః జలే గంగా దీపావళ్యాః చతుర్థిం (ప్రావృ) ప్రాత స్నానంతు యః పుర్యాత యః లోకం సప్తకృతి" అన్న ప్రామాణ్యాన్ని అనుసరించి భారతీయులు ప్రాతః కాలంలో అధ్యంగన స్నానం చేస్తారు. ఆనాడు తైలమునందు (నూనె) లక్ష్మీ, జలములందు గంగ ఉంటారట! ఆనాడు ప్రాతః స్నానం చేసిన వారికి యమలోక దర్శనం ఉండదట! స్నాన మధ్య సమయంలో ఉత్తిరేణు, తుమ్మిరిగిరిస ఆకులను భుజాలమీదగా తిప్పి పారవేయవలసిందిని ఆచార గ్రంథాలు చెపుతున్నవి. ఆనాడు యమత్వర్ణము విడ వారి. ఈ తిలతర్పణం చేసేటప్పుడు దక్షిణాభి ముఖంగా ఉండాలి. ఆ సందర్భంలో యమధర్మరాజును "యమాయ ధర్మరాజాయ మృత్యు వేచాంత కాయది, వైవస్వతాయ కాలాయ సర్వభూతక్షయాయది, క్షౌదుంబ రాయ దిధాయ నీలాయ పరమేష్ఠినే, వృకోదరాయ చిత్రాయ చిత్ర గుప్తాయ వైవసు!" అన్న నామాల్తో తర్పణం విడ వారి. ఈ తిలతర్పణం విడవటం నిర్ణయ సింధువు మొదలైన ధర్మకాస్త్ర గ్రంథాలు జీవపితరులకు (తీరిదంతులు బరికి ఉన్న వారు) కూడా విధిగా నిర్ణయించినవి. మన శ్రేణిలో కొన్ని ప్రాంతాలవారు సర గుక్తి తమ బంధువునుగా భావించి ఆత్మ బంధువైన అతిని మృతికి నిదర్శనంగా ఒక స్నానాన్ని, నిఘ్ని విజయాన్ని కూడినూ ఒక స్నానాన్ని చేస్తారట. మొదటి స్నానం ప్రాతః అయిన తరువాత గృహ మధ్య ప్రదేశంలో మొగపిల్ల వాణ్ణి కూర్చోపెట్టి మంగళ దోరతి ఇచ్చి అతనిముందు ఒక దోసపండు నిలుపుతారట! ఆ బాలుడు దోసపండును త్రొక్కి వేసినది కాలితో ఆర్పి వేస్తాడట!

దీపావళి రెండవనాటికే దీపావళి అని పేరు. ఇది ఆశ్వయుజ అమావాస్య. "దీప్తిః నీరాజనాత్ ఆత్రైక్ష దీపావళి స్మృత" అని నిర్ణయసింధువు దీన్ని నిర్వచించింది. దీపావళినాడు లక్ష్మీపూజ ప్రధాన విషయము. ఆనాడు పగలు భోజనం చేయకూడదు. ఉపవాసం ఉండాలి. అమావాస్య పితృదినం కావటంవల్ల తర్పణాది కాలు ఉంటవి. మహాలయ అమావాస్యనాడు వచ్చిన పితరులకు ఈ అమావాస్యనాటికి నమనం ఒక దినం అవుతుంది. వాళ్లు ఈనాడు తిరిగి బంధువులదే తర్పణాది కాలు వుచ్చుకొని తిరిగి తమ కుటుంబా లకు వెళ్ళిపోతారు. అమావాస్యనాడు మనం

పట్టే కొటపులు, దివిటీలు వారికి నేవగాక మార్గాలకన్నించవలెననే కోర్కెతో మాపు తున్నాము.

దీపావళి ప్రదోష సమయంలో లక్ష్మీ పూజ ఆరంభమౌతుంది. ప్రదోషారంభంలో దీప చూరికలను వెలిగిస్తాము. లక్ష్మీ అర్చనా సమయంలో వస్తుంది. అంతవరకూ ఇళ్ళలో ఉన్న ఆ లక్ష్మీకి అక్క గారయిన పెద్దమ్మను (అలక్ష్మీ) తరిమి వేయటానికి కొన్ని ప్రాంతాలలో స్త్రీలు కూర్చుంటు (చేటలు) దిండినూ మోగినూ గ్రామంచుటూ తిరుగుతారు. దీన్ని అలక్ష్మీ నిష్కాసన మంటారు. లక్ష్మీ రాకను ఉద్దేశించి మనం దీపావళినాడు దీప చూరికలను వెలిగించి ఆ దేవతను పూజిస్తున్నాము. లక్ష్మీదేవి పూజావిధానాన్ని గురించిన సాంగోపాంగ వర్ణన చేసి భాగవతంలో కనిపిస్తుంది. దురా సప్రకృతిని అనుసరించి లక్ష్మీ దుర్గామూర్తి సౌమ్యరూపము ఈ దీపావళి అమావాస్య నాడు అఘోర తాండ్రిక సంప్రదాయాలు శృగావధూమికవల్లి అక్కడే తమ మంత్రాలకు పునశ్చరణచేసి సిద్ధులు పొందుతారు.

కాలికా పురాణంలో దీపావళి ఉత్సవా లి సందర్భించిన ఒక కథ కనిపిస్తున్నది. రాక్షససహారానంతరం మహాకాలి హింసా స్మృతరూపంతో విశ్వంబలంగా వివారిస్తున్నది దశదిశలూ ప్రాణికోటుల హావోకారాలతో దద్దరిలి పోతున్నది. పరమేశ్వరుడు ప్రాణిలోకమొడ కరుణహించి ఉన్మత్త రూపంతో వస్తున్న కాలికాదేవి మార్గంలో నిలచినాడు. క్రోధోన్మత్తకాలి శివుని వక్షస్థలాన్ని ప్రవేశించింది. తపఃపూరితమైన శివుని స్వర్ణవల్ల కాలి క్రోధం ప్రశాంతించింది. ఆ సందర్భంలో ప్రాణులు దీపా త్వవాలతో శివుని, కాలికను గుర్తించారు ఆనాటినుంచి దీపావళ్యుత్సవాలు ఆరంభించినవని భారతదేశంలో కొన్ని ప్రాంతాల వారి అభిప్రాయం.

దీపావళ్యుత్సవాలు మహామాయ వినాశి లిల, సృష్టిక్షిణులను వ్యక్తంచేసే సంజ్ఞాత్మకాలైన పండుగలనేభావం ఉత్తరదేశంలో వుంది ఈ విశేషాన్ని మహాకవి విరచించిన నాథ తానురు తన "విరాట - నది" అనే గేయంలో నిరూపించినాడు. దీపావళిఉత్స వాలలో లక్ష్మీపూజ చేసినతరువాత వి సర్వ నోర్స్వపం లేదు. కంగదేశంలో కొన్ని బన్యా కుటుంబాలు లక్ష్మీదేవికి వలనంటి వస్త్రం ఇస్తారు. అటువంటి వస్త్రాన్ని సరించటంవల్ల ఆమె సిగ్గుచేత యింట్లోనుంచి బయటికి వెళ్ళదని వారిభావన. వారిఇంట్లో నే

వుండి సంతర్పరం పొడుగునా కు భాన్ని చేకూగుసుందిని వారి ఆలోచన.

లక్ష్మీ కాలిసూపాలు రెండు మహామాయ భిన్నమూర్తులు. ఈ అభిప్రాయాన్ని భక్త కవి పోతరాజు లక్ష్మీవర్ణనలో సుందరంగా నిరూపించాడు. లక్ష్మీని మూలవిరాట్ రూపంగా భావించి క్రిందిదిగా వర్ణించి ధన్యుడైనాడు:

భావించి యొకమాటు
బ్రహ్మాండ మంతయు
నాట బొమ్మరిల్లని తలంచుఁ
బోలించి యొకమాటు భువనంబు
లన్నియు
దన యింటిలో దొంతులని తలంచుఁ
చాటించి యొకమాటు బ్రహ్మాది
గురులను
దన యింటిలో బొమ్మలని తలంచుఁ
గొనకొని యొకమాటు కుంభిని
చక్రంబు
నలవడ బొమ్మపీఠుని తలంచు
సాలని యొకమాటు సూర్యేంగు
కోమల
నచటి దీపకలిక లని తలంచు
భామ యొకమాటు భారతీగురల
నాత్మ సఖులటంచు నాదరించు"

లక్ష్మీ శక్త్యానికి 'లక్ష్మి', 'రిక్ష్మి' ధాతువులతో సంబంధం వీటికి 'మాయ', 'రక్షించు' అని అర్థాలు 'లక్ష్మ్యైకే సగ్నోఽనయేతి లక్ష్మీః' - ఈ మేఘత సర్వము చూడ బడును గావున లక్ష్మీ.

దీపావళి అమావాస్యనాడు 'అలక్ష్మీ నిష్కాసనము' - (దిరిదిదేవతను వెళ్ళగొట్టటము) - ఒక ఆచారంగా చెప్పుకున్నాము. ఈ అలక్ష్మీవర్ణనలు మన సాహిత్యంలో కని పిస్తున్నవి అలక్ష్మీ లక్ష్మీకిపూర్వం సముద్ర మథనముయంలో పాల సంప్రదంలో వుటింది. పురాణాలలో అలక్ష్మీని క్రింది రీతిగా మన ఋషులు వర్ణించారు; ఆమెను ఇలా ప్రార్థించాలని నిరూపించారు.

"అలక్ష్మీస్తాస్య కురూపాసి కుత్సిత స్థానవాసిని
గుఖరీతో మురుదత్రాం గృహ్నా
పూజాంచ కాశ్యతో"
చారిత్ర్య కలహాప్రియో దేవీ త్యం
ధననాశిని
యాహిశ్రోద్ధ్యోహ నిత్యం క్షిరా
తీత్ర భవిష్యసి॥
గచ్ఛత్యంసుందిరంత్రోర్గృహీ
త్యా చా కుభింశుమ
మ దాశ్రయం పరిత్యజ్య క్షీతాత్ర
భవిష్యసి॥"

అలక్ష్మిని కృష్ణవర్ణ, ద్వితీయ, కృష్ణవర్ణుల
దరిద్రాన, లోహాధిరణభూషిత, గృహసమృ
ద్ధిసహస్ర, గర్భభారాధనుగా వర్ణించి భార
తీయులు దీపావళి సందర్భంగా ఆ మెను
తమ యశస్సునుండి శత్రువులయింటికి తరిమి
జేస్తారు. అమావాస్యనాడు వంగనేలంలో
కాయస్థులు బ్రాహ్మణులు పేడతో అలక్ష్మి
దూపాన్ని పాతచేటలో ఒక ప్రతిమగానిల్చి
శ్రీశిఖండాలతోనూ, నల్లని పూసలతోనూ
పూజించి ఇంటికి దూరంగా పారజేస్తారు
అప్పుడు చేటను అలక్ష్మికి ప్రియమైన సంగీ
తంగా మోగిస్తారు. ఈ విషర్జనసమయంలో
పురోహితుడు కొన్ని వేదమంత్రాలు పురాణ
శ్లోకాలు చదువుతాడు. ఆ సందర్భంలో
వినిపించే వేదమంత్రాల్లో క్రింది మంత్రం
ప్రసిద్ధమైంది.

“ప్రపలేతః పాపిలక్ష్మీ వశ్యతః ప్రాశుతః
పతి అయస్మయేనాం కేవలస్య శత్రో
మసి! ఏకశతం లక్ష్మీర్మర్త్యస్యపాకం తిన్వా
జను పోధిజాతాః॥” (ఒ. పాపిలక్ష్మీ! ఇవీ అనే
తదిరి వెళ్లిపో. ఇ ను ప బంధాలతో నిన్ను
నూ శత్రువులకు బంధిస్తాను. మనవశిరం
తల్లి నూరుమంది లక్ష్మీలు ఉద్భవిస్తారు
వీరిలో ఆకుధలందరినీ మేము తిరిమివేస్తాను.)
ఈ అలక్ష్మి నిష్కాసము అయిన తరువాత
పురోహితుడువచ్చి కాకు చేతులు కడుగు
కొని ఇంట్లో ప్రవేశించి లక్ష్మీపూజ ఆరం
భిస్తాడు. శ్రీ నూక్తానులచేత ఆమెను తృప్తి
పొందిస్తాడు. కఠినమైన ఘంటికానాదాలను
లక్ష్మీ విసజాలగు కాపున మృదువైన కంఠ
ధ్వనం చేస్తాడు. మహారాజాలయింట లక్ష్మీ
పూజాసమయంలో ‘గజోప బృంహితాల’
వినిపిస్తారు లక్ష్మీకి ఏనుగుల సుంకారమంటే
మహాయుధం. ఆమెనుగూర్చి శ్రీ నూక్తం
“వాస్తినాద ప్రబోధనీం” అనిపలుకుతున్నది.
నిత్యలక్ష్మీనికొరి భారతీయులు ఈ అమా
వాస్యనాడు దీపవృక్షదానం చేస్తారు.

దీపావళిపండుగ నాలనాడు కార్తీక
శుద్ధ ప్రతిపత్తు. ఈనాడు పగలు గోక్రీత,
గోవర్ధనోద్ధరణ పూజ- ద్యూతక్రీడ జరిగిం
చడం ఆచారం. రాత్రి బలిపూజ జరుగుతుంది.
అపరాహ్న సమయంలో ‘మారపాలికా’కు
సంబంధించిన ఉత్సవం జరిపించాలి.

ఇందులో గోపూజ సాంకేతికంగా నిల్వన
నూర్యకీరణ పూజగా మనం భావించడం
‘గో’ శబ్దానికి కీరణమనే అర్థం వైదిక సంప్ర
దాయంలో సుప్రసిద్ధంగా ఉన్నది. గోపూజ
విషయంలో నిర్ణయసింఘపు మొదలైన ధర్మ
గ్రంథాలలో ఒక నియమం కనిపిస్తున్నది.
అది చంద్రవర్ణనం కొని ప్రతిపత్తులో జర
గాలట. అంటే ఆ ప్రతిపత్తు నాడు చంద్ర
వర్ణనంకొరారు. ఒక నేల ద్వితీయ(విదియ)
వచ్చేటట్లుంటే ఈ గోక్రీడోత్సవాన్ని

మాడాలి క్రితంనాడు (అమావాస్యనాడే) జరి
పించాలన్నమాట. చంద్ర వర్ణనం కొరా
దన్న నియమానికి గోవులు దివ్యత్వవిహీనై
ఉండటము, చంద్రుడు పితృసంబంధి కావ
టం కారణమై ఉంటుంది. ధర్మశాస్త్రాలు
“చంద్రవర్ణనం అయిన కార్తీక శుద్ధ ప్రతి
పత్తునాడు గోపూజ చేస్తే చంద్రుడు గోవు
లను చంపుతాడు” అని సాంకేతిక భావంలో
ఒక మహారాన్ని నిరూపణ చేసివేసి.

గోవర్ధన పూజ దీపావళిపూజలలో
ప్రతిపత్తివాటి విశేషాల్లో తిరువారిది. కృష్ణ
జన్మకు పూర్వం గోకులంలో దీపావళి సంద
ర్భంలో లోకాలకు లోక పాలకులకు ప్రభు
వై ఇంద్రుడు ‘దివినుండి ధారాళవారి గురిసి
వస్యముల బ్రోచి పనికి పోషణ మొనర్చి
యభిల జంతు తిరులకుఁ బ్రీతి నావహించె’

జేసే ఇంద్రపూజ జరిగేదట! కృష్ణుడు గోవ
కుల ‘ఇంద్రపూజ’ తలపెట్టినపుడు వారితో
“మంత్ర యజ్ఞాలు విప్రులు
మహిత సీర
యజ్ఞ లరయ గృహీతలు లక్ష్మియజ్ఞ
అనఘ గోపాలు రటుగాన
యదల పూజ
యార్చనంబుగాఁ జేయుట మొనర్చు
మనకు”

అని చెప్పి వారిచేత గోవర్ధనగిరిపూజ
చేయించినాడు. ఇంద్రునికి కోపం వచ్చి
శివావర్ణం కురిపించాడు. కృష్ణుడు తన చిటి
కెన వేలమీద గోవర్ధనాన్ని ఎత్తి గోగోవ
కుల రక్షించాడు. ఆకాలంనుంచి గోకులం
లో ఇంద్రపూజ లేదు గోవర్ధన పూజ అచా
రమైంది. ఈ గోవర్ధనోద్ధరణకు సంకేతంగా

ఏదాదిలో సరిగా
ఈ సమయమునకు
ఉల్లాస, ఉత్సవ పూరిత
భావములు రేకెత్తును. అందుకు
తోడుగా మాహృదయపూర్వక
అభినందనలు అందజేస్తున్నాం
ది హాస్ ఆవె పటాన్ వాలా
ఉత్పత్తి కారులు :

అపన్ స్నో
సౌందర్యము
సాధకములు.

Patanjali
FOR PERFUMES AND COSMETICS

హైదరాబాదు స్టేట్ బ్యాంకు

(హైదరాబాదు స్టేట్ బ్యాంకు చట్టముక్రింద స్థాపితం
బ్యాంకు పరిమితముగా స్థాపించబడినది.)

హైదరాబాదు రాష్ట్రములోను, మరియు బొంబాయి,
మద్రాసులోను గల 49 ఆఫీసుల ద్వారా పరిపూర్ణమైన
బ్యాంకింగు సర్వీసులను సమకూర్చుచున్నది.

హెడ్డాఫీసు: హైదరాబాదు (దక్కన్)

- * మా 8 సంల క్యాష్ డ్రాఫ్ట్ కేట్లు రు. 100, రు. 500,
రు. 1000, రు. 5,000 విలువలో లభించును (జారీ విలువ
100/- రు. 90-8-0) సం॥నకు 8 1/2% వడ్డీ నిచ్చును.
భద్రతతో కూడిన లాభపాటి పెట్టుబడి.
- * మా డ్రాఫ్ట్ డిపాజిటు ప్లాను ద్వారా ప్రతి యొక్కర క్రమ
ప్రకారం నిల్వచేయుటకు వసతి కలదు. నెల ఒకటికి
రు. 5/-లు గాని లేక అంతకు రెండింతలు, మూడింతలు-
యింకా యొక్కవగా గాని నిల్వచేసికొనవచ్చును.
- * అగ్ని, దొంగ, భయము లేకుండా విలువగల వస్తువుల
పదిలపర్చుటకు సేవ డిపాజిటు లాకర్ సౌకర్యములు మా
హెడ్ ఆఫీసులోను, కింది బ్రాంచీలలోను గలవు. సిటీ
బ్రాంచి (పత్తర్ గట్టి, హైదరాబాదు), సుల్తాన్ బజారు
(హైదరాబాదు) మహబూబ్ గంజ్ (హైదరాబాదు)
జనరల్ బజార్ (సికిందరాబాదు) ఓరంగాబాదు,
లతూరు, నైజామాబాదు, వాంజేడు, రైచూరు, వరంగల్లు,
యూదగిరి.
- * అన్ని రకములైన విదేశ మారకపు వ్యాపారము చేయబడును.
- * ఇతర సర్వీసులు వివరములు, డిపాజిటుకు ఇటీవల
హెచ్చింపబడిన రేట్ల వివరములు బ్యాంకు యొక్క యే
బ్రాంచి వద్ద గాని విచారించి పొందండి.

హైదరాబాదు రాష్ట్రములోని ఆఫీసులు:

అదిలాబాదు, ఔరంగాబాదు, ఖేర్, భువనగిరి, బీదర్,
బోడె, సిటీ బ్రాంచి (పత్తర్ గట్టి), ధర్మబాదు, జనరల్
బజారు (సికిందరాబాదు) గద్వాల, గుల్బర్గా, హింగోలి,
జైపూర్, జగతియల్, జాల్మ, జనగాను, కరీంనగర్, ఖమ్మం
మెట్టు, కోట్నర్, కోత్నగూడెం, లాతూర్, మహబూబ్
నగర్, మహబూబ్ గంజ్ (హైదరాబాదు), మంచిరియల్,
మాన్మర్, మునిరాబాదు, వాంజేడ్, వారాయణ్ పేట,
నల్గొండ, నిజామాబాద్, ఉస్మానాబాద్, పర్బని, పర్లి
వైజావాన్, పెద్దపల్లి, పూర్, రాయచూరు, నెల, చహాబాద్,
సికిందరాబాదు, సెక్రటేరియట్ పే ఆఫీసు, (హైదరా
బాదు), నూర్పాపేట, సుల్తాన్ బజారు (హైదరాబాదు),
తాండూరు, ఉద్గిర్, ఉస్మి, వైజాపూర్, వరంగల్,
యూదగిరి, జహీరాబాదు.

బల్వంత్ శింగ్,

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్.

★ దీపావళి అభివందనములు ★

రాజా ఆభరణాలు! అందానికి! మన్నికకు! ప్రసిద్ధిపొందినవి.

బంగారు కవరింగ్ స్పెషల్ క్వాలిటీ "రాజా" గాజులు

1 నవరూపుకు 4 జతల గాజులు-

అత 1-8 5 చిన్నాబు
(1/2 నవరూపు) బంగారం
లేకు అతికించి తయారు
చేయబడినవి అత 1-8
మజారితో రు. 18-8-0
యివి ఎప్పటికీ కలరు
మార్పురాదు. 5 సం॥
వాడుకొని రిటర్నే చేసిన
1/2 ఖరీదు వాచన్ యవ్వ
బడును. పార్సెలబర్చు
లు 1-2-0 అదనము.
వలయువారికి ఆభరణాల
క్యాటలాగు పంపబడును

రాజా గోల్డు కవరింగ్ వర్క్సు H. O. మచిలీపట్నం

సీని బ్రాంచి:- ప్రకాశం రోడ్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ-2

ఈ దీపావళి మా ఆశేష పోషకులకు నిత్యానంద సౌఖ్యములు చేకూర్చుగాక!

స్థాపితం: 1955

105 సం॥లు గామానూర్ణవిమార్కు కుంకుమపువ్వు ప్రతిభింలా
పేరు గాంచి వుంటుంది. క్రమముగా అంది ఇవ్వగలము. దీపా
వళి అనందముయం గాచేయ నూర్ణవిమార్కు సరకు సే వాడండి.

ఫోన్: 21957 | పరినిధులు, ప్రాప్తయిట్లు: S. NARAEN & CO., "Sunrise" 29, Hamam St. Bombay - 1. | తం: "Bombay" మరాఠీ-మా పేరు ముద్రి ఎస్. ఎఫ్. & Co., మరియు దాని క్రింద మా నూర్ణవి మార్కు మానో గాము. 1/2, 1/4, 1/8 పా. డబ్బాలిమిద వుండును కొనేప్పుడు గమనించండి మాకు బ్రాంచీలు లేవు.

మూర్తి బలికి పాతాళాధిపత్యం ఇస్తూ ప్రతి సంవత్సరం ఒకమారు భూలోకానికి వచ్చి మానవుల పూజలందుకొనేట్లు అనుగ్రహించాడట. అందువల్ల బలి ప్రతిసంవత్సరం కార్తీక శుద్ధపాడ్యమినాడు భూలోకానికి వస్తాడు. మానవులు దీపమాలికలతో ఆయన్ను ఆహ్వానిస్తారు. ఇదికూడ నూర్య దేవుని గమనానికి సంబంధించిన కథగానే కనిపిస్తున్నది. మహారాష్ట్ర స్త్రీలు ఈసంవత్సరంలో గోమయంతో గానీ పిండితో గానీ బలి బామ్యును చేసి దీపభూపాదికాలతో పూజించి నేడుకూడ మంచిపాటలు పాడుతారు. పండగర్షాలతో కూడిన కాలిరండులాలతో గృహమధ్యంలో ఉన్న నేడికమీదకు బలిని ఆహ్వానించి “బలిరాజ నమస్తుభ్యం దైత్యదానవ వందిత ఇంద్ర కేత్రోఽరచురారా లే విష్ణుసాన్నిధ్యఽన్వేషణ” అనే శ్లోకంతో ధ్యానించవలసిందని ధర్మశాస్త్ర గ్రంథం చెప్పుతున్నది. సంప్రదాయజ్ఞులు ఈబలిపూజ కేవలం శ్రీత్రియులు చేయవలసిన కర్మకలాపంలా భావిస్తున్నారు.

దీపావళి పండుగల్లో అయిదవనాటికి యమద్వితీయ అని పేరు. ఈనాడు యమోడు తుచ్చెల్లెలైన యమ న ను చేరి అమె ఆరిత్యాని పొందినాడట! అందువల్ల అతని సర్వదారిద్ర్యాలు నశించినవట! అందుచేత ఆనాడు ‘భగినీ హస్తభ్రాజనం’ ఆచారంగా ధర్మశాస్త్రవేత్తలు భారతీయులకు నిర్ణయించారు. యమద్వితీయనాడు యమనల్లాన్నానంచేసి తర్పణం నిడిస్తే చాడికపాపాలు లేవని నిర్ణయింపబడుతు మొదలైన ధర్మశాస్త్ర గ్రంథాలు పలుకుతున్నవి. ఈసమయంలో అక్కచెల్లెండ్లకు కామకలా ఇవ్వటం ఆచారం. యమడు బ్రహ్మవేత్త. కళోపనిషత్తులో ఈధర్మరాజు నచికేతునకు బ్రహ్మస్వరూపాన్ని ఉపదేశించినట్లు నిరూపితం.

ఈ కార్య కుద్ధవాద్యమినాడు పూర్వం
పార్వతి కేంకరునితో కూడి జూదమార్చి
జనుని పొందినది! ఈ కేంకర పార్వతీ
ద్యుతక్రీడ క్రీ.శ. 757—772 మధ్య
కాలంలో పోలించిన రాష్ట్రకూట కృష్ణ
రాజపాలనలో మలచిన ఎల్లోరా కైలాస
నాథాలయంలోని గుహలో సుందర
శిల్పరూపాన్ని పొందింది. ఈ పార్వతీ పర
మేశ్వరుల ద్యుతక్రీడకు సంకేతంగా నేడు
కార్య కుద్ధ ప్రతిపత్తునాడు ద్యుతక్రీడ
అచారమైనది. ఈనాడు జూదంలో గలిచిన
వాళ్లకు సంవత్సరం పొడుగునా విజయం
కలుగుతుందన్న నమ్మకం భారతదేశంలో

‘బలిపూజ’ ఈ కార్యక్రమం ప్రతిపక్ష
నాటిరాత్రి జరుగుతుంది. బలిమల్లో కాలను
జయించి అనుర సామ్రాజ్యాన్ని వ్యాప్తి
సొందించాడు. దేవతల విష్ణుమూర్తి తమ
ఇక్కట్లు నివేదించుకోగా అయిన వామనా
వతారం భరించి ‘మూడడుగుల శిల రాన
మడిగి తిరిగిముడై బరిని పాతాళానికి
త్రొక్కివేశాడు. అనంతరంలో విష్ణు

దీపావళి పండుగల్లో ఆయిదవనాటికి
యమద్వితీయ అని చేరు. ఈనాడు యమగు
తపశ్శైలైవ యమ స న చేరి ఆమె అతి
థ్యాని పొందినాడట! అందువల్ల అతని
సర్వవారిద్రావణ నశించినవట! అందుచేత
ఆనాడు 'భగవీ మాస్థభాజనం' ఆచారంగా
ధర్మశాస్త్రవేత్తల భారతీయలకు నిర్
యించారు. యమద్వితీయనాడు యమునలో
స్నానంచేసి తర్వాత విడిచి వాడిపాపాలు
లేవని నిర్ణయించువు మొదలైన ధర్మశాస్త్ర
గ్రంథాలు పలుకుతున్నవి. ఈసమయంలో
అక్కశైలైంద్రుడు కానుకలు ఇవ్వటం ఆచా
రం. యమడు బ్రహ్మవేత్త. కళోపనిషత్తులో
ఈధర్మశాస్త్ర సచితునకు బ్రహ్మ
స్వయాపాని ఉపదేశించినట్లు నిరూపిత

ఏ ను గు మా ర్కు

కీర్తనచేయబడిన పురుషాల్లా శ్రీశైవసఖి
కాలికట్టెర్ రీట్రెడింగు కంపెని,

(నిండు - వలయాకారపు పైదు శీత్రతయ్య)

232, 279 బంధరు లోడ్లు, గవర్నరు సేటు, విజయవాడ,—2

హాడ్ ఆఫీసు : కాలికట్టు. (చాందీలు : మువాను, నాగపూరు.

దీపావళి మహోత్సవాలు

మైంది. కృష్ణభగవానుడు గీతలో తన స్వరూపాన్ని వివరిస్తూ "పితృణా మర్యమా దాస్యీ యనుః సంయమతా మహమ్" (పితరులలో నేను మూర్ఖుడను, కాపతులలో యముణ్ణి) అని చెప్పినాడు. యను సంబంధమైన నక్షత్రాలతో నే దీపావళి ఆరంభిస్తున్నది. అందువల్ల కొందరు దీపావళ్యుత్సవాలను ప్రధానంగా యను మూలతోత్సవాలగా భావించటం కనిపిస్తున్నది. మహారాష్ట్రీలకు ప్రధానంగా దీపావళి యను మూలతోత్సవాలు.

భారతీయులు దీపావళి నాటిని పరమ పవిత్రంగా భావిస్తారు. గృహాలను అలంకరించి, పండుగలకు అల్లళ్లను పిలుచుకొని వస్తారు. ఆనాడే చిన్న పిల్లలకు విద్యారంభం చేయిస్తారు. నూతన వ్యాపారాలు ప్రారంభిస్తారు. పితృ దినాలుగా భావించి కిష్టాలు తిల తిర్పణలు వదిలి దానధర్మాలు చేస్తారు. బహుకాలంనుంచి భారతీయులు ఈ పండుగలను ఇలా జరుపుకుంటున్నారు. అక్కర్లు చక్రవర్తివంటి మహమ్మదీయ

రాజవంశాలు మహా పీఠిలో పాల్గొన్నట్లు చారిత్రక నిదర్శనాలు కనిపిస్తున్నవి. దీపావళి పండుగల్లో నేడు కౌలుస్తున్న మందు సామగ్రి బాబరు కాలంనుంచి దేశంలో ప్రవేశించింది. అంతకు ముందు దీపమాలికలు వెలిగించటం దివిటీలు త్రప్పుటం ఆచారం.

మహమ్మదు గజనీవంట భారత దేశానికి వచ్చిన ఆరేళ్లయిన పండితుడు దీపావళినాటి భారతీయుల ఆచారాలను గురించి కొంత వ్రాసి దానికి కొరణాన్ని గురించి తాను విన్నది ఇలా చెప్పినాడు.

"The cause of this festival is that Lakshmi, the wife of Vasudeva, once a year on this day Liberates BALI, the son of Virochana who is a prisoner in the seventh earth, and allows him to go out into the world. Therefore the festival is called BALIRAJYA—the principality of Bali. The Hindus

maintain that this time was a time of luck in the Kritayuga, and they are happy because the feast in question resembles that time in the Kritayuga" — Alberuni's India Vol II—P. 182.

భారత దేశంలో ఏ ప్రాంతాన్ని చూచినా రమ్యాలంకరణలతో రంగవల్లికలతో యా దీపావళ్యుత్సవకాలంలో కళకళలాడుతూ ఉంటుంది. ఈ అంశాన్నే ఒక కవి కేళుడు ఇలా వర్ణించాడు.

"వెలిగించుచుందురు విమలార్చ మానసి తిలకంబు లెల్లెడ దీపరాజి, పట్టించుచుందురు ప్రమదామణుల్ నిజ సుతులచే దివటీలు పతులు మాడి ప్రేలించుచుందురు వివిధంబులౌ బాణ సంచాలు బాలురు సంబ్రమమున కట్టించుచుందురు కమనీయ వస్త్రముల్ క్రొత్త యల్లులడచే నత్త మామ లాత్ర పడుచుందు రెల్ల రారాత్రమందు పరమలేఖో మయంబును ప్రకృతిజూడ భారతీభాగ్యశ్రీభా ప్రభావ మిటులు వెలుగు ననఁ దోచు దీపావళి విధము గనగ"

The World's Most Famous
Motor Oil

VEEDOL PREMIUM

ట్రైడ్ వాటర్ ఆయిల్ కంపెనీ (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఏజెంట్లు: ప్యారీ & కంపెనీ, లిమిటెడ్, హాస్టల్ బాక్సు నెం. 12, మద్రాసు-1.

హెడ్ మాస్టరు

మునిమాబీత్తం నరసింహారావు

త్రైలుగుల ప్రధానోపాధ్యాయుడు అనబడే వ్యక్తి నే అందిరూ హెడ్ మాస్టరు అంటారు. స్పష్టిలో ఈ ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానం ముందుగా నిర్ణయించవలసి ఉన్నది. స్పష్టి జడము అజడము అని ద్వివిధము. అజడజగతును జంతువులు, జంతువులు కానివి, (Animals and non-animals) అని రెండు విభాగాలు చేయవచ్చును.

జంతువులలో మనుష్యులూ, మనుష్యులూ కానివి, అని రెండు విభాగాలున్నవి.

ఆ మనుష్యునినల్లములో ఉపాధ్యాయులు ఉపాధ్యాయేతిరులు అన్న విభాగాలు కూడా ఉన్నవి. కార్మికులు, కర్షకులు, వర్తకులు, గుమాస్తాలు మొదలైనవారు అంతా ఉపాధ్యాయేతిరులు అనబడే విభాగంలోకి వస్తారు.

మరి ఉపాధ్యాయులు అనబడే సమాహాన్ని తీసుకొని, దానిని ప్రధానోపాధ్యాయులు సహాయోపాధ్యాయులు అనబడే వర్గాలుగా విభాగంచేస్తే, స్పష్టిలో ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానం విశేషము ఆవుతుంది.

అంటే తర్క రీత్యా, జంతు రాజ్యంలో (Animal Kingdom) ఒకరకము మనిషిని ప్రధానోపాధ్యాయుడు అంటారు.

ప్రధానోపాధ్యాయుడు మనిషి అని నిర్ణయం కుదరడమతోనే, కొన్ని ఉప నిర్ణయాలు (immediate inferences) తీర్చుకుంటే చేయడము సాధ్యము అవుతుంది.

అది ఏమి అంటే, ప్రధానోపాధ్యాయునికి భూదా ముక్కు, నోరు, చేతులు, కాళ్ళూ మొదలైన ఆవయవాలూ ఉంటేయనీ, మానవ జాతికి సహజమైన ఈర్ష్యా, అమాయకా, కోపమా, రోషమా, మదమా, చాత్సర్యమా మొదలయిన గుణాలు ఉంటుంది అనీ చెప్పవచ్చును.

ఇకన్నీ ఎంతుకూ, ఏమంత గొప్ప విషయాలు అని అనుకోవచ్చు ఎవరైనా. వాహు తెలుసు ఇది గొప్పవిషయాలు కావని. కాని ఒక వశార్థముయొక్క తర్క శక్తిరూపములను నిర్ణయించుటకు తర్క రీత్యా వరామర్శ తోచింపగా జరగవలెను. కాబట్టి నేను ఇవన్నీ చెబుతున్నాను.

ఇలాంటివి ఇవే ఫలస్క అయిపోయిన తరువాత మిడిమిలో ఇవే ఫలస్కవలెన

ప్రధానోపాధ్యాయుడు అనే వశార్థాన్ని గురించి మనము తెలుసుకోవలసినది ఏమిటో అన్నది రెండవ విషయము.

ప్రధానోపాధ్యాయుడు మనుష్యుడు. మనుష్యులందరికీ చావు ఉన్నది. కాబట్టి హెడ్ మాస్టర్లకు కూడా చావు ఉన్నది.

అసంగతి ఎవరికి తెలియదు అని అనబడు తర్కకాస్త్ర విధానాన్ని తిరస్కరించడమే అవుతుంది. అరిస్టోటిల్, అంతవాడు పిలో జజ్జు అనే వాడ విశేషాన్ని స్పష్టించి సోక్రటీసు మనుష్యుడు కావట్టి ఆయనకు కూడా మరణము ఉంది అని నిరూపించినాడు.

కాబట్టి నేను ప్రధానోపాధ్యాయునికి మరణం ఉన్నదని చెప్పడంలో తృప్తికరము ఏమీ లేదు అని అంటున్నాను. మానవులలో చాలమందికి తునరస్క ఉంటుంది కాబట్టి హెడ్ మాస్టరు అయినవాడికికూడా తునరస్క ఉంటుంది అనవచ్చును.

హెడ్ మాస్టరు మరీ హెడ్ మాస్టరుగానే తుడకాడు అని జగదీశ భట్టాచార్యుని మతము. అయితే మనుష్యులలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు కారణ తులు ముడు అనీ, అట్టివానికి తునరస్క ఉండదనీ వంగదేశములో నైయాయిక రత్నత్రయములో ఒకడు అయిన గంగాధర భట్టాచార్యుడు అంటాడు. కాని దానితో మనకిపుడు ప్రయోజనంలేదు.

ఇంతవరకు తర్కవేదాంత కాస్త్రముల దృష్టిలో ప్రధానోపాధ్యాయుని ఉనికిని గూర్చి చర్చించినాము.

ఇక చారిత్రకంగా చూద్దాము. చూస్తే భారత కాలంకాటి! ప్రధానోపాధ్యాయులు ఉన్నట్లు కనబడదు. ఆచార్య పదం ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. ఆచార్యుడే ఉపాధ్యాయుడు. కృపాచార్యుడు, ద్రోణాచార్యుడు, భిష్మచార్యుడు మొదలైనవారు ఉపాధ్యాయులే అయి ఉంటారుగాని ప్రధానోపాధ్యాయులు అయి ఉండరు.

ఉపాధ్యాయులలో క్షేత్రకేదాలు వాడయ్యగంటో వచ్చి, వానితరువాత బ్రిటిష్ యుగంలో క్షీరవడిపోయినవి.

ప్రధానోపాధ్యాయుడు అంటే ఉపాధ్యాయులందరిపై అధికారి. రాజులలో ధర్మ రాజువలెనూ, వర్మరాజులలో సామంతులను వలెనూ, తుమ్మలలో నకలుగు సంపెంగ వలెనూ, మాస్టర్లో హెడ్ మాస్టరు రాజీనామా ఉంటాడు.

అయితే కనునన్నులలో తెలగుతూ ఆయన అల్లులను పాలిస్తూ ఉండేవారు సహాయోపాధ్యాయులు అవుతారు.

సహాయోపాధ్యాయులు హెడ్ మాస్టరు పక్షం విషయ విధేయతలు ప్రదర్శిస్తూ ఎల్ల

ఇది సంభవించకుండా చూడవచ్చును...

దీక్షతో ఏస్త్రా బ్యాటరీలు మీకు మాత్రమే తెలియదు విచ్చును. ఏస్త్రా బ్యాటరీలు కొని, మీ సమానం అకు వెళ్ళు లేకుండా చూడండి. అవి కచ్చితంగా ప్రకాశవంతమైన వెలుతురు విచ్చును. భరతకుమార్

బ్యాటరీలు

ఏస్త్రా బ్యాటరీస్ లిమిటెడ్. బొంబాయి-మద్రాస్-కలకత్తా-కొచ్చి-కాన్పూరు-కోలకత్తా

ఆమె
ప్రకాశవంతమైన తెల్ల చీరలు
ఆమె స్నేహితులు
మెచ్చుకొనునట్లు
చేసినవి

రిక్కాచా మా
యితమా మేరా
దరించు బట్టి లకు
జాత తెల్లదనము

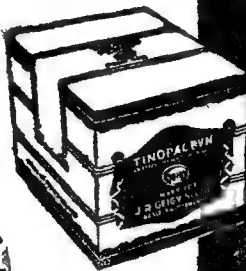
దిట్ట వచ్చినదో ఆమె స్నేహితులు
అందరి రహస్యము ఆమెకు అడిగేవరకు
అందుకొనలేక పోయిరి.

తన తెల్లబట్టి
జాత అట్లొక్క
ఎల్లప్పుడూ
టిన్ పాల్ వది

అంత తెల్లదనము పొందుచున్నట్లు వారికి
తెలిసెను. టిన్ పాల్ వదిన బట్టలు తెల్లగా
మెరియటచే స్వప్నముగా తెలియెను.

టిన్ పాల్ యొక్క బిక్సీ
తెల్లదనము 3, 4, పాల్లు
ఉత్తమతరకు విలువను
అందుకే దీనిని తరుగు వాడ
చేయవలసివచ్చెను. నైగా టి
ట్యానులో వాడుగొనకు మా
జాత టిన్ పాల్ ఒక బిక్సీలో
బట్టలను దీక్షించుకొనుము

టిన్ పాల్

బట్టలను అన్నిటికంటే ఎక్కువ తెల్లగా
చేయును

అనుభవమే బెస్ట్ టెస్టు కర్న అండ్ డైస్టెన్స్ కం పి
పి 965 కొంబాయి

6161A 1/20/47 2/10/48

10

హెడ్ మాస్టరు

వాడు మాస్టరు. తెల్లంపట్టుకొని వరాంజాలో తిరిగేవాడు హెడ్ మాస్టరు అని జబాబు చెప్పినాడు.

తలకాయ ఉన్నవాడు హెడ్ మాస్టరు అనీ, తలకాయలేనివాడు పట్టిమాస్టర్ అనీ తికనిర్వచనం కూడా ఉన్నది.

ఈ హెడ్ మాస్టరు అసబజ్జేవారు స్కూలు ఒర్రాంజాలో తిరుగుతూ ఉంటే కులశైల వసుయొక్క నమస్కృతిత్వయా, నమ్రదా శిలయిత గాంభీర్యము, వారిలో గోచరిస్తవి. కాబట్టికలు అందరూ భీతచేతస్కులయి, ఉచితస్థానములలో నిశ్చేష్టులై కాళ్ళకృతిని పొందుతారు. వారి చేతిలోని పెత్తమును

మాచి, వారి కంటి ఎటువుసాచి కంటమును పొందని కాలుదు ఉండదు.

త్రధానోపాధ్యాయులకు సింహారలాటపు కంకణములూ, భుజకీర్తులూ ఉంటే కానుం టుందని ఈమధ్య ఎవరో ఒక ఉపాధ్యాయుల నమావేళలో ప్రతిపాదించారు.

అక్కే నమయంలో విద్యార్థి నమావేళంలో ఒకరు త్రధానోపాధ్యాయుడు, కాళ్ళకు ఎక్కువగా ధ్యనించేటవంటి కంతుగళ్ళలను ధరించాలనీ, వారిచే ఆ పని చేయించుట విద్యార్థుల క్రథను కర్తవ్యమనీ, ఈ పని జరుపుటకు విద్యార్థులు ఎంత త్యాగమైనా

చెయ్యటకు సిద్ధంగా ఉన్నారని గంభీరమైన ఉత్సాహసం ఇచ్చినాడు.

కవులు కాళ్ళకు గండమెండేరము ధరించిన విధంగానే త్రధానోపాధ్యాయులు ఈ గండు గళ్ళలను ధరించవలయునని వారివాదన.

హెడ్ మాస్టరునుగురించి ఇంకా ఒక్క విషయం ఉన్నది చెప్పవలసింది.

ఒక్కొక్కరిని వాచి కొందరు "ఈ ముఖానికేనా హెడ్ మాస్టరు గిరీ" అంటూ ఉంటారు. "నీమ.ఖానికే తోడు హెడ్ మాస్టరు గిరీ కూడానా" అనీ, ఇది "హెడ్ మాస్టరు చేతే ముఖంకొదనీ" ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కరి విషయంలో అంటూ ఉంటారు.

1 త్వరైతే, అంత కత్తి విచ్చే మరయు జ్వరవిచారణ మొనర్చు గుణాంకు ప్రత్యాది గాంచినది, జ్వరాన్ని తగ్గించడంలో మిక్కిలి కత్తిగలది.

2 పేనె, బలహీనానికి మరయు దిక్కిలాయనందులకు కలిగి కొవడముని విరివిగా తాదబడుచున్నది.

3 వివాసిలిన్, తీవ్రమైన తాదా విచారణ జ్వర విచారణయని త్యాదిచెందినది.

4 అసిటైల్ సాలిసిలిక్ అసిడ్, తలవెప్ప, మరయు అలాటి తాదలను పొగొట్టుటకు మిగుల ఉపయుక్తమైనది.

ఈ వాయుగ మందులు వేరిగ్ వైద్యనియోక్త, కొవడయోగమువలె పరి పనిచేయును అనాసిన్ గుండెకు పని కలిగించదు లేక కడుపును అనకతవక చేయదు. తలవెప్ప జలుబులు, వస్తువెప్ప మరయు కంకరాల వైపులనుండి క్షిప్రంగా సురక్షమైన మరయు రూపమైన విషుక్తికరకు ఎల్లప్పుడూ 'అనాసిన్' తాదంబు.

తక్షలాది మందికి తాదావిముక్తిని కలిగించును

నన్నీ అమ్మారు నా మిత్రులు, "నీది హెడ్ మాస్టరు ముఖంకాదు" అని.

దీనినిబట్టి ముఖాలలో హెడ్ మాస్టరు ముఖం అంటూ ఒక రకం ముఖం ఉంటుంది అని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది.

సాముద్రిక కాన్వ్రం చూచితా ఈ రకం ముఖాల లక్షణాలు ఎల్లాంటివి అయిఉంటుందో నాకు తెలియలేదు.

వాడి ముఖంలో రాజకళ ఉన్నదని అనడము మనము తరుచుగా వింటూ ఉంటాము. అలాగే హెడ్ మాస్టరు !! అని ఒక రకం కళ ఉండి తిరలి.

హెడ్ మాస్టరు మాటలలో కూడా ఏదో విశిష్టత ఉండి ఉంటుంది. ఎందుకూ అంతే ఇద్దరు విద్యార్థులు పోట్లాడు కుంటూ ఉన్న సమయంలో అందులో ఒకడు, "ఏమిటోయ్, ఎవో హెడ్ మాస్టరులాగ మాట్లాడుతావే!" అనడము విన్నాను. దీనినిబట్టి గ్రహించాను హెడ్ మాస్టరు మాటలలో కూడా ఏదో గుర్తింపలిగిన ప్రత్యేకత ఉన్నదీ అని.

హెడ్ మాస్టరు పదవి ఎంతో బాంధవీయమైనదిగా ప్రజలు అనుకొంటారు. = పేరు యందు కూడా జనులకు ఎంతో అనురక్తి ఉన్నది.

తల్లి తన కుమారుని భవిష్యత్తును గూర్చి కనే కలలలో, వాడు హెడ్ మాస్టరు అవుతాడు అన్నది ఒకటి. "మా తండ్రి పెద్ద అయిన తరువాత హెడ్ మాస్టరు కాడతా" అని అందరిలోనూ చెప్పకొని సంతోషిస్తుంది తల్లి.

తల్లి పిల్లవాణ్ణి ముద్దు పెట్టుకోవడముకూడా అంతే. వసేవాణ్ణి ఎగతేసి ముద్దెట్టుకుంటూ "నా తండ్రి! నా నాయనీ! నా హెడ్ మాస్టరే!" అంటుంది.

ఒక కుజువాడికి పిల్లను ఇద్దామని వచ్చిన కాళ్ళు, ఆ చిన్నవాడి బంధువులను అడిగారు, "ఏమండీ, ఆ అల్పాయి ఎటా ఉంటాడు" అని. కాళ్ళు "ఆ అల్పాయి లేమండీ. నిక్షేపంలాగుంటాడు. వెనకాల నుంచి మాస్త్రే అచ్చంగా హెడ్ మాస్టరులా గుంటాడు" అని చెబుతారు.

ఆ మాటయందు ప్రజలకు అంత ప్రీతి ఉన్నదీ అని చెప్పడానికి శ్రీ నిడయాల చెప్పినాను.

ప్రతి పాఠశాలలోనూ ఉంటే హెడ్ మాస్టరును గురించి ఇంతవరకు చెప్పినాను. ఇక చిన్న హెడ్ మాస్టరును గురించి ఒక ముక్క ప్రాసీ ఈ వ్యాసం ముగిస్తాను.

చిన్న హెడ్ మాస్టరు అను వ్యక్తి హెడ్ మాస్టరును అనుసరించి ఉంటాడు. ఈ వ్యక్తి ఒక ఛాయాగ్రహము వంటివాడు ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము ఏమీ లేక హెడ్ మాస్టరును

ఛాయవలె అనుసరిస్తూ ఉంటాడు.

భూమి తన చుట్టూ తాను తిరుగుతూ మారుస్తూ చుట్టూ తిరుగుతుంది. ఈ చిన్న హెడ్ మాస్టరుకూడా తనచుట్టూ తాను తిరుగుతూ పెద్ద హెడ్ మాస్టరు చుట్టూ తిరుగుతూ ఉంటాడు.

నడకా ఉంటాడు.

నాయకుడికి, విడుదలకు ఎంత అవకాశమో, నాయకుడు కూడా ఎంత అవసరమో, హెడ్ మాస్టరుకు చిన్న హెడ్ మాస్టరు అంత అవసరము.

వినమ్ర ప్రణామములు

మా ఖాతాదారులందరకు ఉల్లాసకరమైన దీపావళిని భాగ్యభోగాదులతో సూత్ర సంవత్సరాన్ని ఆకాంక్షిస్తున్నాము.

CLEANS FAR BETTER

LASTS FAR LONGER

THE ARYAN BRUSH CO. LTD. LENTIN CHAMBERS, DALAL ST., PORT, BOMBAY

నౌకలనుండి శీఘ్రంగా, సమర్థతతో క్లియరింగుకు, పార్వర్డింగుకు

మిమ్ములను సంప్రదించండి:

డి. ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ,

(స్థాపన : 1938)

స్టీమర్ ఏజెంట్లు, బోటు ఓనర్లు

హౌడ్ ఆఫీసు:

కాకినాడ,	ఫోన్ : 45	రెసి : 179 లే 45	తంలి : "Shipping"
		బ్రాంచిలు :	
విజయవాడ,	ఫోన్ : 48	రెసి : 46A	తంలి : "Suraj"
మద్రాసు,	ఫోన్ : 3191	రెసి : 61590	తంలి : "Shippingco."
విశాఖపట్టణం,	ఫోన్ : 771	రెసి : 397	తంలి : "Shipping"
గుంటూరు,	ఫోన్ : 235		తంలి : "Shipping"
మచిలీపట్నం			

ఈ క్రింది సంస్థలకు స్టీమర్ ఏజెంట్లు:

డి భారత్ లైన్ లిమిటెడ్;	శ్రీ అంబికా స్టీమ్ నేవిగేషన్ కంపెనీ లిమిటెడ్;
డి ఈస్టు అండ్ వెస్టు స్టీమ్ షిప్ కంపెనీ	డి సోవియట్ స్టీమ్ షిప్స్;
లిమిటెడ్;	డి నేషనల్ స్టీమ్ షిప్ కంపెనీ లిమిటెడ్;
డి కాండ్జాలి స్టీమర్ సర్వీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్;	

ఏజెంట్లు :

శ్రీ ఖజురంగ్ జూట్ మిల్స్ లిమిటెడ్; శ్రీ హనుమాన్ శుగర్ మిల్స్ లిమిటెడ్;
డి ఇండియన్ గ్లోబ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

ఈ క్రింది సంస్థలలో సభ్యులు:

డి ఆంధ్ర ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్; డి గోదావరి ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్;
కాకినాడ ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్.

రైలు ప్రమాదం

వంతుల శ్రీరామకృష్ణ

ద్రుగ్గుడు తల కడగటానికే వడగల్గెవాని అన్నట్లు ముప్పైయిదేళ్ళ వయసున్న మొదటిమారుగా పైల్ చేసుకొంది అంగీకరించి, పైల్ కురుర్ని చూసుకొంది కని పార్వతీకం బయలుదేరేసరికి చాలిలో ఏదో రైలు ప్రమాదంవలన వెళ్ళవలసిన దోటికి వెళ్ళడంకాదు. ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే అతను ఉంటున్నది మద్రాసులో; నెల్లదలచినది బరంపురం—మద్రాసులో ఉద్యోగం, ఒరిస్సాలో అత్తవారు; మధ్యను కోస్తాపాడవునా ఆంధ్రరాష్ట్రం అన్న తలపు రైల్వే చాలామార్లు వచ్చింది. కాబోయే అత్తవారిని అత్తవారుగానే చూడాలనిపించింది పార్వతీకానికి—ఎంతగానో తనకు వచ్చిఉండకపోతే మిత్రుడు కాస్త్రీ అంత ఖచ్చితంగా చెప్పిఉండడు. తనకు ఈ ముప్పైయిదేళ్ళ వయసులోనే పడవారు పడిపోతేళ్ళ కిలో అయిన కంటే కాస్త వయసు ఎక్కువఉన్న మనిషి అయితేనే ఎక్కువ అనుకుంటుంటే ఉంటుంది. వివాహం అయిన ఏడాదిలోగానే ధర్మగతింపడమూ, తరవాతి వధువు మొదలుపెట్టి పట్టుదలగా II. యే. పాసయి, ముక్తరీ బ్రేయినింగుకూడా అయిన మనిషి అంటే తనని బాగా అర్థంచేసుకోగలగాలి. ఆ మూత్రం క్యాన్సర్ కేవలము మనిషికి మద్రాసులోనే ఉద్యోగం దొరకవచ్చును - వేళ్ళకి చిన్నట్లు తోడుగా పోయిగా కాలం గడవవచ్చును; ముందుముందు పిల్లలు

కలిగినా, తన ఒక్కడి నీతం మీదనే ఆధార వన నక్కరలేదు గతక అంత ఇబ్బంది ఉండదు. అయితే కాస్త్రీ ముంజీ స్పష్టంగా చెప్పేవాడు—“సంసారికి చక్కదన మెందుకే నీ ముచ్చవాణ్ణి కానుగాని, లేనప్పుడు స్పష్టంగా ఒప్పేసుకోవాలి—మనవేమో అవిడ ఒక అప్పురస అనుకొనిమాత్రం బయలుదేరకు - ఆకారంలో వికారాలు ఏమీలేవు, అలాగని సాందర్భరాలి కాను; మజానుగా మనలో చాలామందికి ఉన్నట్లే చిన్నవత్తు దృష్టి దోషం ఉండడంలో రాత్రింబగళ్ళు ఎక్కువగా వదవడం అలవాటు కావడం ముందిని కళ్ళతోడు పెట్టుకొంటుంది. అది ఆ మొగానికి బాగానే అమరందవారి. మనిషిని చూడగానే అమె సాంవిధ్యంపొడకంటే తెలివి తేటమీదనూ, మాటపొందికమీదనూ దృష్టి నిలుస్తుంది.” కాస్త్రీ చెప్పిన మాటలకు తన తోడవలన మిళియించి, భవిష్యత్తుకి సంబంధించిన బహువిధములయిన దృక్పథాలను మనోయవనిక మీద విశ్లేషణసాగాడు పార్వతీకం. తనూ ఆమె మరో ఇద్దరూ—అయ్యదూ

ఎవరో స్పష్టంగా కనిపించడంలేదు. రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో నిలబడిఉన్నారు. రిజిస్ట్రారుగారి పెద్ద పండు మీసాలే మొగ మంతటికీ స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి—అయిన ఏదో బ్రుక్కు అడుగుతున్నాడు. ఆమె జవాబు చెప్పకుండా తనవంక చూసినవింది. తనకూ వత్తు వచ్చింది కాని, పెద్దమనిషి అతను అడిగిన ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పకుండా వత్తుకోడం ఏం బాగుంటుంది? తనూ బాల్కనీలో వున్నకం వధువు కొంటూ కూర్చున్నాడు—తల్లి కూసుల్పిదనూ స్కూలుకి వెళ్ళున్నారు. చారి పాడుగునా అమ్మాయి ఏవో చక్కని లఘుగుతూనే ఉంటుంది. దూరానికి నలగొడుగు, ఆకు పచ్చచీర, చిన్నరంగుల పువ్వుల గొడుగునూ మూత్రమే కనిపిస్తాయి. ఈ దృశ్యం అంత రించి ఇంకొకటి కనిపించేదిలోగా పార్వతీకం తనకితాను బోధపరచుకొన్నాడు—ఇది భవిష్యత్తుకి సంబంధించిన దృశ్యం కాదనీ, తన రాజమండ్రిలో ఉండేటప్పుడు ఆ విషయం రోజూ తమ యింటి వక్కనుండే వెళ్ళి ఒక స్కూలు మిస్ట్రీనూ

అన్ని రకముల
ఫోటోలకు...
స్టూడియో
మహేశ్వర్,
గ్రంథాలయం రోడ్డు,
విజయవాడ - 2.

బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా లిమిటెడ్
(స్థాపితము : 1906) — కాద అగ్రీసు : బరోడా
దక్షిణభారతదేశంలో బ్రాంచి : హైదరాబాదు, తెలంగాణ, మద్రాసు, కోయంబటూరు.
త్వరలో గుంటూరులో మా బ్యాంకుయొక్క బ్రాంచి తెరువబడును.
ఇండియాలో అన్ని ప్రధాన కేంద్రాలలో బ్రాంచిలు, ఏజన్సీలు గలవు.
ప్రపంచములో అన్ని ప్రధాన నగరములలో కరెన్సీ డెపొజిట్లు గలవు.
విదేశములలో మారు సరకు అమ్మకా, కొన్నా,
అన్ని విధములకు సహాయము చేయ సంసిద్ధముగా ఉన్నాము.
విదేశీ ప్రయాణీకులకు ట్రావెల్ లెట్టు చెక్కులు యిచ్చెదము.
విదేశములలో ఉండే విద్యార్థులకు సాము మా ద్వారా పంపవచ్చును.
మా సేవింపు బ్యాంకు అకౌంట్లు చిన్న భారతదేశానికి చాలా విలు.
చెక్కులతో డెబ్బ తీసికొనవచ్చును.
వివరాలకు వ్రాయండి :
కల్లూరి గోపాలరావు, మాత్యు ఎస్. డి' సా జ,
మేనేజరు, మద్రాసు బ్రాంచి. జనరల్ మేనేజరు.

పెరుగులవెల్లి
ఫోటో : పి. రామారావు, కాజుకుండి

★ రైలు ప్రమాదం ★

అమె అశ్వ మహారైలు సంబంధించినది. దాని వాళ్లు సరిగా వెళ్లవలసిన రేళ్లు వీధులు వెళ్లడం కదిపించకపోతే ఏమి తోచేదికాదు. వాళ్లు ఉన్నట్టుండి ఒక్క-నాటినుండి కనపడడం మానేశారు అని కలెక్టరు రోజులయినా కావు అ విడవ వదిలి అయిందో; వంటి వాళ్లతో - తరవాత కొన్నాళ్ళకే తాను మరలాను చేసుకోడం

జరిగింది. తరవాత వాళ్లు మళ్లీ యథా ప్రకారం వెళ్లవా కదా? ఇప్పుడున్నవే వరకే వెళ్లింది అమె ఇంకా అలాగే వెళ్లొ ఉంచవచ్చు; గానీ, ఆ అమ్మాయిమాత్రం ఇంకా అలా ఎలా ఉంటుంది? ఈ సరికి ఏ కారణంతోనో చదువుతూ ఉండాలి లేదా, తల్లిదండ్రుల నానా తరహానానా

క్లుబాపాదురీ ట్రేయింగ్ మనా వరు వుంటుంది

ఈ స్థూతిని శ్రవణం ఏ సుంతగా ఇష్టపడ లేదు పార్వతీదాని! ప్రయత్నిస్తూన్నట్లుగా వారిని చెరిగి ఇంకొకదానిని స్థానంలో ప్రతిస్థించాడు. కాస్మిర్ లోని సాందర్భ భుర్జుమయిన దాల్ సరస్సు ప్రాంతం ఈమారు చిన్న పిల్ల లేదు కా ముద్దలే. ఏటుమూసినా తూపుయో వక్కా - అంతా పరమ రమణీయంగా ఉంది. అమె ఏదీలే కండుకోసి

దీపక కాగం
 —క. గుప్తాచార్య, శ్రీ కామేశం

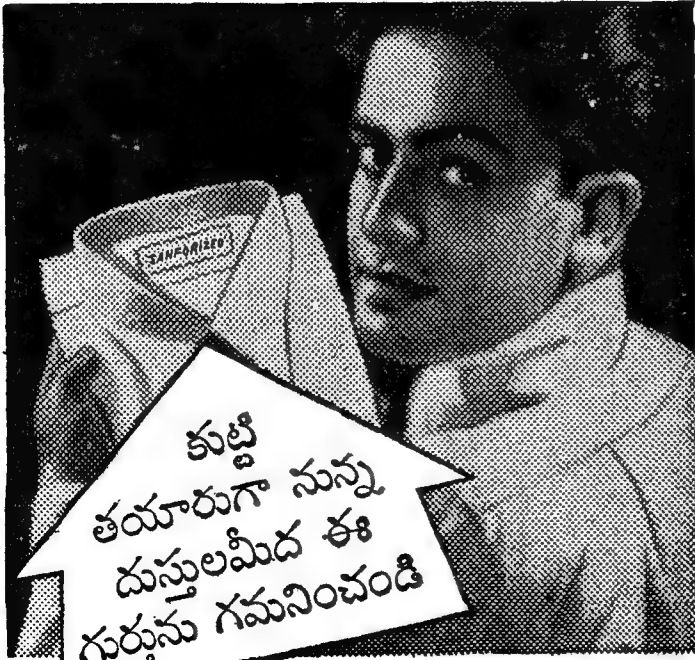

రైలు ప్రమాదం

తనకిస్తున్నది. తాను, అందరియిన భావులను అక్కడ వాళ్ళ ఇంటిగురించి, వాళ్ళ ఆమె తలలో తురుముకున్నాడు.

తనకిచ్చే అతిథి మర్యాదలను గురించి,

కుట్టి తయారుగా నున్న దుస్తులమీద ఈ గుర్తును గమనించండి

— అప్పుడు అవి చాలనట్లుగా ఎన్నటికీ క్రుంగవు

కుట్టి తయారుగానున్న బొక్కలు, పేంటలు లేక యితర దుస్తులు కొనుపపుడు 'సాన్ఫోరైజ్డ్' (Sanforized) డ్రెసు మార్కును తప్పకుండా చూడండి. అప్పుడు దుస్తులు చాలనట్లుగా క్రుంగవని మీరు విశ్వసించవచ్చును.

కుట్టిన బట్టలు అమ్మే వ్యాపారస్తులు ఎంతోమంది మిథిలలో కొత్తరిత్యా ముందుగా క్రుంగించబడిన 'సాన్ఫోరైజ్డ్' బట్టనే వారుతున్నారు. 'సాన్ఫోరైజ్డ్' ముద్రగల బట్ట చాలకొలము పొగముగా ఉండునని మీకు హామీ!

సాన్ఫోరైజ్డ్ - కే - మెహ్మూన్:

మహారాజులైన ఈ హిందీ ప్రపరమును రేడియో వికాస కో ప్రతి మంగళవాతము లాది 7-30 గంటలకు ఈ మీదర్లపై నివంది.

సాన్ఫోరైజ్డ్ పరీక్ష.

'సాన్ఫోరైజ్డ్', నేతానీ మలాన్ రోడ్, మెట్రా రైవ్, బొంబాయి 2

వాళ్ళతో తాను ఆవహించే మాటలను గురించి, ఎన్నెన్నో ఉపాంశసాగాడు. ఒక మారు ఆలోచనలో ఆమె అంత చదువు కొన్న దయింపుటికీ కొంచెం పెళ్ళిమామరు విడియం కనపరుస్తూ కనిపించి లోనికి వెళ్లి పోయినట్లనిపించింది. ఇంకొకమారు ఆలోచనలో ఆమె ధైర్యంగా సరదాగా టేబిలు దగ్గర అవతలిదక్కకుర్చీలో కూర్చుని మాట్లాడుతున్నట్లు, పుస్తకాల విషయంలో ఇద్దరి అభిరుచులనూ కలబోసుకుంటున్నట్లని పించింది—అలా లజ్జానిర్వృతగా ఉన్నట్లని పించినప్పుడు ఆమె హిందూ సంప్రదాయానుగుణంగా ఎంతో బాగుండనుకొనేవాడు; రెండవ విధంగా తనతో కలిసి మెలిసి మాటాడినప్పుడు తనతో అన్నింటిలోనూ కలసి వచ్చే, జీవన భాగస్వామిని దొరికినట్లనిపించింది. మనసులోగల కూలిని ఎటువంటి నేరాలను దోచనియ్యకుండా చెయ్యగలడు. ఇన్ని ఉపాధులతో ఆకలలో బయలుదేరిన పార్వతీశానికీ విజయనగరం చేరుకొనే సరికల్లా, మెయిలు మామూలుదారిని వెళ్ళదనీ, రాయపూరు - ఛక్రధర్ పూర్లమీదుగా కలకత్తా వెళ్ళిపోతుందనీ తెలిసింది. దారిలో ఏదోబండి పట్టాలు తప్పిపోయిన ప్రమాదం కారణమట ఈ తిరుగుడుకి—

వెంటనే అనిపించిందేమిటంటే, ఇక్కడ దిగిపోయి, ఈ తరవాత ఏ రైలువస్తే అది, అందులోఎక్కి తిన్నగా మద్రాసు చేరుకోవాలనీ. కానీ, ఏదీ, వెంటనే ఏ రైలులేదు. తిన్నగా కలకత్తావెళ్ళి అక్కడనుండి బరం పురం వెళ్ళడం అన్నది చాలా చుట్టుదారి—అంతమేర తిరిగివెళ్ళేకంటే, ఇప్పుడుతిన్నగా మద్రాసుపోయి, మరొకప్పుడు బయలుదేరి రావడం మంచిది - ఏది ఏమయినాసరే, ఈ రైలులో మర్రి ముంకుకివెళ్ళేదిలేదుకదా అని నిశ్చయించుకొని, కూలివాణ్ణివా పిలవకుండా హోల్డలూ సంబంధింతుకొని తిన్నగా వెయిటింగ్ రూములోకివెళ్ళి, అక్కడ అనిపతేసి, వికాలమైన రైల్వేషెడక్టర్స్లో మేనుబాల్పాడు.

అతడూ పర్సీలో నిక్రాంతిగా కూర్చునివుండగా - వోక రెండుకప్పుల తేనీరు అతని ఉదరగోళంలో ప్రవేశించి వివిధ పరిణామాలను పొందుతున్నది. ఒక అరడెజనుగిరెట్లు కొద్దిపాటి కొయ్యిమినవో, గాలిలో కలిసిపోయాయి - కనబడని కాలవక్రమాల చెప్పలేముకానీ, అతని చేతివాచీలోనే కాదు, అన్ని సరైన కాలమాపక యంత్రాలలోనూ పెద్దముల్లు 270 డిగ్రీల కోణాలనీ, చిన్నముల్లు 22½ డిగ్రీల కోణాలనీ, ౩౭౦ డిగ్రీల నూచించేముల్లు 45 పరిధిమణాలనీ, లేదా 16200 డిగ్రీల కోణాలనూ లేదా 11x90 రేడియనులనూ నూచించాయి—ఏమిటి చెయ్య

దమా అన్న శందిగ్గట్టిలో కూర్చోని, ఒక నిశ్చయానికవచ్చిన పార్వతీకిం మెదడులో కాలగతికి సంబంధించిన అయిదువర్షాలు కొద్దిపాటి అంకల వ్యత్యాసంతో మెదిల సాగాయి.

హుషారుగా లేచి, బాత్ రూమ్ లోనికి వెళ్ళి ఒళ్ళు కడుక్కొనివచ్చి బట్టలు మార్చు కొని, వెయిటింగ్ రూము చేరయి సామాను అప్పజెప్పి, సిగరెట్టు ముట్టించి ఊళ్ళోకి బయలుదేరేడు.

బయలుదేరినవాడు తిన్నగా తొందరగా వెళ్ళిపోక ఓవరు బ్రిడ్జిమిద్ నింబడి దొరంత టీనీ పరీకించి చూసేడు - ఊరు చాలావరకు వెనుకటిమాదిరిగానే ఉంది, కోట, కాలేజీ, పెద్దచెరువు అన్నీ తేమంగా యధాతథంగానే ఉన్నాయి కొని, స్తేషనుమాత్రం తాను చిన్నతనంలో మొట్టమొదటిసూరు చూసినప్పుడు చాలా చిన్నదిగా ఉండేది. ఓవరు బ్రిడ్జి లేడు

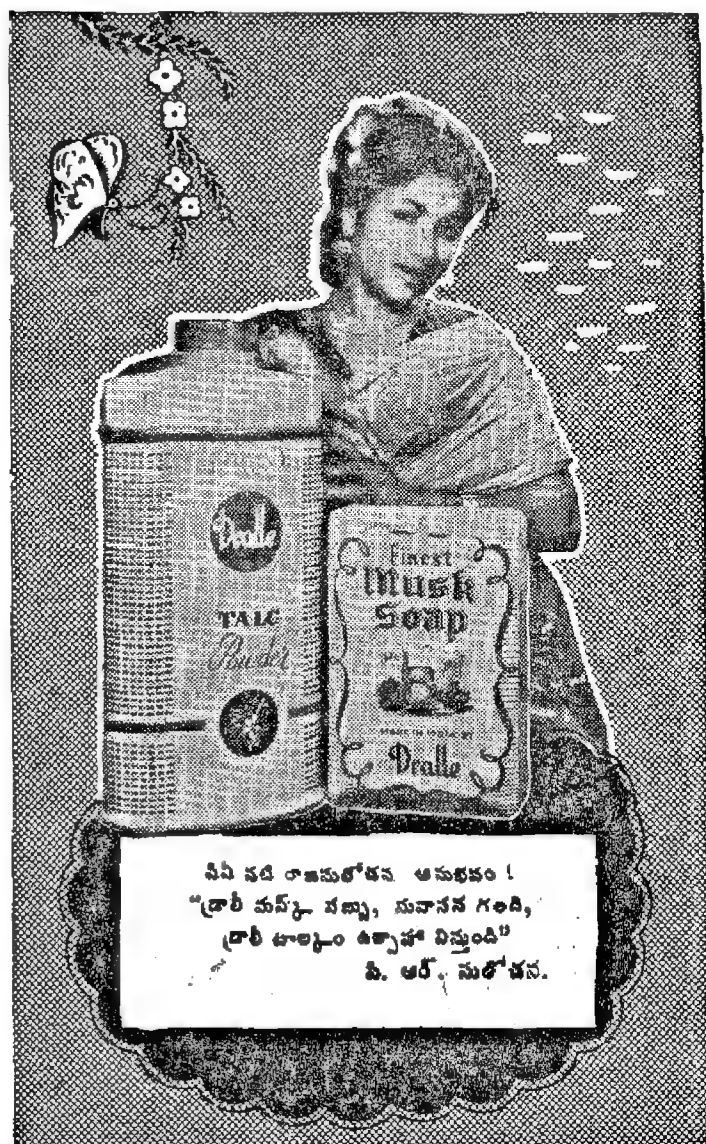
బ్రిడ్జిదిగి తొందరగా వెళ్ళాలని బుద్ధి పుట్టలేదు-ఇండాకో వెయిటింగ్ రూములో కూర్చోకున్నాను ఉన్నప్పుడున్నంత బలంగా లేదు నిశ్చయం ఊళ్ళోకి వెళ్ళాలని-ఊళ్ళో ఎవరో కొందరు దూరపు బంధువు లున్నారని కొందరు స్నేహితులు కూడా ఉన్నా ఊళ్ళోనే కాలేజీలోనో, కలక్టరేటులోనో, మ్యూనిసిపాలిటీలోనో, ప్రయివేటు కంపెనీలలోనో పనులు చేస్తున్నారు. అయితే వాళ్ళు ముదవటి మనుష్యులు కొరు. ఈ పదిహేను సంవత్సరాల కాలంలోనూ సాంసారికంగా ఎంతో ముందుకి పోయిందట, మరే దివ్యంలోనూ అభివృద్ధి ఉన్నా లేకపోయినాను ఇప్పుడు వాళ్ళని కలియడం అంటే, ఎంత కాలంగానో తిలుపు తాళం వేసి ఉంచిన పాతబడిన సామాను పడవనే గదిని తెరవడంలాగుంటుంది. అందులో ఆనందమూ ఉంది, గాభిరా ఉంది, ఈ మధ్య కాలంలోనూ, ముఖ్యంగా ఇటీవల వాళ్ళని వేధిస్తూ ఉండిన సమస్యలన్నిటినీ ఆకళింపు చేసుకొని సానుభూతిని ప్రసరింప జెయ్యాలి. ఒకరి యడల సానుభూతి మాపకలగడం మంచి మూటగాని, ప్రస్తుతం తన మనస్థితి అందుకు తగినట్లుగా లేదు ఇంత కాలానికి తను మనసుకూరి, తాను పెళ్ళిచూపులకని బయలుదేరడమేమిటి? ఇంత మేరకచ్చాక ఈరెండు వందల టైల్ లోపున ఇటువంటి అనంతరం వచ్చి ఏడడమేమిటి? మళ్ళీ రైలు పరిగానడిచే సరికి ఎన్ని రోజులు పడుతుందో? అంత వరకూ తొనిక్కజే ఉంటాడా? అంత కంటే ఏదో సాసించడం ప్రయోమం పట్టుకొని, అది వెళ్ళివంతమేర గెలులో వెళ్ళి, అక్కడనుండి ఏ బస్సు మీదనో రైలు

మీదనో అవతల మళ్ళీ రైలు నడిచే ప్రాంతానికి చేరుకోవడం సాగించాలి; అంతేగాని, ఇక్కడ ఎన్నాళ్ళు పడి ఉండడమూ?

అతనింకా బ్రిడ్జిమిద్ నిలబడివుండగానే రాయపూర్ నుండి వచ్చేరైలు వచ్చింది. ఎక్కడిగే మనుషుల చూడబడిన గమనించడంలో కొంతవరకు తను ఏం చెయ్యడమో అన్న సమస్యను మరిచిపోగోగేడు.

బండిదిగి, బ్రిడ్జి ఎక్కివస్తున్న మనుష్యులలో ఒకగుంపులోనుండి ఒకగొంతు అతి స్పష్టంగా కేమగా వినిపిస్తోంది ఇన్నిసంవత్సరాలకాలం గడిచినా ఆగొంతు మాత్రం

పోలిక మారిపోలేదు - అవస్తున్న మనిషి సోమరాజుని నిశ్చయమైపోయింది. అతను తనను పోల్చుకలడో లేడో అని ఎదురుతిరిగి నిలచున్నాడు. అతనిమాపు తన మొగంమీద పరీక్షగా ఒక్కతేజం నిలిచినట్లయింది - "కాని, పొరబడ్డాననుకొనిసాగిపోతున్నాడు పార్వతీకిం" అతను కొంతమేర వణకరకూ ఊరుకొని, తిరుగుడుతిరిగి దిగవేళకు "సోమరాజూ!" అని పిలిచేడు తనకి కొంచెం అనుమానంగానే ఉంది, గొంతుతప్ప తక్కిన మనిషిలో ఏమీ అప్పటికే లేదు-మీసాలు, వంద, కోటు - అతను సోమరాజూ కాక

ఏమి నది రాజమహేంద్రవరం !
 "దారి మళ్ళీ నట్టు, మనానన గంది,
 దారి చూస్తూ ఉన్నావా నిన్నుండి"
 పి. ఆర్. మహేంద్రవరం.

అంధ్ర ఏజెంట్లు: మెసర్లు పి. ఆర్. ప్రేమ్ చిన్మయ్, రిజయవాడ.

పోలే తిన్న గా బోలెపోతాడు. అయితే బోలె తిరిగి మాస్తాడు.

తన పిరిచిన పిలుపుతో అతను తనని గుర్తుపట్టాడు. తనతో వచ్చిన మనుష్యులను బ్రాహ్మణుడనుకుని బెనక్కలవాడు. కుకల ప్రశ్నల అనంతరం ఇద్దరూ కలిసి, బట్టా మీద బయలుదేరారు.

బట్టా అలావున కాగా అరిగిపోయిన గ్రామభాను శ్రేణుకంటే నీ కమయిన గొంతుతో సోమరాజు ఒక పెద్ద గంధానికి కావలసినంత నిశయం చెప్పకొని పోయాడు.

వాళ్ళ పెద్దండ్రీ గారికి జబ్బుగా ఉండుట. అక్కడ బొప్పిలో తొరకని ముండులు ఇక్కడ బొటకుతాయనిట. అనూనా బొప్పి బొప్పిలోకి అయిదాడు మైక్లీ దూరంలో ఉంటే ఏదో పట్టెటూరు. పెద్దండ్రీగారు ఎలాగూ చచ్చిపోవడం భాయమే అయినప్పటికీ, అయిన ఆనీ ఏ కొంచెమా కలకలం దీ కాబట్టి కాస్త కొనసరికూ అన్నీ

ప్రయత్నాలు చేసేమనిపించుకోవాలని— పెదవాన్ని గారి జబ్బు సంగతితో పాటు తన పెద్ద మామరికి గత సంతకర్తరమే అయిదు నేల కట్టమిచ్చి తాను పెరి చేయడం ఇత్తునట్లునే పురిటి రోవాలు కొనడమూ, ఎక్కడ వున్న కౌసులో పానయి తీగుతాడనుకొన్న అల్లుడు రిక మెండేడ్ డిగ్రీతో పైట వడడమూ, తన పిల్ల తరవాత కుర్రవాడు స్కూలు ఫయినలు పాసయిన ప్రసమూ, కాళ్ళీ ఎక్కడికించి కాలేజీ చదువు పదిలంపడతూ అన్నది ఒక బ్రహ్మం జమైన సమస్త కావడమూ ఇతన్ని వివరంగా విశ్లేషించేటందుకు, తన గురించి చెప్పినట్లే, తన ఉమ్మడి మిత్రులందరి గురించి అంతా తూసగుచ్చినట్లు చెప్పకొనిపోయాడు. గంట ప్రంభంకాకా ఒక్క మాటా మాటా కుక్కా, కప్పకా వరకే క్షయి అలయం దగ్గర దిగిపోయి, దగ్గరలోకి కాళ్ళీబోట్లా కొట్టి తగి, మండులపై పులవంకిన నడక ప్రారంభించాడు.

తొరికి దూరంగావున్న ప్రాంతాల్లో ఇంకా కొంచెం వెలుగు కనిపిస్తూనే వున్నా బహుముగ్ధుడు దీపాలకాంతిలో యెంతో రాత్రయినట్లుంది. సోమరాజు బలవంతం చేసి నా మండుల పైపులోనికి వెళ్ళకుండా పైట నిలబడ్డాడు పార్వతీశం.

పిల్లి పిల్లల్ని ఏమయిల్లు తిప్పుకున్నట్టుగా సోమరాజు బహులోని మండులపైపులన్నింటికీ తిప్పాడు. అన్ని చోట్లా ధరలు కనుక్కుంటూ వుండడమూ, ఇతన్ని అసలు ధరలేనా అని అడుగుతూ వుండడమూ, పాపువాళ్ళు తాము మనిషి కొక వేరం చెప్తాయా అని నొచ్చుకుంటూ వుండడమూ యిదంతా జూమూలయిపోయింది పార్వతీశానికి విసుగు పుట్టకొచ్చింది. తాను ఏ కిల్చిదుకానం దగ్గర చెప్పిమిదిసో కూర్చుంటానని అతన్ని మండులకొనడం పనితూ రిచేసుకొని రమ్మనీ బెప్పాలన్నంతివరికూ వచ్చింది. కానీ, యెగమటంపడిపూరుకున్నాడు. సోమరాజు అతనిమనసు కనిపెట్టినట్లే, అన్నాడు: “ఈ మండులపైపులపా కొక్కోకూ పెండిబంగా రాలవర్తకులాక కట్టా తమకంటే న్యాయపంతుటా నిజాయితీపరులు లేనట్లు మాట్లాడితారు. తీరా చేసి నమ్మకంగా వాడికగా కొంటున్న వాళ్ళ నేనెంచేస్తారు. ఏమంటే మేమిచ్చేది విడలేమందు, ఫలానా గొప్పకంటే దంటారు మండుల పైపువాళ్ళు— బంగారంపాపువాళ్ళు తాము అమ్మేది తప్ప తక్కినదంతా కట్టిబంగారమే అంటారు; అయితే వాళ్ళి దగ్గర కొన్న వస్తువు నేమిటి వాళ్ళ దగ్గరకు ఫీరాయెంతుకు తీసుకొనివెళ్ళినా నీరు బంగారమే అంటారు— అంచేత నీళ్ళ మాటలకు చచ్చి ఉరుకు నేవారంకొమని తెలియకూర్చు. అదీ కాక వేరం అన్న వస్తువు వేరేమే; దబ్బుడిడూత్రం ఎందుకు ఎక్కువ ఇవ్వాలి” అని మల్లీ మొట్టమొదట సల్లత మీపుకివెళ్ళి, ఇంకొక పాపువాళ్ళు తక్కువ ధరలకి ఇస్తామన్నారని అయినా ముందుగా దీరిని అడగంతే అక్కడ కొనడలకుకొలేదని వేం చేసిచేసి మొత్తం ముచ్చెమూతూ కూపాయల మండులలోనూ మూడితా అమూడుకాళ్ళో, మూడు దబ్బుడిలో లాభం సంపాదించిన వికహార్కుడుగా పైట ప్రభాడు సోమరాజు.

భోజనానికి తమ బంధువులయింటికీ వెళ్ళామన్నాడు సోమరాజు. పార్వతీశం సోమరాజు పట్ల కాదన్నాడు. సోమరాజు అయితే సరే తన, పానకాలు చూడటానికి పోవాం” అన్నాడు.

“పానకాలు చూడటానికి వచ్చినే తర్వాత అల పొతుంటు కొంటూనా వుందా?”

“నిం పానకాలు చూడటంపై నీకంత వీరసంగా వుందా?”

ఆ దగును అణచండి-ఆ గొంతువుండుకు ఉపశమనం కలిగించి మాన్పండి-
రొమ్ము, క్యాసకోక దాధలను వెంటనే తొలగించండి

పెప్స్ పీప్సెంచండి. **PEPS**

జగదీశ్వారి నాంచిన గొంతు, రొమ్ము పేట్లెట్లు. మందు లమ్మేవారి అందరిపట్లా లభిస్తాయి. పెప్స్ పీప్సెట్లు గొంతు, రొమ్ము బాధానశమన, నీటి రక సారములు కలది. మీరు పెప్స్ ను చప్పరించు నపుడు ఈ సారములు అవిరిఅయి, మీ క్యాసకాదారా గొంతుకలోనికి, క్యాసకమార్గం, క్యాసకోకాంతానికి కొనిపో నుతాయి. ఇలా అవి పరావరి మిమ్ము బారింటే బాగాంను నేడకుంటాయి. అందుకే పెప్స్ అంత కత్తివంకమై, జగదీశ్వారి గాంచినది. పెప్స్ దగుండు అడవివేస్తాయి. గొంతువుండు బాధను ఉనకమింపజేస్తాయి, కవమును కొనివేసి, క్యాసకాదారను పోగొట్టుకొన్నా ఇవ్వుయేంజా. ట్రాంకైటిస్ రికవర్షకు ఇవి అమోమమైనది.

విద్రాసు పాత విషంట్లు : చాచా డి కంపెనీ, పాల్కు బెక్, మద్రాసు-3.

“అది కాదోయి! ఎవ్వరూ యింక రంగ
 తలంనుండివిరమించుకొని ఇక్కడ చూటలు
 పొసుంగుకాదు పెట్టుకున్నారేమోనని.”

“ఓహో అదానీమాట! తెలిసింది తెలిసింది-
 కాని పాపకాసు చూటల్లో భోం చేసేక
 నీకాపేరుమీద వుండే దుర్భిప్రాయం
 పోతుందిలే. అయితే చూటల్లో నీకొరిక
 ప్రకారం పర్యటాలు అని ఒక వడ్డెనమనిపి
 కూడా ఉన్నాడు.”

భోజనానంతరం సినిమాకి యింకా గంట
 స్వర తైముంది. అలా తిరగడం మొదలు
 పెట్టారు. తాను తరచు చూసేవాన్ని
 ఇంతకాలానికి వచ్చిన పార్వతీశంతో కలిసి
 చూడవలస అన్న తనకూ వింతగానే కని
 పించసాగాయి. గంట స్వంధం, దగ్గరలోనే
 వున్న పెద్ద మురుగుకాలవా, దానికంపు
 ధరించలేక ఒకటి రెండుకోజాలు కాలేజీకి
 కలవు యిచ్చిన సంగతి, కొలకం దికం,
 మరాఠీ భాషావారి పిప్పి, అప్పారావుగారి
 ఇల్లా, దగ్గరలోఉన్న నటశేఖరుడు గిరిశం
 గారి కార్యరంగస్థలము, బొంబులదిబ్బా
 ఇనన్న చూసుకుంటూ పాతజ్జాపకాలను
 సేమరు వేసుకుంటూ సాగిపోతున్నారు.

అంతేసేపూ ఏదో గొడవగా చెప్పకొని
 పోతున్న సోమరాజు పార్వతీశాన్ని ప్రశ్నిం
 చాడు—ప్రయాణం ఎక్కడికి, ఏమిటి ఉద్దేశం
 అంటూ బొంబులదిబ్బ ప్రభావమో, గిరి
 శంగారు జ్ఞాపకం రావడం ఫలితమో పార్వ
 తీశం అప్రయత్నంగా అనేకాడు—“బరం
 పురం వెళ్ళాలని బయలుదేరేను - అక్కడ
 మా ముసలి మేనమామ ఒకగున్నారు సీతా
 రామశాస్త్రి అనే మిత్రుడొకడున్నాడు
 వాళ్ళని చూడడానికి బయలుదేరేను”
 అన్నాడు.

సోమరాజు నొచ్చుకొన్నట్లుగా “అయితే
 నీకు ఆ కొసను బరంపురంలోఉన్న మిత్రు
 లని చూడడానికి ఏమిక ఉందిగాని, వారిలో
 మేమంతా ఉన్నా మన్నమాటే మరిచి
 పోయావన్న మాట? అంతేనే, ఎప్పుడయినా
 ముందువచ్చిన చెవులకంటే వెనకవచ్చిన
 కొమ్ములే వాడి.”

పార్వతీశానికి తన అబద్ధాన్ని అరాంత
 రంగా విడిచి పెట్టాలనిపించలేదు. “లేదోయి!
 ఇంకా పదిహేనురోజులు కలవుంది. ముం
 గు అవతలి కొసవరకూవెళ్లి బరంపురం పని
 ముగించుకొని, ఇక్కడికి ఒకటి రెండు
 రోజుల్లోవచ్చి, మిమ్మల్నందరినీ ఉద్ధరించా
 అనే నాకు పోలేడు కలవుంది; మీరంతా
 “ఇంక ప్రయాణం ఎప్పుడు” అని అడిగే
 పర్యంతం కలవు పొడిగించుకొంటూ
 ఇక్కడే ఉండిపోతున్నాను.”

“మాటలకంటే, అలా అయితే కేపు

నాలో మా తూడు రాకూడదో? ఒక రెండు
 రోజులుండి వచ్చేద్దువుగాని.”

“లేవో! ఉదాహరణ ముంగు బరంపురం
 వెళ్ళాలి. అక్కడ ఆ ముసలి మేనమామ
 చూడాలి—అతనే పెద్ద ఆస్తి ఉన్నవాడు
 కాదుగాని, ఏ కొంచెముయినా ముట్టజెప్పక
 పోతాడా అని.” ఏనాడో ఉచ్చి స్వర్గా
 నున్న మేనమామ-అతని అపరకర్మ ఫలము
 కూడా తానే పెట్టుకోవలసి వచ్చింది—
 అతనివల్ల తనకి సంక్రమించబోయే ఆస్తిని
 గురించిన అబద్ధమయినా తాత్కాలికంగా
 పథ్యంగానే పనిచేసింది.

కబుర్లు చెప్పకొంటూ అయ్యకోనేరు
 గట్టుమీదుగా కొంత మేర నడచి దూరం
 నుండే అంజనేయస్వామి ఆలయాన్ని
 దర్శించి, చూడుమేడల నిధిగానూండే,
 వక్కలంకవారి వంకర సందుసండా చూడు
 లాంతిర్ల దగ్గరకి తేలేరు - పార్వతీశానికి దీని
 మిరాయి జ్ఞాపకంవచ్చింది. అతను తిరిగి
 జ్ఞాపకం వచ్చిందితప్ప ఇప్పుడేమీ తనలే
 మంటున్నాననే సోమరాజువెళ్ళి ఒక కేసు
 మిరాయి, ఒక నాలుగజాలు పకోడీపాట్రాం
 కట్టించాడు—పార్వతీశం “ఇంకా నన్నీ
 పప్పులు తినమంటావేమోనని భయపడ్డాను”
 అన్నాడు. “దానిసంగతి ఇప్పుడుకాదులే”
 అన్నాడు సోమరాజు.

కోవలసిధిసండా పార్కులోని సినిమా
 చోటుకి బయలుదేరేరు — అక్కడఉన్న

రెండు సినిమాలోనూ ఒకటిన్నర యంగ
 నాటి తెలుగు ఫీలిము; రెండవది ఏదో
 కొత్తదే హిందీ సినిమా. ఇద్దరికీ హిందీ
 భాగారాదు; అయినా ఇక్కడ ఆ నాటి
 తెలుగుసినిమా చూడాలనిలేదు — హిందీ
 ఫీలిమ్ చూడాలని నిశ్చయించుకొన్నారు.

సినిమాలో ఇంటర్వల్ వరకూ వీం
 చూడాడో పార్వతీశం—ఆ తరవాత ఒకటే
 నిద్ర—సోమరాజు! కూడా విసుగుగానే
 ఉంది. ఇంకా కొంత ఉండగానే లేచి
 పార్వతీశాన్ని లేపాడు. చోలుబొంచి బెట
 వడ్డెక “తన్నగా స్నేహముకి పోదామా?”
 అన్నాడు పార్వతీశం. అతని నిద్ర బద్ధకం
 సగం తగ్గింది.

సోమరాజు “స్నేహముకి ఇప్పుడు వెళ్ళే ఆ
 వెంటింటిం రూముగాని మంచాలు కుప్పలు
 అన్నీ ఆక్రమించబడి ఉంటాయి స్నేహము
 చుట్టూ ప్రదక్షిణం చెయ్యవలసి వస్తుంది.
 అంతకంటే ఇక్కడెక్కడో దగ్గర్లో పడు
 కొండికి చోటు చూసుకోవడం మేల.”
 అన్నాడు.

“ఇక్కడ దగ్గర్లో సదుపాయంగా మనకి
 పడుకుండి స్థలం ఎక్కడ దొగుతుంది?”
 అన్నాడు అమాయకంగా పార్వతీశం.

“నీ కెండుకు నేను తీసుకెస్తాను కదూ?”
 అని వారి తీసేడు సోమరాజు. కన్నాలో
 ఎక్కడో బిడి తెలిసిన వాళ్ళున్నారు
 కాబోలనుకొన్నాడు పార్వతీశం. నిద్ర

విగనిగలాడు దీర కుంతలాలు పెరుగుదకు

కేశవర్ధని

వాడండి.

కంలో దురదను,
 కురు వుండు
 మాన్పుండి పెం
 ట్రాకులా రాదు
 అవండి. కే
 లను అకాలంలో
 వెరియనివ్వకండి

వెరియటం అంశ్యం కానివ్వండి. విగనిగలాడు పొడు
 గైవ కుంతలాలు పొందండి.

కేశవర్ధని వాడి, మీ కేవలందర్మకోశ ప్రదర్శించండి.

షాంఖా వాడి, కేవలదన, సువాసన పొందండి.

కేశవర్ధని అ. 14; షాంఖా అ. 14; పోస్టేజీ అవసరం. అన్నిచోట్లా లభించును.

కేశవర్ధని ప్రాదక్ష్యు, కోయంబత్తూరు, No. 6

★ రైలు ప్రమాదం ★

బద్దకంలో ఎవరినోతేసి, బాధ పెట్టకూడదని ఆలోచన పోయింది. ఎక్కడో ఒక చోట పోయిగా నడుము చాల్చు గలగారి.

ఇంకా ఎంతమేర నడవాలో అనుకొంటున్న పార్వతీకాని ఆశ్చర్యం కలిగింది. అక్కడ కోశల విధిలోనే ఒక ఇంటి ముందు వాడు అగి తలుపు తట్టడం, పార్వతీకం ముక్కులలో ఎన్నో అభ్యంతరాలు మొదలయ్యాయి. కాని, వాటిలో ఏ ఒక్క చాన్సి మాటల్లో పెట్టడానికీ వ్యవధి లేకుండానే తలుపు తెరుచుకొంది.

సోమరాజు "నీ పాతివ్రత్యానికి అంతే తర్ఫీ ప్రతానికీ ఏమి భంగం కలగదులే" అంటూ లోనికి తీసుకొని వెళ్ళేడు.

లోపల టేబిలుపై నున్న రెండు కుర్చీలలో తొమ్మిదరూ కూర్చున్నారు. ఇందాక కొన్న మిఠాయి అవసరం ఇప్పుడు పడింది. ఆమె ఇద్దరి ముందు మిఠాయి పకోడీలు టేబుల్లో ఉంచింది. గాజు గ్లాసులలో నుంచినీళ్లు ఉంచింది. ఫలహారము పూర్తి అయ్యే వేళకు కప్పులూ సాఫర్లతో వేడిగా కాఫీ అందించింది. చిన్న వెండి పళ్ళెంలో నున్నరాసి చిలకలుగా చుట్టిన తమల పొకులూ, వక్కపొడి, యాలక్కాయలూ పెట్టి ఇద్దరి మధ్యకూ టేబిలుమీద ఉంచింది. తొంటాలం వేసుకొని చుట్ట ముట్టించాడు సోమరాజు. పార్వతీకం సిగరెట్టు ముట్టించాడు. సోమరాజు సగర్వంగా "ఇందాకా మనం ఈ విధంబు వెళ్ళేవాండాటయి, అంతేత కాఫీ కూడా సిద్ధంగా ఉంది" అన్నాడు.

"అలా అయితే నాలోపాలు ఆ నీనీ మాకీ రాకుండా ఇక్కడే ఉండిపోతే పోయావా?"

"బాగుంది, ఇన్నాళ్ళకీ నువ్వు అలభ్యియోగంగా కనిపిస్తే నిశ్చయంగా నీనీమాకీ పొమ్మంటావా? మీ ముద్రానుకనే మాకు అటువంటి మర్యాద చేస్తావు కాబోలు?"

"అయితే మీరు ముద్రానుక ఉంటున్నారా?" అంది ఆమె.

ఇక మొదలు పెట్టేడు సోమరాజు కోతలు—

ముద్రానుక సగరం అంతా మనవాడి మాట మీద నడుస్తోందనీ, ఇతరల నీనిమా లోకం లోనూ, అతరల రాజకీయాల రంగంలోనూ బ్రహ్మాండమైన కీర్తి ప్రతిష్టలున్నాయనీ, పెద్ద జీతం అదంత ముఖ్యమయిందికాదుగానీ, ఒక పదిపాను వందలండ్లక పోదనీ, ఎప్పుడూ కాదులో తప్ప నడక అలవాటుండనీ, ఇంటి దగ్గర పెద్దపెద్ద వాళ్లు కొడుకొని కూర్చోబారనీ అలా అలా అల్లుకు పోసాగాడు మధ్యమధ్యను కొదని పార్వతీకం అడ్డు తగలడానికీ ప్రయత్నించిన కొద్దీ మరి విజృంభించ సాగాడు. ఇక మరి లాభం లేదని పార్వతీకం ఉపేక్ష వహించేడు. నిర్లక్ష్యంగా కూర్చోడంతో మళ్ళీ నిద్ర వస్తున్నానని నూచించింది.

సోమరాజు ఆమెతో అతనికీ వేరేగా పక్క ఏర్పాటు చెయ్యమన్నాడు. పార్వతీకం తలవట్టాయనూ ఉంటే, "నీ తపోభంగం చెయ్యడానికీ ఏ అప్పరసలూ దిగి రాదులే. ఇందాకా నీనీమాలోనే అంతలో నిద్ర పోయావు. ఉదయం రైలుకీ సేను వెళ్ళక తప్పదు. నువ్వు తాపీగారేచి ఫల హారమూ అదీ చేసి సేదనుకీ వెళ్ళి. లేదా రేపు నాయంకాలం మెయిలు సరిగా వెళ్ళిందేమో, అంతవరకూ ఇక్కడే స్వగృహంగా భావించుకొని ఉండు" అతని మాటలు పార్వతీకం సరిగా వినిపించుకోలేదు. వేగం పెంబరిగా పోయి పడుకొంటే బాగుండు వనుకొన్నాడు.

పక్కమాపించడానికీ సోమరాజు అతని వెనక ఆమె వచ్చేడు. ఆమె నుంచి నీళ్లు ఎక్కడ ఉన్నాయో, రైలు స్టీచ్చి ఎక్కడ ఉందో చూపించింది. వెళ్ళి వెళ్ళి సోమరాజే రైలు ఆర్పేసేడు. అనుకోన్నంత బ్రహ్మాండంగా చీకటిగారేదు. రెండు గడు లకీ మధ్యనున్న గోడ ఇంటి పై కప్పుకీ తగిలిలేదు. అందుచేత అవతలి గదిలోని నీరి బల్బు వెలుగు కొంత కనిపిస్తుంది.

అవతలి గదిలోనుండి కిలకిలలా గల గలలా గుసగుసలు—కొంత శబ్దం వివ వచ్చేయి. వాటి వల్లనే తనకీ నిద్ర పట్టడం లేదనుకొన్నాడు పార్వతీకం. అని అగి పోయిన ఎంత సేపటి వరకూనో తనకీ నిద్ర పట్టలేదు.

తాను ఎక్కడికీ బయలుదేరకుండా ఎక్కడికీ వచ్చేడు? ఇదంతటికీ కారణం ఏమిటి? ఈ సోమరాజుకొడమండి ఉడిపడ్డాడు? తనకు తోగారావు మొదలయిన వాళ్ళతో ఉన్న స్నేహం నీటితో చదువుకొనే రోజు

లోనూ ఉండేది కాదు. ఇక రనీ మాటలూ వింటూంటే కేవలం భార్యా ప్రియ వీళ్ళకోసమే బతుకుతున్నాడా అని పిస్తుంది. మళ్ళీ ఇక్కడ ఈ వ్యవహారం ఒకటి—అక్కడ బజాన్లో మంగుల మృత వాళ్ళతో మూడవారికీ గంటనేపు తేరం చేసి, బజారు ఈ చివరినుండి ఆ చివరివరకు మూడుమార్లు తిరిగాడు. ఇక్కడ ఈ విలాసం కోసం పది పదిపాను రూపాయలు నిర్లక్ష్యంగా పారెయ్య గలిగినట్టే ఉన్నాడు. ఇక్కడి వీడి వాలకం చూస్తే సంసారం చట్టుబంబలూ ఏమీలేని విలాస పురుషులూగుంది. కాని రైలువారడంతో రైలునుకొని మళ్ళీ ఆలోకంలో వడతాడు. ఇంత సులభంగా మనసులు ఎటుకావాలంటే అటు తిరుగుతూ అన్నిటిని అనుభవించాలనే తత్వం తనకీ అర్థంకాదు; అర్థం అయినా అచరణకీ అసాధ్యమయివది. నీడు సోమరాజు తనకంటే మహాపుంటే వయసులో రెండుమూడేళ్లు మూత్రమే పెద్ద పుంటాడు. అప్పుడే తనపిల్లల పిల్లలగుంచికూడా ఆలోచించేసిరికీ వచ్చేవాడు. తాను మూత్రం ఇంకా మొదటిమారుగా పెట్టిచేసుకోవాలని బయలుదేరేడు. అదీ ఇలా తయారయింది— ఇక్కడ ఈ కేవలగృహంలో ఈ ముందు మీద పడుకోడం ఒక్కరోజు కిందబుకొడు, గంటకిందబు. ఎవరయినా చెప్పినా నమ్మడానికీ వీలేనిసంగతే.

పెద్ద కుటుంబమూ, సాంఘిక మయిన మర్యాదలూ ఎక్కువగా కౌశలసిన సోమరాజులాంటివాడికీ తనకంటే యెక్కువ దైర్యం వుంది. తను అనివాహితుడు. దగ్గరి వాళ్ళు కౌశలసినవాళ్ళు ఎవ్వరూలేనివాడు— అటువంటివాడు తొనిదివరకన్నదూ ఇటు వంటి యింటిలో అడుగు పెట్టలేదే— అదీ కేవలం వాంఛా వైముఖ్యంవల్ల నయితే గొప్పమాటే— అనేమికాదు, తగిన సాహసమూ పట్టదలారేక, త్వరలో తానే ఒక నిశ్చయానికీ రారేక— వైగా యే నేనో

తెలుగు ఆంగ్ల భాషాబోధిని

తెలుగువడు తెలిసినవారెల్లరు ఈపుస్తకంతోఇతరుల సహాయం లేకనే ఇంగ్లీషుభాష నుంథంగా చదువను, వ్రాయను, మాట్లాడను, పుస్తకప్రత్యక్షరాయ జరవడం వేరుకోవచ్చును. ఒక పెద్దకొరికో

రెండు పుస్తకం రు. 5/- వి. పి. రు. 1-2-0. కొక్కొక్కము: ఇది అనలైన కొక్కొక్క గ్రంథము, భోదంతో

నున్నది— రు. 1/- వి. పి. రు. 0 12-0. Vanu Book Depot. P.B. No. 239, Madras-1

పైటోడెంట్

దంతప్రములను
సంహరించే పండ్లపొడి
(ప్రీవెన్టివ్ క్రెమికల్ టూత్ పౌడర్)
అమెరికన్. మద్రాసు-30.

అవ్యక్తమయిన భయాలు - ఈ పోతురాజు లాంటివాడికి ఏభయాలూ లేవు కాబోలు!

ఉదయం మెలకువవచ్చేసరికి బాగాపొద్దే క్రింది. అయినా చేతివాచి నూచించే ఎని మిదింటావుని ఒకంఠట నమ్మాలనిపించలేదు. తన పరిసరాలనుచూర్చి రాత్రి కలిగిన విస్మయంలో నగమయినా మర్చి కలిగింది. ఏడు పోతురాజున్నాడో వెళ్ళిపోయాడో? వాడు వెళ్ళిపోలే తనకిక్కడ ఏం పని? వెంటనే లేచి స్నేహనుకి పోవాలి. సామాను భద్రంగా వుండో లేదో?

ఆమె ప్రతి అయిదునిమిషాలకీ అతను తేదీదో లేదో వచ్చిచూస్తూనేవుంది. ఈజూరామె వచ్చేసరికి అతను లేచివుండడం గమనించి కాలకృత్యాలు తీర్చుకుంటుంది. తిరిగి అతనికొకటం కల్పించింది. మర చెంబుతో నీళ్ళు పెట్టింది. కాగుపుడక నలుబూతులన్న పొర్యుతీగాని ఎంతకాలం గానో తానలా ఆ పెరిటి అరుగుమీద బలమీద కూర్చోని, ఎదురుగావున్న దా నెమ్మొచ్చెట్టువంత చూస్తూ పళ్ళు తోముకోవడం అలవాటయిన సంగతి గానే తోచింది.

పళ్ళు తోముకున్నాక బలవంతం చేస్తూ వుంటే ఫలహారం చెయ్యకుండా ఎలా వల్లి పోవడం? తీరా హోటలునుండి తెప్పించే సిండ్లూదాను. రెండేడెను, ఒకదోన, ఒక పెసరట్టు - అనితనడం పూర్తయేసరికి కాఫీ కలిపి అందించింది.

ఇకను మరి తాను వెళ్ళడానికి అభ్యంతరం వుండననుకున్నాడు పొర్యుతీకేం - ఆమె అంది. ఇవాళేనా మెయిలు సరిగావెళుండా, వెళ్ళిపో? వెళ్ళినా సాయం కాంంగాని రాదు. ఇప్పటినుండి వెళ్ళి ఏం చేస్తారు? రాత్రి మీకు సరిగా నిద్ర చాలినట్టులేదు. నూ చేతి వంట తినడానికి మీకు ఇష్టం ఉండలేకూ; హోటలునుండి తెప్పిస్తాను; భోంచేసి, ఒక్క గడియ పడుకొని ఏ మూడుగంటలకో బయలుదేరి వెళ్ళండి."

పొర్యుతీగాని ఆమె ఆడిన మాటల్లో ఏ భాగానికి ముందు జవాబు చెప్పడమో తోచలేదు. సరే, ఎక్కడో ఒకచోట ఆరంభిద్దామని, "హోటల్లో వంతెనాళ్ళ చేతులు ఇంతకంటే స్వచ్ఛమయిన వనుకోను-ఎవరు వండినా కాస్త పరిశుభ్రంగా ఉంటే చాలును. ఒక్క కాకాపాతపు పట్టింపుతప్ప వంట వడ్డన ఎవరుచేసినా అభ్యంతరంలేదు - అలాగని అపరిశుభ్రంగా ఉంటే తినడానికి మనస్ఫూరించదు" -

ఆమె ఏమీ జవాబు చెప్పకుండా అతని తలి గదిలోనికి వెళ్ళి నాటి తెలుగునివృత్తికా, వారవృత్తికలు ఒక దొంగి పట్టుకొని వచ్చింది -

తీ రోజు ఆమె చేతిపాకాన్ని ఏదో

పొగడ్తగా కాకుండా మనఃశ్రావ్యకంగానే పొగడగలిగాడు పొర్యుతీకేం -

సాయంకాలం స్నేహనుకి వెళ్ళి కనుక్కొంటే ఆ రోజు కూడా మెయిలు తిన్నగా వెళ్ళదని తెలిసింది -

ఆమె "రయిలుమాత్రం వెళ్ళకపోతే అక్కడ స్నేహనో ఉండిపోకండి. ఇక్కడికే వచ్చేయ్యండి" అంది -

అతనిమారు హోటల్లా, సంచీకూడా పట్టుకొని రికార్డియ వచ్చేకాదు - సామాను పతేసి, "ఎక్కడో హోటల్లో భోంచేసి, తిరిగి తిరిగి సీసీనూ రెండవలట చూసినప్పుడు నన్ను" ఆమె అతన్ని అట్టే బలవంతం చెయ్యలేదు.

అతనికి వీధులో పడ్డతరవాత తన పొర పాటు తెలిసినవచ్చింది. ఇప్పుడు తను పాత స్నేహితులను చూడజోలే మర్చి సామానెక్కడ ఉందాకంటే ఏమిచెప్పడం? ఆ అప్పటికి ఏదో సారకాయ రొరక్క పోతుండా? రెలు ప్రయాణంలో హోటలు పోయిందంటే సరిపోలేదా - ఈ మాత్రాని కింత గాభరాపడాలా?

కలియా లనుకొన్నవాళ్ళ నెవర్నీ కలియడం అయిందికాదు; కొందరు ఆవుల్లోనే లేరు - మరికొందరు ఇళ్ళలోలేరు - ఇంట్లో వాళ్ళతో తన కులగోత్రాధికం మనవిచేసుకొండి ఇచ్చవడలేదు.

సుందరరావుకోసం దాసన్న శేట చివరి వరకూవెళ్ళి వాడు ఆ సాయంకాలమే ఎక్కడికో తోరికివెళ్ళేదన్న సంగతిని తెలుసుకొని, మరి ఎవ్వరికోసం చూడకుండా పోయి, భోంచేసి, హాయిగా పడుకోవడం మంచిమని నిశ్చయించుకొన్నాడు. మర్నాడు అటో ఇటో ప్రయాణం నిశ్చయం చేసుకోవాలనుకొన్నాడు. కాని, సగందారిలోకి వచ్చేసరికి మహారాణి శేటతోఉంటే జోగా రావుమాట జ్ఞాపకంవచ్చింది. నిన్నను సోమరాజు చెప్పాడు - వాడెప్పుడో వచ్చేళ్ళయిందట ఇలు నిడిచివెట్టిపోయి. తను దడుపుకొనే రోజుల్లో కొంతకాలం వాల్లింట్లో ఉండేవాడు. పాతం వాళ్ళ నాన్నగారు ఇద్దరినీ కూర్చో పెట్టుకొని పాతాలూ, కథలూ చెప్పేవారు. ఆయన నెలా ఉన్నారో? ఆయన నొకమారు చూడే?

వెళ్ళేను-ఆయన ఎత్తుగాఉన్న బిగి అరుగుమీద చిన్న వడక పుర్చీలో కూర్చుని ఉన్నార - నిద్రపోతున్నారో మేలుకొని ఉన్నారో తెలియదు - వయస్సు గుహూడైతే ఉండవచ్చునుగాని, ఇంకా మరి పది పదిహేనేళ్ళ వార్ధక్యం మొగంలో గోచరిస్తుంది.

తను ఫలానా అని తెలిసిన తరవాత ఆయన మొగంలో ఆనందం అనేదా

రెండూ గోచరించాయి - "నువ్విలా ఇన్నాళ్ళకి వచ్చినట్టుగానే మావారునాదా బోనాడు గామాడదా నాయనా!" అన్నాడు. ఆ తరువాత ఇంకా ఏదో అనాలనుకొన్నారు. కాని, నోట మాట రాలేదు - లోతుగాఉన్న కళ్ళలోనుండి వచ్చే కన్నీళ్ళు ఆ మాసిన తెలగెడం మొగంమీద పారుతూ ఉంటే జోగారావు వెళ్ళిపోయేదన్న సంగతిలోని కష్టం బాగా అర్థమయింది పొర్యుతీగానికి.

ఆయన కొంతెం నేపటిలోనే సడ్లకొని మిశల ప్రక్కులు ప్రారంభించాడు. పొర్యుతీకేం లేచి కలవు తీసుకొందామని ప్రయత్నించాడు. కాని, బిల్లే పోయింది ఆయన ఒక రోజయినా ఉండకుండా వెళ్ళడానికి వల్ల కాదన్నార. నిన్ను చూస్తూ ఉంటే, (ఆయనమాత్రం సరిగా కనిపించదు గాని) నూ వాణ్ణి చూసినట్టే ఉండన్నార - ఇక మరి మార్గత్యం చేస్తే నేగాని రైల పడడానికి వీలులేదు. అయినా నిన్నటికి అక్కడ అయింది. ఇవాళ కిక్కడ పడుకోవలసి ఉంది కాబోలు అనుకొని సరే వన్నాడు.

ఇంట్లో ముసలాయనా, కోడలు అరుంధతి మాత్రమే ఉన్నారు. జోగారావు తల్లి రెండేళ్ళ క్రితమే పోయింది.

ముసలాయన ప్రక్కను కూర్చోని ఏదో కలుపు చెప్తున్నారు - ఆయన రాత్రి భోజనం చెయ్యడట. కొద్దిగా పాలుమాత్రం తాగి పడుకొంటాడు. వడ్డిస్తున్న అరుంధతిని చూసిన దగ్గరనుండి, పొర్యుతీకేం మనసులో పడేదే అడివిరి కాదిన వెన్నల అన్నమాట తిరుగుడు వడసాగింది. కొన్నికొన్ని సీసీమా పాటల మొనటి ముక్కలు అప్రమానం జ్ఞాపకం వచ్చినట్టు.

మర్నాడువుదయమే తెలిసింది, సాయంకాలం మెయిలు తిన్నగా వెళ్ళదని. మధ్యాహ్నం మూడుగంటలకల్లా నువలాయన దగ్గర కలవుతున్నారని సామాను తెచ్చుకుంటే ఆమెయింటికి వెళ్ళేడు.

కలవరపడు స్త్రీలు!

* కృమార్ధి వికారము వడకకండి. మీ ఆరోగ్యము కడిమిన దింతలవడవలెం
రెం (సాదా) రు. 3/-
(వైద్య) 5/-
(ఎకస్ట్రా వైద్య) 8/-
హి పేషియంట్ కు డ్రెస్కో

Mrs. N. Deves. (P. A.) Calcutta 40.

ఈ క్రిందికొల్ల దొరకను.

INDO MEDICAL SUPPLIES

29, Vaidyanatha Mudali Street, S. T. Madras-1

రైలు ప్రమాదం

ఆమె "ఇప్పటినుండి స్వేచ్ఛనుకొని యెందుకు మెయిలు" అంది.
 బెల్గియాలోని అయిదున్నరకీగాని రాదు "ఎప్పుడువచ్చినా ఆ స య మెయిలులో"

అదంతా దగ్గుతో ప్రారంభ మైనది...

మొదట తండ్రి దగ్గుతో యింటికి వచ్చాడు. తరువాత తల్లికి అంటుకుంది. త్వరలోనే పిల్లలు గూడా దగ్గుట ప్రారంభించారు....దగ్గు....దగ్గు యీ విధంగా మీ కుటుంబములో సంభవించకుండా చూడండి. పెద్దనిన బెష్ నర్ అర్థై సంవత్సరముల పైనుంచి అన్ని విధములైన దగ్గులకు, కోరింత దగ్గుతోవడూ, త్వరితముగాను, క్రమముగాను వ్యస్తత చేకూర్చు విధానం అని దీనిమేరే.

కొనుడు బెల్గియన్
 "బెష్ నర్"

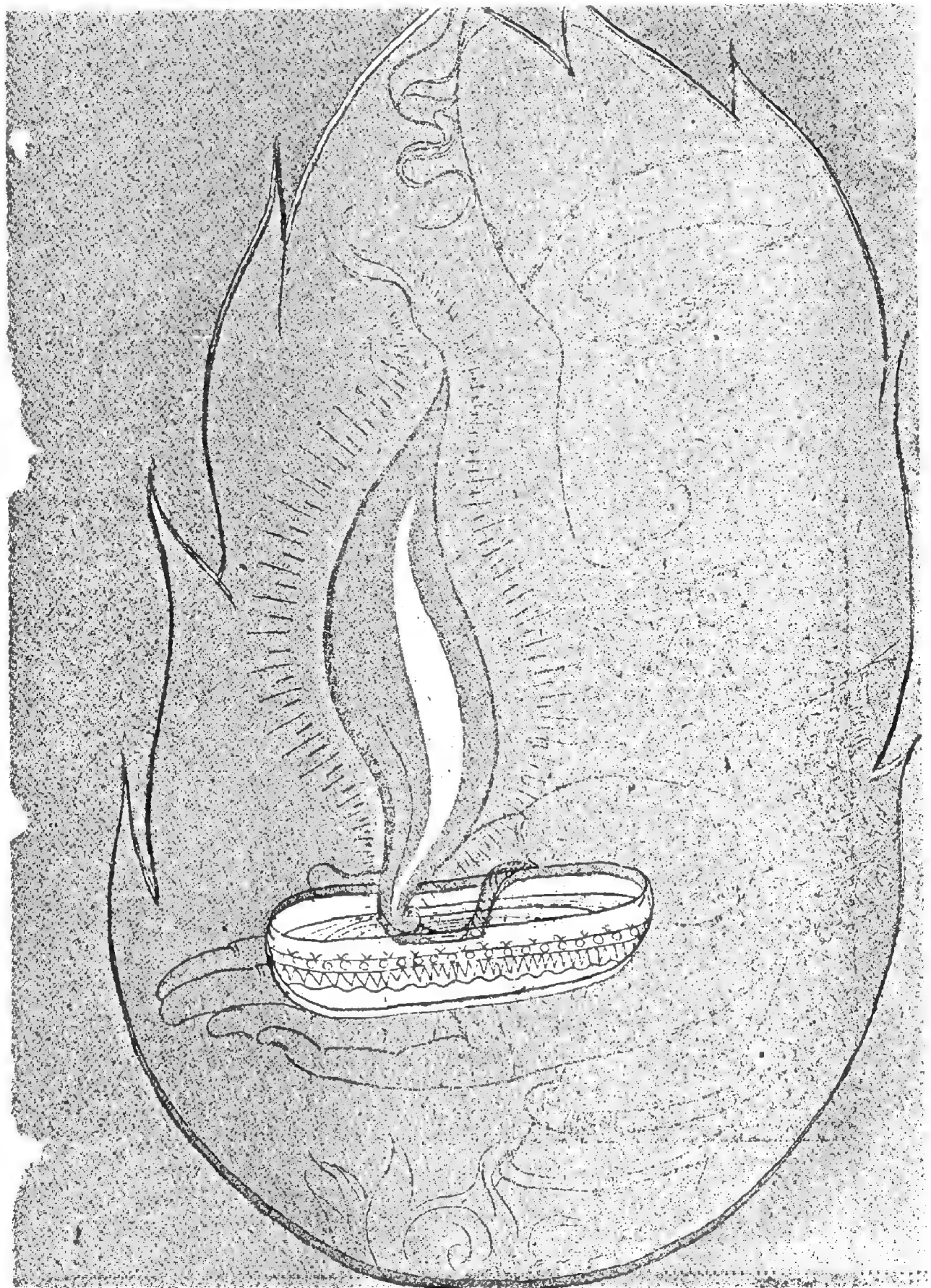
అందరు కేమిష్టం వద్దను లభించును
 ఇండియాలో కయూచేయవారు

ఇన్ ఫా రిమిటెడ్, బొంబాయి, 1011, బొంబాయి.
 దిగువ వారికో చేసుకున్న ఒకదానికి ప్రకారము
 ఎలెఫా రిమిటెడ్, పాన్ రిటెన్ డెయిన్
 వ్యవస్థ కష్టమే అంద ఎకనామిక్ రైలింగ్

నల్లదనూ, వెళ్ళకపోవడనూ సందేహం గా వుంది" అన్నాడు.
 ఆమెతో తన పరిస్థితిని అంతా వివరంగా చెప్పకొన్నాడు. ఆ క్షణంలో ఆమెకంటే తనకు మంచినీలమీస ఇవ్వవలసినవారెవరూ లేరనిపించింది. ఆమె అంతానిని కాంతంగా "అయితే ఇది నిదానంగా ఆలోచించవలసిన సంగతి" అంది. నాటి సాయంకాలం అతని ప్రయాణం ఆగిపోయింది. మర్నాటివుడయం మెయిలులో అతను మద్రాసు బెల్గియోయేను వారిలో యెటువంటి రైలు ప్రమాదాలలేకుండా తరవాతకొద్దిరోజులనాటికే జోగారావు తండ్రిగారికి ఒకవుత్తరం వచ్చింది. తను కుమారుడు ఒకేనొక రైలు ప్రమాదంలో పోయిన సంగతి తనకు స్పష్టంగా తెలుసుననీ, ఆ సంగతే చెప్పాలని వచ్చిఉండా, ముఖాముఖంగా చెప్పడానికే కష్టం నోచిందనీ, అయినకీ అర్థైంతరం లేకపోతే తను కోడలిని వివాహం చేసుకుంటాననీ, తనను తండ్రిలాగ చూసుకుంటాననీ పార్వతీకం రాశాడు. ముసలాయనకి కళ్ళు సరిగా కనబడకపోవడంతో అరుంధతే ఉత్తరం చదవవలసివచ్చింది.
 ఉత్తరం చదవగానే అరుంధతకి పట్టలేనంత కోపంవచ్చింది. మన సాయనకు బ్రహ్మాండమయిన దుఃఖం ముందుకొచ్చింది. ఆమె ఇదేమీ నమ్మలేదు. నాలుగయిదు రోజుల్లో ముసలాయనకి పార్వతీకం చేసిన మాటలలోనీ సబబు, సదుపాయమూ ముఖ్యంగా తన వృద్ధాప్యమూ, తన అసంతరం రక్షణలేకుండా అరుంధతి వుండవలసి రావడమూ ఆ యీ సంగతులన్నీ మనసుకి స్పష్టంగా కనిపించసాగాయి. ఆయన బలవంతమీద ఆయన చెల్తూ ఉండగా అరుంధతే ఉత్తరం రాయకతప్పిందికాదు.
 అరుంధతిని చూడగానే అడవిని కాచిన వెన్నెల అన్నమాట ఎలాస్ఫురించి మనసును విడవకుండా పట్టుకొందో, అలాగే పెళ్లయిన కొంతకాలంవరకూ పార్వతీకానికి పరధ్యాసంగా ఉన్న పృథ్వీ "వారిజాతులందు వైవాహికములందు" అన్న కుక్రనీతిలోని పద్ధిం జ్ఞాపకం వస్తూవుండేది.
 తనకి సకాలంలో సరైన సలహా చెప్పి సామానాన్ని కలిగించిన సోమరాజు ప్రియం రాలిని పెళ్ళికి పిలవలేకపోయినా మనసులో యెంతగానో ప్రస్తుతిం చేసుకున్నాడు; కృతజ్ఞతా నూచకంగా ఒక చిన్న బంగారపు గొలుసు బహూకరించాడు. కాని, నిజానికీ తన కీసాందర్యమూర్తి అరుంధతిని అందజేయడానికీ ప్రధాన కారణమయిన రైలు ప్రమాదంమీద ఎంతకృతజ్ఞతను కలిగివున్నా బహుమతిని ఏ ఏడ్రుకుపంపాలో తెలియక పోయిపోవలసి వచ్చింది.

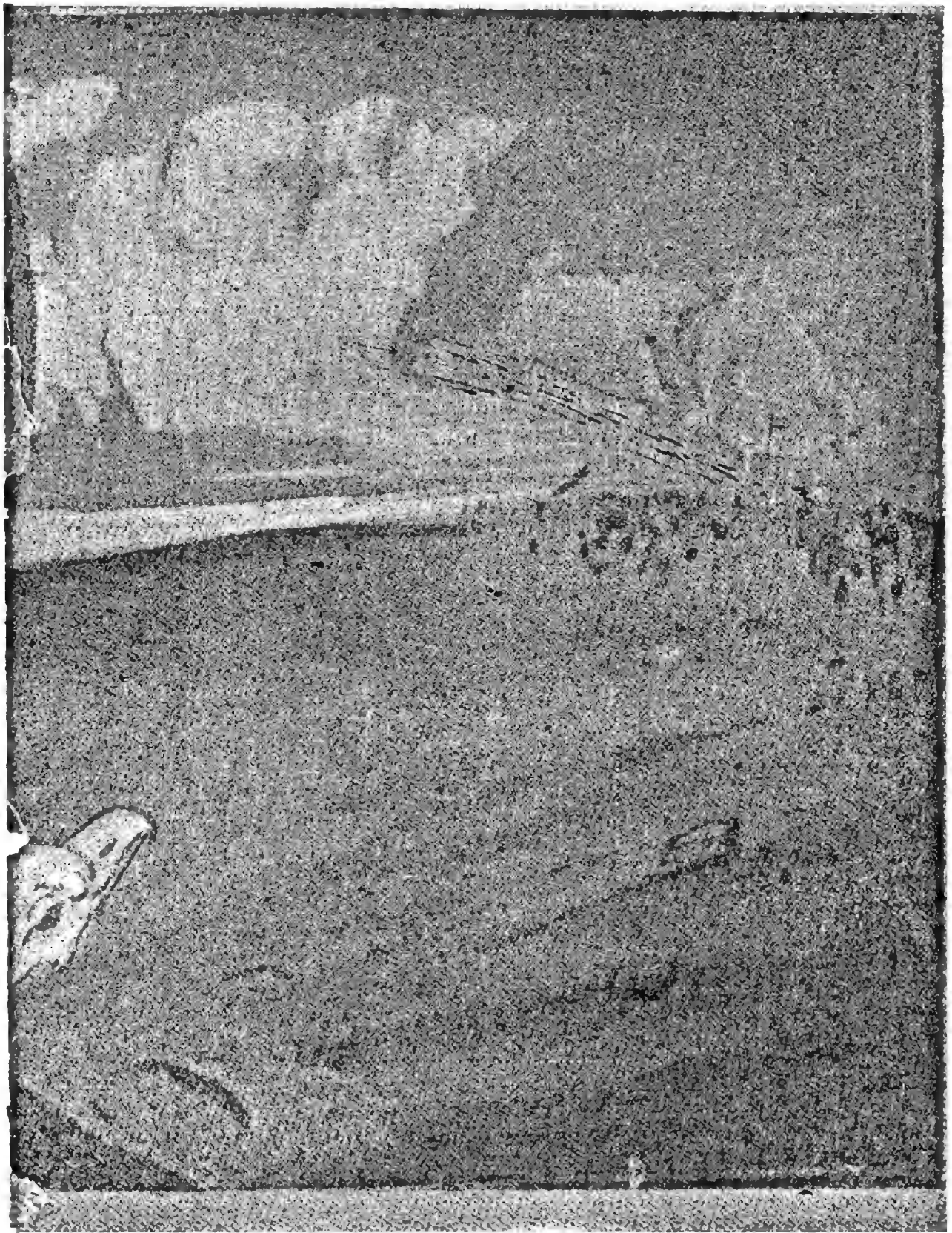

పద జాచన్ జగజ్జాను జొండ జరింపన్ రోదరాగోదయా
 గరతి ధూళి మండహాసములతో వీరయు శృంగారమున్

జరగన్ గన్నుల గెంపు పొంపు
 పరపాలాగ సమూహమున్ నెల

దశం జండాస్త్రి సందాహయన్
 శ్రీమం జండాస్త్రి హేమాకరిన్
 హేమాకరిన్ హేమాకరిన్

చిత్రకారుడు హెచ్ వి రామకృష్ణన్

న ర కా సు ర

సంహారం

పూర్వం నరకాసురుడే రాక్షసుడుంటే వాడు. అతడు చాలా దుర్మారుడు.

దేవతలనందరినీ అనేక విధాలుగా బాధలు పెడుతూంటేవాడు. ఇంద్రుని తల్లి అదితి చెవులకుండలలు ఎత్తుకు పోయాడు. విరూపక్షుని తల్లిని గొడుగుకూడా కాజేరాడు. ఇంకా మిగిలిన దేవతల నందరినీ అనేక విధాలుగా బాధలు పెడుతూంటే వారంతా దేవేంద్రుని దగ్గరికి వెళ్లి మొర పెట్టుకున్నారు.

ఇంద్రునికి ఏమి చెయ్యడానికి పాలు పోతేడు. "అందరినీ రక్షించేవాడు ఆ శ్రీ కృష్ణుడే గదా!" అని అనుకుని, భూలోకంలో ద్వారకా పట్టణంలో రాజ్యం చేస్తున్న కృష్ణుని దగ్గరికి వచ్చి, దేవతలు పడుతూన్న యమయాతనలన్నీ తీసేసగచ్చి నిట్లు చెప్పాడు.

శ్రీ కృష్ణుడు దేవతల బాధలు విని ఎంతో జాలిపడి నరకాసురుణ్ణి హరిహర్వివేక్షాల్ని నిక్కయించాడు. వెంటనే గరుత్మంతుని నీవుమీద కూర్చుని యుద్ధానికి బయలుదేరాడు.

అప్పుడు సత్యభామ ఆయనతో "నమ్మ కూడా మీతోపాటు యుద్ధానికి తీసుకు వెళ్ళండి! మీరు ఎలా యుద్ధం చేస్తారో చూడాలని ముచ్చటగా ఉంది." అని, అనేక విధాల బలిపాలింది. ఆ సైన్య శ్రీ కృష్ణుడు సత్యభామతో ఇలా అన్నాడు. "యుద్ధం చాలా భయంకరంగా ఉంటుంది. అంతే! పురులో ఉద్వాసనలలో నాలుగుడుగులు వేసేసరికి అరిచేపోయే దానవులే! నీవేమిటి! యుద్ధానికి రావడమేమిటి! నా

మాటవిను! యుద్ధంలో గొప్పగొప్ప పీరులే భయపడి పారిపోతూంటారు. నీవు చాలా సుకుమారివి. ఇట్టే అరిసి పోతావు. నాతో రావద్దు!" అయినా సత్యభామ పట్టినపట్టు విడవలేదు.

అప్పుడు కృష్ణుడాయుధ మూడూ గరుత్మంతుని పిల్చుమీద కూర్చో పెట్టుకుని నరకాసురుడు పరిపాలించే ప్రాగ్జ్యోతిష పట్టణానికి బయలుదేరాడు. గరుత్మంతుడిదిరిసీకను రప్ప పాటులో ప్రాగ్జ్యోతిష పట్టణానికి తీసుకుపోయాడు.

నరకాసురునికి కృష్ణుడు రహస్యో యుద్ధం చెయ్యడానికి వచ్చున్నాడని తెలిసింది. ముందుగా మరాసురుడే రాక్షసుణ్ణి కృష్ణుని మీదికి పంపించాడు. అతనికి అయిదు తిలలున్నాయి! వాడు "గాండ్రు గాండ్రు" మని అరుస్తూ కృష్ణునితో యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. వాడి అరుపులకు సమాధంలో ఉన్న కొండలన్నీ గజగజ పోయాయి! చెట్లు కూలిపోయాయి! వాడు వస్తూనే కృష్ణుని మీదికి ఒక పెద్దకూలం విసిరి వేరాడు.

కృష్ణుడది బాణాలతో ముక్కలు ముక్కలుగా నరికి వేరాడు. ఆ సైన్య వాడొక గద విసిరి వేరాడు. అదికూడా కృష్ణుడు తుక్కురి యలుగా నరికి వేసి మరొక్క బాణంతో అతని అయిదు తిలలు వేలమీద పడ గొట్టాడు.

ఈ సంగతి విని మరాసురుని ఏడుగురు

కొడుగులు కృష్ణునిమీదికి దండెత్తి వచ్చారు. కృష్ణునికి వారికి కొంతసేపు ఘోరంగా యుద్ధం జరిగింది. ఏడుగురేనే! చివరికి వారుకూడా అతని బాణాలకు బలియై, ప్రాణాలు కోల్పోయారు.

నరకాసురు డివంతా విని మండిపడి తానే స్వయంగా యుద్ధానికి వచ్చాడు. అప్పుడొక చిత్రంజరిగింది. ఇంతవరకు ఈ యుద్ధం అంతా మామూలున్న సత్యభామ తానే స్వయంగా నరకాసురునితో యుద్ధం చేస్తానని బయలుదేరింది. కృష్ణుడు మొదట వద్ద న్నాడు. గాని చివరికి ఆమె యుద్ధం చెయ్యడానికి అంగీకరించాడు.

సత్యభామ రెప్పపాటుకాలంలో నరకాసురునిమీద బాణవర్షం కురిపించింది. ఇలాగ కొంతసేపు యుద్ధం జరిగేసరికి అతని సైన్యం తో ఉన్నవారంతా నాడలై నరకాసురుని నెత్తకం దాక్కున్నారు.

కృష్ణుడు సత్యభామచాకచక్రానికెంతో సంతోషించి "సత్యా! నీ నీర్వహణే నాకెంతో ఆనందం గావుందినీవంత గొప్పగా యుద్ధం చెయ్యగలవని నేనెప్పుడూ అనుకో లేను. నీకేమికావలసినే అది బహుమితి ఇస్తాను. కోరుకో!" అన్నాడు. దానికి సత్యభామ చిరునవ్వు నవ్వి, సీగపడి, తిల కంఠమొప్పుచి.

ఇంతలో నరకాసురుడు కృష్ణుణ్ణి ఎత్తి పొడుస్తూ "ఆపడి యుద్ధం చేస్తాంటే చేతులు ముడుచుకొని మామూలుగొప్పవం నీకేం మర్యాద! రాక్షసులను శ్రుతిలో యుద్ధం చెయ్యటం మర్యాదకాదు. మగ వాడైనా నీకే నాతో యుద్ధం చెయ్యి! చా! అని గద్దించాడు.

అతడునాక అయిదరికి యుద్ధం ప్రారంభ

(రి) వ-వేళే చూడండి)

అన్నయ్య

- పుల్లెల రామకృష్ణారావు (13)

...వెళ్ళవది. నేనంటే అందరికీ అలాగే. ను అయ్యం గా అడుగో! అన్నయ్య. నేనంటే ఎప్పుడూ ముక్కుమీదే ఉంటుంది బాడికి. లేకపోయితే ఏదో కల్పించి పురమాయస్తాడు, "అది చెయ్యా! ఇది పట్టా!" అని. ఈమాటలు ఛస్తే నీకు చెప్పిన పని చెయ్యను. ఇంతకీ గొప్ప ఏమిటో! పెళ్ళవ ఇంటకు పానయ్యాడు. అంతేగా, నాలా బాంగరం గువ్వకొట్టి తిప్పగలడా? బోనీ చేతిలోకి తియ్యమను, చూద్దాం; ఏదీ చేతకాదు. పైగా బాడేదో కలకత్తరయినట్టూ, నేను బాడికింక నోకరయినట్టూ మాట్లాడతాడు.....అనుకుంటూ గుమ్మం లోకి అడుగుపెట్టాడు.

"ఒరే! కృష్ణా! ఇలా రా!" అని నాన్నగారు పిలిచారు. ఇంటికి రాగానే కాఫీ తాగి ఆకుకుండ్లికి బోదామనుకున్న నాకు నిరుత్సాహం పుట్టింది. "ఎందుకు నాన్న గారూ!" అంటూ లోపలికి వెళ్లాను. నాన్నగారు ఒక రూపాయ కాగితం చేతికి ఇచ్చి, "బెల్లీ అదిబాబు కొట్లో అరవీకి పంచదార పట్టా"

అన్నాడు. ఇంకా కాఫీ పెట్టలేదా? అదేదో ముందరే అన్నయ్యగారి చేత తప్పించిపెడితే బాగున్నా! ఇంతకీ బాడేక్కడో తిరుగుతూంటాడు. నేనే చచ్చినట్టు అన్నీ చెయ్యాలి... అనుకుంటూ బయలుదేరాను. ఎందుకంటే నాకు వేళకి కాఫీ లేక పోతే తలకాయనొప్పి పట్టుకొంటుంది.

నేను పంచదారా చిల్లరడబ్బులు పట్టకొని ఇంటికి వచ్చాను. లోపల

బహుమతి

పొందిన కథ

నుండి ఏవేవో మాటలు వివరము తున్నాయి.

"ఏమండీ! మన పెద్దాడిని ఎందులోనేనా ప్రతేక పెట్టండి! బాడూ నాలుగు రాళ్ళు తెస్తే వేళ్ళేళ్ళకు చన్నీళ్ళలా ఉంటుంది." అంటోంది అమ్మ.

నేను బెల్లీ కాఫీ కలుపుతూన్న అమ్మకి పంచదార ఇచ్చేను. "నిండా పద్దెనిమిదేళ్ళు లేవు. నీడి కెదిస్తారే ఉద్యోగం. మహామహా విద్యులు, ఎక్స్కులకీ లేక ఇంట్లో

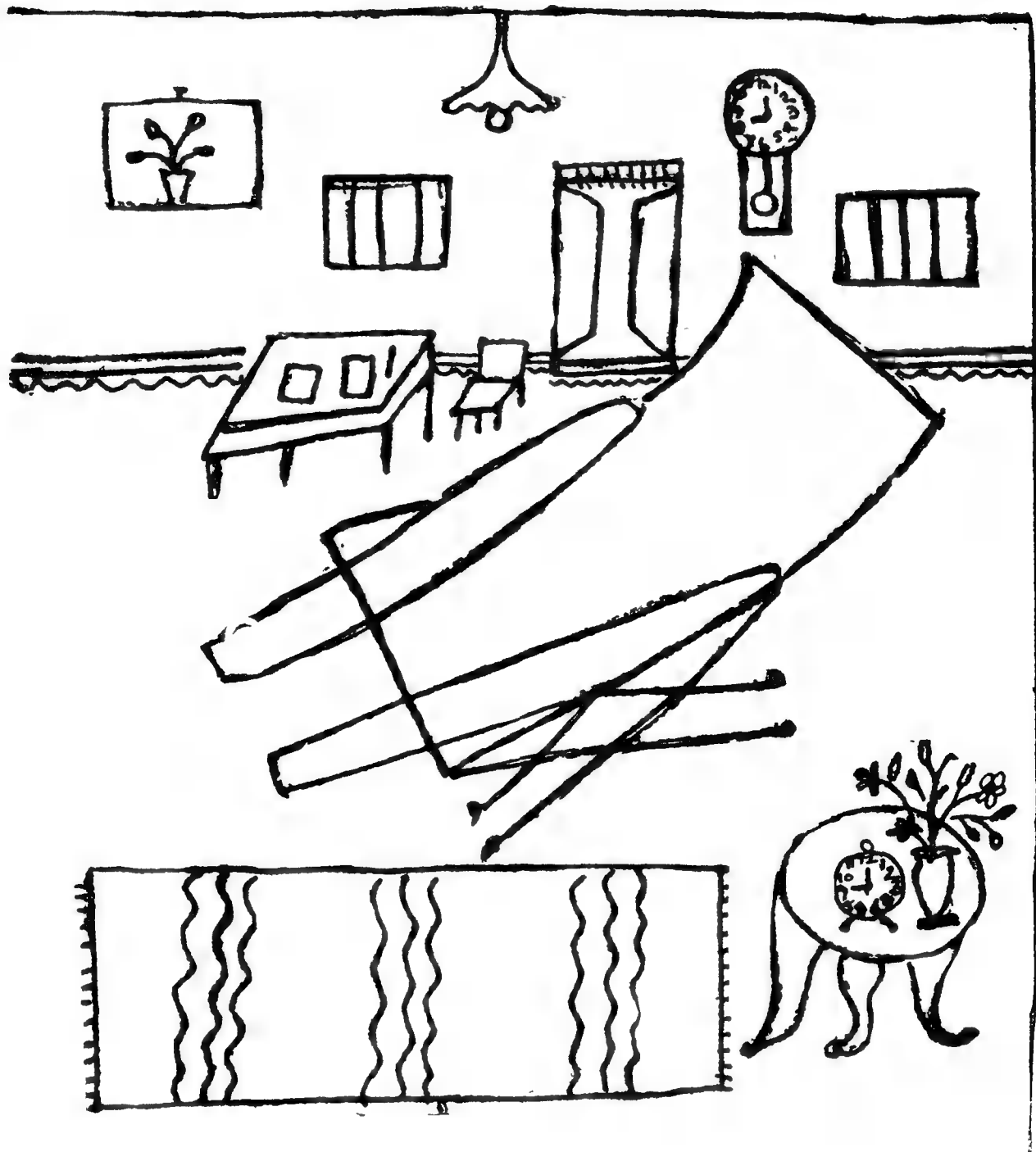
నానుతూఉంటేనూ," అన్నాడు నాన్నగారు.

"అలా అనకండి. ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో! ప్రయత్నిస్తే దొర కొచ్చు! వాళ్ళ మూర్తి వీడికన్నా రెండు నెల్లగా పెద్ద; వాడికి దొరికితే వీడికి దొరకదా?" అంది అమ్మ.

"మీ ఆడవాళ్ళకి అదో చాదస్తూ. కానీ, నువ్వు చెప్పినట్టు వాడిని కలకత్తా, బబాచార్జీ గారి దగ్గరికి పంపిద్దాం."

అన్నయ్యగారి నాకు కొన్నాళ్లైనా విరగడ అవుతుండికదా అని సంతోషపడ్డాను. "కనకమహాలక్ష్మీ! రల్లీ! మా అన్నయ్య నెల్లాళ్లైనా ఆ ఊళ్లో ఉండిపోతే నీకు పాతిక కొబ్బరికాయలు కొడతాను" అని ముక్కుకున్నాను కూడా. ఎందుకంటే అన్నయ్య ఎప్పుడూ "ఒరే! కిష్టిగా! నిన్న చెప్పిన హాంవర్కు చేశావురా? నేను చెప్పిన పైన్ను పాతం చదివావా? ఇవాళ ప్రక్కలదుగుతాను తెలుసా. The Beggars Maid అన్న పద్యం రాత్రికి వచ్చి చెప్పకపోతే నీవుమీద రంజోలు

నా న్నగారి ఆఫీసు గది

బహుమతి పొందిన చిత్రం

ఎమ్. గురుప్రసాదరావు (9-సం॥), ఆదోని

★ ఆ న్న య్య ★

బాయిస్తాను తెలుసా!" అంటాడు. పైగా ఎప్పుడో దడుకుందికి పోయానా, సి. వి. డి. బా పెనకాలే వచ్చి, "ఒరే! కృష్ణా! ఎక్కడికిరా మిట్ట మథ్యాహ్నం. (సాయంత్రంమూడు గంటలయినా మా అన్నయ్యకి మిట్టమథ్యాహ్నమే లెండి.) పోయి ఆ పుస్తకం తీసి చదువుకో" అని పిలిచింది. దడుకు తన్న నా ఇంగ్లీషు పుస్తకం చూపెడతాడు. పోనీ, చదువుకోమన్నాడుకదా! అని ఏ బ్రిటిష్ చదువుతూంటే, పెనకాలే వచ్చి వీపుమీద ఒక్కటి చదివి, "పెనకా! 'నీ క్లాసుపుస్తకం చదవరా' అంటే ఈ చెత్తంతా ఎందుకురా?" అంటాడు. మళ్ళా 'ఆ చెత్తంతా ఎందుకు' అని ఏ ఇంగ్లీషు మేగజైన్ ఇచ్చి చదవ మనేవాడు. "నా క్లాసు పుస్తకం కాదుకదా! ఇది చదవటం ఎందుకన్నయ్యా" అన్నా ననుకోండి.

పిల్లల పుస్తకాలు

సాంధ్యకావ్య గ్రంథావళి	య. 1 0 0
సప్తమి పుస్తకాలు	0 8 0
బాలిష్టిపాటలు	చిరంజీవి 0 8 0
చంద్రుడు	కె. సఖా 1 4 0
చాను	రాని కొండలరావు 1 4 0
అన్నదమ్ములు	కనకమేడల 1 4 0
గోపీ మోహిని	చింతా దీక్షితులు 1 0 0
రతినాల సప్తమి	శ్రీ వాత్సవ 1 4 0
సింహరిల్లా ఏడిచి కామేశ్వరరావు	1 4 0
విడుగురు మరుగుజ్జులు	1 4 0
బడిపిల్లలు 40 పాఠ్యపుస్తకం	1 8 0
వీధిగాయకుడు	చిరంజీవి 1 4 0
కాలానంద కథలు 24 భాగాలు:	
భాగం 1-3	0 8 0
కాలానంద నాటికలు 6 భాగాలు:	
భాగం 1-3	0 12 0
విజ్ఞాన కథలు టాల్ స్టోరీస్	0 8 0
జై? కవిత్వమండలి, విజయవాడ-2.	

"చదవ్వోయి పెనకాయి. అడ్డు పుల్ల పెయ్యక. ఇలాంటివి చదవక పోతే రేపొద్దున దమ్మిడికి మారవు" అంటాడు. ఆ బాధ తప్పకోడానికి నాకు నచ్చిన పుస్తకం ఏ ఇంగ్లీషు మేగజైనులోనో పెట్టి చదివేవాణ్ణి. ఇప్పుడు వాడూరికి పోతే నా ఇష్టం వచ్చినట్టు తిరిగొచ్చు, ఆ దుకో వచ్చు. నాకే బాధా ఉండదు.

ఆ సేక, అన్నయ్య ప్రయాణం. వాడి చేతికి ఓ ఉత్తరం, నూరు రూపాయలూ ఇచ్చి "బాగర్తగా పెళ్ళిచాలా!" అన్నార నాన్నగారు. అందులో ఒక రూపాయి తీసి నా చేతికి ఇచ్చి "ఒరే! బాగర్తగా చదువుకో. పెన వేషా లెయ్యక. ఇంక. ఇది తీసికొని ఏం చేసి కొంటాలో చేసికో" అన్నాడు. నేను ఇంటికి వెళ్ళి మూలకూచున్న అమ్మమ్మతో "అమ్మమ్మా! నీసి మాకి పెతుతున్నాను" అని బైట నుండే కేక వేసి ఒక్కపరుగు తిశాను.

కొత్తగా రిలీజయిన War of Worlds చూసివచ్చేసరికి రాత్రి పడయింది. నక్కుతూ, నానుతూ ఇంట్లోకి వెళ్ళేసరికి నాన్నగారు లేచి వచ్చి, చెవి మెలేసి "పెనకా! పరిక్షలు రెండు రోజులుంటే ఈ తిరుగు న్లేమిటిరా?" అని వీపుమీద వడ్డించారు. స్వర్ణానికెళ్ళినా నవతిపోరు తప్పదన్నట్లు, అన్నయ్య లేకపోయినా నాకు జరగవలసిన పూజ తప్పలేదు.

* * *

నా పరీక్షలయి సెలరోజులు గడిచాయి అన్నయ్య లేకపోవటం వల్ల ఇష్టంవచ్చినట్టుగా తితిగాను.

లేక అన్నయ్య వస్తున్నాడని ఉత్తరం వచ్చింది; నా రిజల్టు కూడా ఆనాడే తెలుస్తాయన్న తాజావార్తకూడా చెవిలోదూరింది. నాకు గుండెదడ పుట్టింది-అన్నయ్య వస్తున్నాడు; మన పప్పు ఉడకదు, అనుకోని. రా నే వచ్చాడు అన్నయ్య, దిగులు ముగంతో. 'ఏదో అయింది' అనుకున్నాను.

నాన్నగారు "ఏరా! నువ్వెళ్ళిన పనేమయింది? బా చార్జి గారు ఉద్యోగం ఇస్తానన్నాడా?" అని అడిగారు.

"లేదు నాన్నా! మొదట ఆరెని తిరుమూసి ఇస్తాడనుకున్నాను. కాని అంతలో క్లెటూ మార్చేశాడు. 'అబ్బాయ్! నీ కు చదువుంది; విజ్ఞానం ఉంది. కాని పెర్సనాలిటీ లేదు. అంచేత ఈ సంవత్సరం ఇంట్లో కూర్చొని మంచి బలకర మైన ఆహారం తీసుకో. వచ్చే సంవత్సరం కనపడు, తప్పకుండా ఉద్యోగం ఇస్తా' అన్నాడు. అలా అనటానికి కారణం ఇది. అతని తాలూకు దగ్గిరవాళ్ళ సెవరినో నేను పెడచా మను కొంటున్న ఉద్యోగంలో ఇరికించాడు. ఎలాగైనా మనం పైవాళ్ళ కదూ! అంచేత మంచి మాటలతో సాగనంపాడు." అని తన పువ న్యానం ముగించాడు అన్నయ్య.

"పోనీలే. వచ్చే సంవత్సరమే పెడుదువు గాని" అన్నార నాన్నగారు. ఇంతలో పక్కంటి పెంక పీసు వచ్చాడు నా రిజల్టు తెలుసు కొని.

"ఓయి రామకృష్ణా! నీ పరీక్ష పోయిందోయ్" అని చావుకబురు

తాటికొడళ్లు

బహుమతి పొందినచిత్రం

పి. సుబ్బలక్ష్మి (12-వం) - విజయనగరం

చక్కగా చెప్పాడు. నా పరిష్కారం కింది అని విశేషంకి నా కార్మిక పనికు పుట్టాయి. మురలో..... 'సింట్'..మని పై పుట్ట పరిగెత్తాయి. పరిష్కారం పోయిందని విన్న నాన్నగారు వచ్చి "ఏరా! పెద్దదా! శ్రద్ధగా చదవరా, అంటే చదివావు కావు. పరిష్కారం పోగొట్టుకున్నావు. ఏం

చేస్తావ్. చదివించే చదువు." అన్నాడు. అన్నయ్య మాత్రం ఒక్క ముక్క కూడా అనలేదు. ఎందుకంటే నాకు పెళ్ళిని పని కూడా నున్నా చుట్టించిందా! తోపల అమ్మ అంటోంది కూర తగుతున్నా. "పెద్దాడికి ఉద్యోగమూ రాలేదు. చిన్న వాడి పతీతా

పోయింది. హు...కాలం..." అవును. నిజమే. అన్నయ్య ఉద్యోగం - నా చదువు రెండూ రెండో వీటికి పొయిందా చుట్టాయి. నాగా చుదిరింది - అనుకున్నా నుట్టోని పాత పుస్తకాలు బాగా చుట్టాయి.

★

అంక - వారము

దీపావళి నందిక

జడకుచ్చలు

— జంధ్యాల సరోజ (15)

బుడిగంట విని - జీరాడుతున్న పరి
నేనే పైకి పట్టుకుని పరుగెత్తింది
లలిత. అప్పటికే క్లాసులో శశికళా,
నత్యవతీ, సుజాత మొదలైన
వాళ్ళంతా వచ్చారు. ప్రక్కనే
కూర్చున్న సుజాత జడ కుచ్చలు
కట్టుకునిచూస్తూ “ఎప్పుడు కొన్నా రే
యివి?” అంది లలిత.

“నిన్న సాయంత్రం” అంది
సుజాత.

“మరి మా బజాతుకు రాలేదే”
అంది లలిత.

ఇంతలో సావిత్రి, శకుంతలా
వచ్చేరు. వాళ్ళూ పెట్టుకున్నారు జడ
కుచ్చలు! అందరిలో తనొక్కతేనా
జడకుచ్చలు లేనిది! ఎంత బాగు
న్నా యో!

ఆరోజున లలితకు పాతమే అర్థం
కాలేదు. బడి వదులుతూనే ఇంటికి
పరుగెత్తివచ్చి అమ్మతో - “అమ్మా!

మా బళ్ళో యెందరు జడకుచ్చలు
కొన్నారనుకున్నావ్? ఎంత బాగు
న్నాయని! నా కూడా కొను
క్కోవే!” అంది.

“నరేలే, నాన్న రానీ”

“ఎప్పుడు వస్తాడో?”

“ఈ రాత్రికే వస్తారే, అత్త
య్యను పిలుచుకుని”

“నాన్న వస్తూనే తప్పకుండా
కొనాలి చూడు.”

“నరేలే, భోంచేడ్చువుగాని రా”
అంది అమ్మ.

లలిత ఆ రోజు నాన్నకోసం
ఎదురుచూచి చూచి నిద్రపోయింది.
నిద్ర లేచేటప్పటికీ నాన్నా,
అత్తయ్యా, రాధా, శంకరం కనిపిం
చారు. తను నిద్రపోయిన తరువాత
వచ్చారట.

“నాన్న వచ్చాడుకదా, మరి
కుచ్చలూ” అంది లలిత అమ్మతో
రహస్యంగా.

“ఇప్పుడు కొంటే, రాధ
నాకూ కావాలని యేడుస్తుంది.
వాళ్ళు పూరికి వెళ్ళిపోయినతరువాత
నీక్కొక్కదానికే మంచి కుచ్చలు
కొందాం. నీకూ ఆ పిల్ల కూ
కుచ్చలు కొనాలంటే, తక్కువ
ఖరీదువి కొనవలసివస్తుంది. ఇద్దరికీ
చాలా ఖర్చవుతుందికదూ? వాళ్ళు
పూరికి పోతూనే నీకు మాంధివి
కొందాం! ఏం?” అంది అమ్మ.

అత్తయ్యా వాళ్ళెప్పుడు వెళ్ళి
పోతారో? రాధ ఒక్కతే రాకుంటే
బాగుండును, అనుకుంది లలిత.

వారం గడిచింది. పదిహేను
రోజులు గడిచాయి. అత్తయ్యా
వాళ్ళు వెళ్ళిపోలేదు. ఇరవైరోజు
లకు వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. వాళ్ళను
విడిచి రావటానికి పోతున్న
నాన్నతో, జడకుచ్చలు తెమ్మని
అమ్మ రహస్యంగా చెప్పింది.

“అబ్బే, ఇప్పుడు జడకుచ్చలు
ఎవరు పెట్టుకుంటారు? అది ఫ్యాషన్
కాదు.” అన్నాడు నాన్న.

“మాక్లాసులో అందరూ పెట్టు
కున్నారు. వాళ్ళకు తెలియదే?”
అంది లలిత కోపంగా.

“వాళ్ళ ముహం, వాళ్ళ కేం
తెలుసు” అన్నాడు నాన్న నవ్వుతూ.

“ఏమో పిల్ల అంతగా అడుగు

క్రొత్తగా ప్రవేశపెట్టబడినవి

అందము, పటిష్టముగల ఉక్కు కుప్పీలు.

సరసమైన వెలలో కొనుటకు మమ్మ సంప్రదించండి.

వివరములకు వేడే వ్రాయండి.

అల్లూరాం అండ్ కో,

వెలగలేటివాడి పేరి, : : విజయవాడ - 1.

“క్రొత్త పోయెంట్. మారుతీ సినిమా కెదురుగా”.

—వి. అరిగెలుమంగ, గానక.

★ జడకుచ్చులు ★

కూంది. బేటప్పడు ఊళ్ ఒకటి తీసుకురండి" అంది అమ్మ.

"ఏవో ఒకటి కాదు. నాకు మంఛి కావాలి. లేకుంటే నేను అన్నమే తినను." అంది లలిత బడి రిస్తూ.

"నరే లేస్తారే" అని నాన్న పెళ్ళిపోయాడు.

నాన్న పూరినుండివస్తూనే, నాన్న నందీలో చూచింది లలిత. ఎక్కడా జడకుచ్చులు లేవు. లలితకు కోపం

వచ్చింది. లలితనుచూచి నాన్న అన్నాడు. "జడకుచ్చులు తేవడానికి తీరలేదే"

"ఏదే నేనీరోజు అన్నమేతినను" అని లలిత కోపంగా పెళ్ళి పడు కుంది.

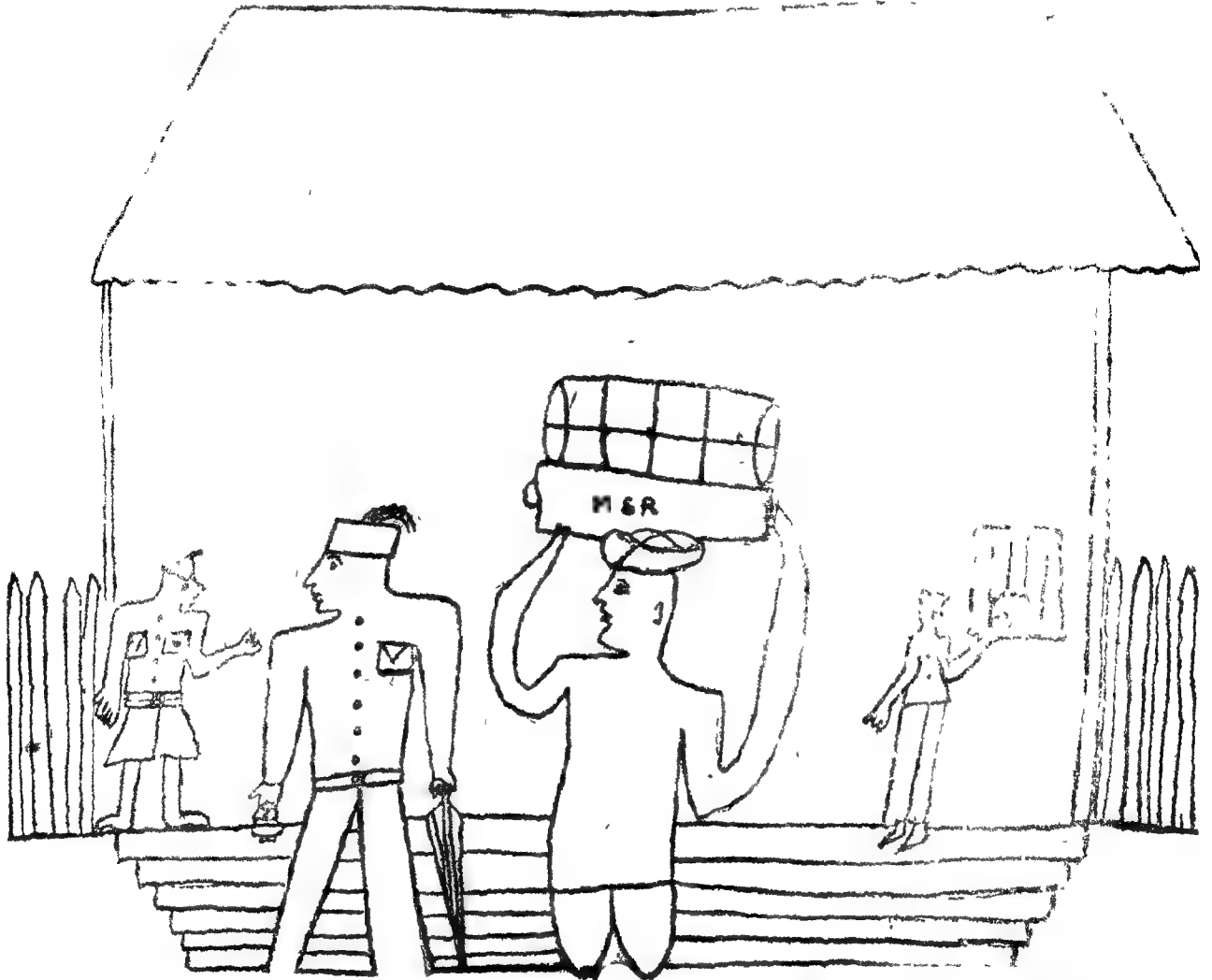
అమ్మా, నాన్న బలవంతంచేసి లలితచేత అన్నం తినిపించారు.

"మన పక్కంటాయన ఈ రోజు పట్నం పోతాడట. ఆయనతో నేను తప్పిస్తానులే" అని చెప్పి

ఒప్పించాడు నాన్న.

ఆరోజున లలిత క్లాసులో అందరి జడలూ చూచింది. ఒకరిద్దరుతప్ప, ఎవ్వరూ కుచ్చులు పెట్టుకోలేదు. లలిత ఆశ్చర్యంగా సుజాతను అడిగింది: "ఏమే జడకుచ్చులు పెట్టుకోలేదు?"

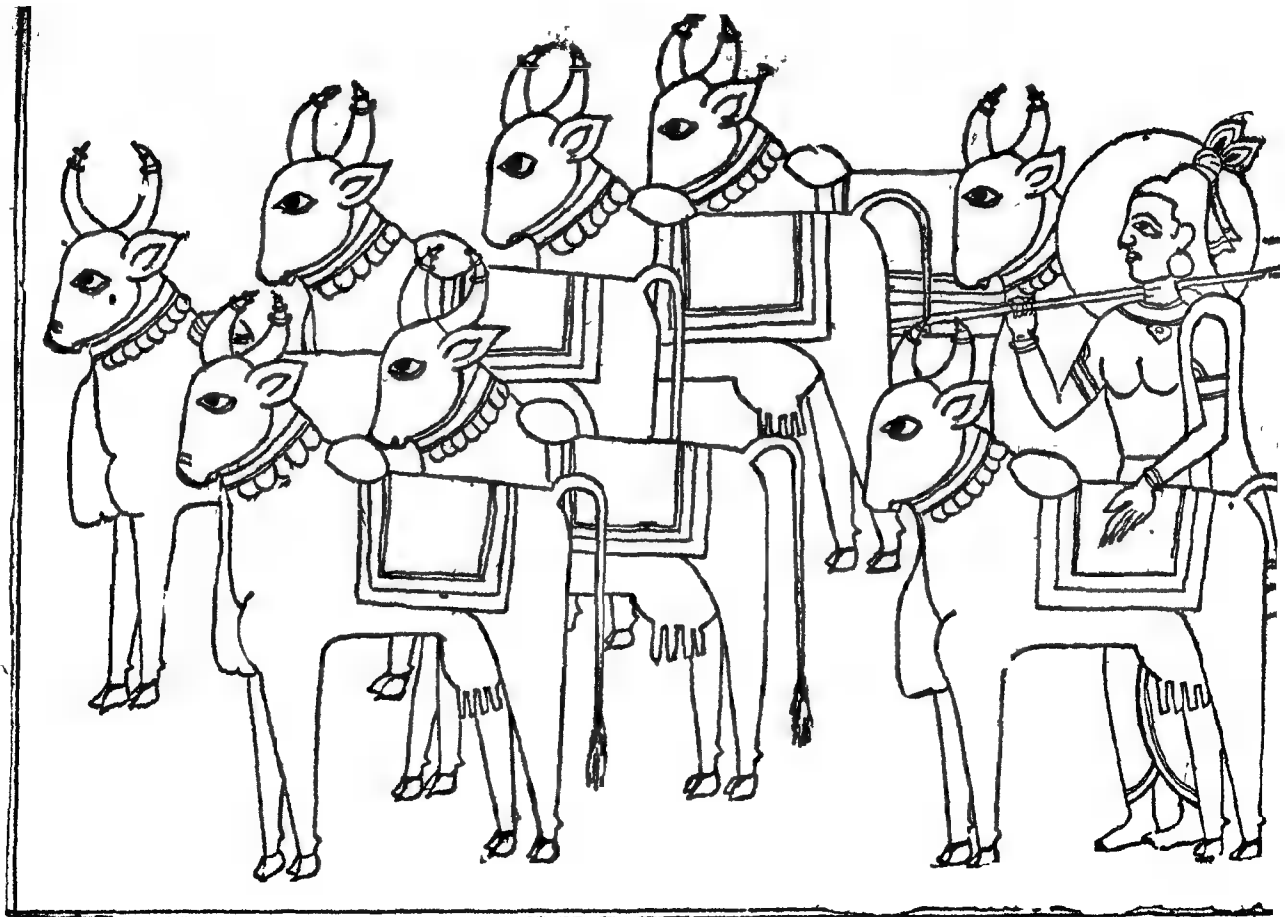
"నేను కుచ్చులు పెట్టుకోక వారమయింది. మొన్న మా మామ వట్నంనుండి వచ్చి జడకుచ్చులు ఫ్యాషన్ కాదని చెప్పాడు. నన్ను చూచి నవ్వాడు. ఆ రోజునుండి

రైలు ప్లేషన్

—మొత్త ప్రగడ నీతావాక్ (5), నల్లూరు

ఆలమంద

—చిప్పాడ అనసూయ (12), విజయనగరం.

నేను పెట్టుకోడం మానేశాను." అంది సుజాత.

"ను రి వాళ్ళంతా యెండుకు పెట్టుకోవలంలేదు?"

"ఏమో, నన్ను చూచేసేమా? నే మందరం తొందరపడి కొనుక్కున్నాం. మూలకు పారేశాం. సీజే మేలు, కొనుక్కోలేదు. మీ అత్తయ్యావాళ్ళు చెప్పారేమో, ఫ్యాషన్ కాదని." అని అడిగింది సుజాత.

'ఊ' అని మూలిగింది లలిత ఆలోచిస్తూ.

ఇంటికిపోతూనే అమ్మ పిలిచి - "ఇంకాగోనవ్ జడకుచ్చులు. ఏటి

కోనం యెన్నాళ్ళు యేడ్చావు!" అంది.

"ఇప్పుడెందుకూ జడకుచ్చులు?" అంది లలిత జడకుచ్చులు చూస్తూ.

"అజేమిట, నిన్నటివరకూ పట్టు పట్టి యిప్పుడు వద్దంటావా?"

"ఫ్యాషన్ కాదట. మాక్లాసులో యెవరూ పెట్టుకోడంలేదు" అంది లలిత.

"ఫ్యాషన్ కాదే అని నేనా రోజు చెప్తే విన్నావా? తెచ్చిం తర్వాత వద్దంటే ఎలా? పెట్టుకుని పిరవలసిందే" అన్నాడు నాన్న.

"ఊహు.. నేను పెట్టుకోను" అంది లలిత మూలుగుతూ.

"బాగుండే, ఇంతవరకూ కాబా 'లని, యిప్పుడు వద్దనీ. యేడున్నా వా?" అన్నాడు నాన్న.

"ఏం ఫ్యాషనులో, వేలేడంత లేని పిల్లలకూ ఫ్యాషనులేనా?" అంది అమ్మ, ముక్కుపై వేలేసు కుని.

"పెట్టుకోకుంటే మానగాని, యేడవకు" అన్నాడు నాన్న, లలిత మొహంమూచి నవ్వుతూ.

ఆ ఫ్యాషన్ కాని జడకుచ్చులు చూచి, వాటికోసం తానెంత బాధ పడ్డాను అనుకుంది లలిత నవ్వు కుంటూ. ★

తెలుపు

- యస్. వెంకట్రావు (15)

అతి నా పల్లికు పరమల తాలూకు
శలభ్రురోజులు. ఇంకా వది, వది
పూను రోజు లాగితే రిజిస్ట్రు తెలు
స్తాయి. రోజులు దగ్గరపడుతున్న
కొద్దీ నా గుండె కొట్టుకొనే స్పృహ
కూడా పెరుగుతున్నది. ఏనా జరిగే
దేదో జరుగకమానదు కదా!
తప్పితేమాత్రం నాలుగు రోజులు
భోజనం సరిగా అయ్యే అని
నిర్ణయం చేసికొని, డి. ఉపపాల
తాలూకు వదలివేయవలసిన భోజ
నాన్ని కూడా లెక్కికట్టుకొని, ఆ

రోజునుంచే కాస్త ఎక్కువగా స్టాకు
చెయ్యడానికి నిర్ణయించుకున్నా.
ఆరోజు మధ్యాహ్నం భోజనం
చేసి ఇంటిల్లిపాదీ మధ్యగదిలో
తలోమూల జేరబడిపోయాం. బోను
గాడు గిలక్కాజుతో ఆడుకుంటు
న్నాడు. బుజ్జగాడు చాపమీదకు
పంగి లెక్కిలు తేనుకుంటున్నాడు.
మధ్యమధ్య వాడు కళ్ళముందుకు
వచ్చి వడుతున్న జట్టు చేస్తున్న
పనికి అంతరాయం కల్గిస్తున్నందు
వల్ల ఎడమచేత్తో పైకితోస్తున్నాడు.

నాన్నగారు చడకకుర్చీలో కూర్చుని
పత్రిక చదువుకుంటున్నారు.
అమ్మమ్మ గడపదగ్గర కూర్చుంది.
తాతయ్య మాత్రం ఐదు సంవత్స
రాల క్రిందట కొన్న పచ్చ పేము
కుర్చీలో జేరబడి, ఆరంగుళాల
మట్టతో రైలుబండి పొగతో నాటి
గల పొగను తయారుచేస్తున్నాడు.
గాలితో నుభుతిరుగుతూ నెమ్మ
దిగా ప్రక్కనున్న కిటికీలోంచి బారు
కుంటున్న పొగను మా చిన్న
చెట్లెలు నవ్వు విచిత్రంగా చూస్తోంది.
మధ్యమధ్య ఇంత పెద్ద పొగకు
అభినాయకుడైన తాతయ్యవంక
ఆశ్చర్యంతో చూస్తోంది.

నేను మాత్రం పట్టె మంచం
మీద వడుకుని అప్పుడే వచ్చిన
వారపత్రిక కుతూహలంతో చూస్తు
న్నాను.

తాతయ్య చక్కనున్న కిటికీ
లోంచి తువుక్కున ఉత్పేసి, ఒక్క
సారి తన దూరదృష్టి తాలూకు కళ్ల
జోన్నీ న ద్దుకొని, నాన్నతో
ఆస్తాడు. "ఏమయ్యా ఈ ఏడాది
కేనా మన బుజ్జగాడి మొక్కు తీర్చే
టట్టుందా" అని.

బుజ్జగాడు మాత్రం ఈ మాట
విన్నట్టు లేదు. వెంటనే అమ్మమ్మ
అందుకుని "వాడు బుజ్జపడి రెండేళ్లు
కావట్తోంది. ఆరేల పెరిగిపోతోంటే
వాడు చిరాకుపడుతున్నాడు. ఈ
ఏడాదే బుజ్జని కాస్త అవకేస్తే మన

రావల్ గాన్

స్టాకోజ, మంచి పాలు,
దక్కర పిడితో తయారై,
చేతితో తాకబడిక, యింతం
కో ప్యాకింగ్ కాబడినది.
"రావల్ గాన్" మిఠ
యిలూ, టాఫీలూ గత వది
సంవత్సరములుగా ప్రసిద్ధి
అందినది.

ఉత్తర విభాగము కేంద్రాగ్గ రోజుం ప్రాయం ది.
నైమిచంద్ పౌరస్మల్ ఓక్ట్,
128-వీ, కైనియన్ నాయక్ పిఠి, మద్రాసు-3.

భారం వదిలిపోతుంది. ఇక ఇంతట్లో భర్తలు ఇంకేమున్నాయి” అంది.

అంతటితో నాన్నగారు వారూ ప్రపంచాన్ని వదిలిపెట్టి పత్రికలో దాచుకున్న తలను బయటపెట్టి, “పెద్దతిరుపతికి వెళ్ళాలంటే మాటలా? రెండు వచ్చునోట్లుంటే గాని పెళ్లి కావడం వడదు. ఆ కెంకట్రామయ్య ఇవ్వవలసింది యిస్తే పంపిస్తామనే అనుకుంటున్నా!” అన్నారు.

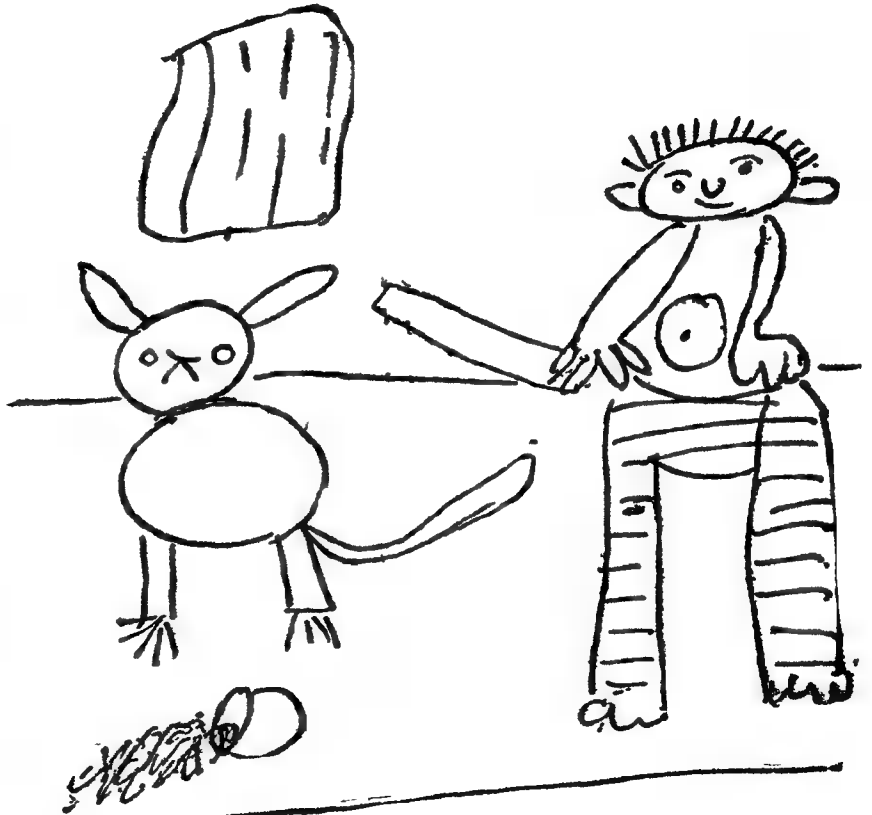
“అజేమిటి నాన్నా ఇంకా వాయిదా వేస్తున్నారు” అన్నాడు బుడ్డిగాడు.

నాన్నగారు ఉలిక్కిపడి నావంక చూశారు, ఆ మాట్లాడింది నేనే నేమోననుకుంటూ. కాని నా ముఖంలో కలకలాదం వ్యక్తం కాక పోవడంవల్ల మా బుడ్డివంకకు తిరిగి చూశారు. వాడు నాన్నగారి చూపులో చూపు కలిపి అన్నాడు.

“అవును నాన్నా! నాకప్పుం మీరేం కట్టించుకోరు. సెక్షనులో పిల్లలందరూ ఒరేయ్ జడలబట్టి అని పిలుస్తున్నారు. ఇద్దరు ముగ్గురైతే చితకతన్నేవాణ్ణి. కానీ నలభై మందైపోయారు” పుత్రోపంతో కూడిన ఏడుపును దిగ్భ్రమింకుకున్నాడు వాడు. అది విని నాన్నగారికి నిజంగా నవ్వువచ్చింది. కాని వాడు చూస్తే ఏడుస్తాడని పత్రిక చాటుకు తల తిప్పుకున్నారు.

“అవును బాబూ! వాడు రెళ్ళిలు చేస్తుంటే చూడు జట్టు ఎలా ముందుకు కళ్ళ మీద పడిపోతోందో అని అమ్మమ్మ ఆవిషయాన్ని తిరిగి ప్రతిపాదించింది.

నాన్నగారు మరొక్కసారి బుడ్డిగాడివంక చూశారు. వాడు కళ్ళ మీదపడిన జలపాల్ని ఎడమచేత్తో

దొంగపిల్లి

—కలబరిగి రామారావు (6), విజయనగరం

సైగలోగా పైకితోస్తూ అన్నాడు “నన్ను మర్యాదగా తిరపతివంటిస్తే నరేనరి. లేకపోతే మూడుకాల్చి మంగలి రాఘవులుచేత తలగొరిగించుకోవడం ఖాయం.”

“ఛా! పెద్దవ నన్నాసీ. నోరు వాయా లేకుండా కూయడమేనట్రా? అలా అనోచ్చా? స్వామివారికి ఆగ్రహం వస్తే మనం ప్రతక గలమా? వంపించకుండా ఏం కేస్తాడో చూస్తాగా మీ నాన్న!” అంది అమ్మమ్మ ధీమాగా. ఈ మాట మా నాన్న వెతులబడక ముందే అమ్మమ్మ రెండుసార్లు దబడ వాచిపోయేట్టు చెంబలు వేసుకుందని మీకు వేరే చెప్పనక్కర లేదనుకుంటూ. ఇందాకటినుండి మా అమ్మమ్మ చేస్తున్న యాక్షను మా నాన్నగారిమీద బాగా పనిచేసింది.

ఇంతలో తాతగారు కాలి పోయిన చుట్టముక్కను కిటికీగుండా విసిరేస్తూ “మనం స్వామివారికి అర్పణ నిమిత్తం మూడూళ్లు దండాలి. అవో వంద రూపాయలైనా, మరో వంద రూపాయలతో కులాసాగా పెళ్లిరావచ్చు” నని తేల్చివేశాడు.

“ఈ పదో తాతలు చాటితే మూఢమి వస్తుంది. కనుక పనిఅంతా పది రోజుల్లో అవజేయాలి నుమా” అంటూ ప్రవేశించాడు, ఎక్కడో లేవర్చుగా ఒక చిటికెడు పొడుం చేతబట్టుకున్న పంతులుగారు. తాతకుర్చీ ఖాళీచేసి శాశ్రీగారిని ఆహ్వానించాడు, తనకు అనుకూలంగా మాట్లాడినందుకు. ప్రోగ్రాం నిర్ణయించబడింది. ఇంతసేపట్నుంచి ఏళ్లీ చతనానికి డిక్టరేట్ను వచ్చి

★ తిరువతి ప్రయాణం ★

బాధపడుతున్న నేను 'హమ్మయ్యో' అనుకున్నాను.

ప్రగాఢ ప్రకారం మూడో తారీఖున రెల్లవారుబామున లేచి తాతయ్యా, నేనూ తగు కిర్యాట్లు చేయుటకు సంసిద్ధులయ్యాము. ఇక మావాడికి రెల్లని పంచెట్టి, మీద ఎట్టుటి చీరముక్క ఒకటి కప్పాము. ఆ తరువాత నూట పదకొండ్లుపెట్టి, పావుకోర్లు తోడిగి చేతిలో ఒక బళ్ళెం పెట్టాము. ఒక మరచెంబు మూటికి పనుపుగుడ్డ చుట్టి దానిని ఆ బళ్ళెములోఉంచి భజంతీల వాళ్ళు ముందర, తరువాత తాతయ్య, మావాడూ, ఆ తరువాత నేను బయల్దేరాం. నేను ఫలహారం పట్లెం

తీకక చేశాను. ఎందుకంటే ఆ రోజున ఉపవాసమవటంవల్ల నీలు చూచి నాలుగు ముక్కలు కడుపులో వజేసి ఆత్మారాముణ్ణి ఊర దించకచ్చు. మేము బయల్దేరే టప్పడు మా యింటిప్రక్కనున్న ముసలమ్మ మా వాణ్ణి చూచి గర్వంగా నవ్వింది. ఎందుకంటే మావాడు ఆమెను రోజూ "సిటీ బోలీస్". అని పెక్కిరిస్తుంటాడు. మావాడూ గుండుతో కనబడితే సంతోషించేందుకు తిరపతి త్వరగా పంపించమని ఆమె అమ్మమ్మని ఒత్తిడిచేసేది కూడా.

మధ్యాహ్నం నికల్లా మావాడు చిల్లరతోనిండిన పళ్ళెం మోయ

లేకపోయాడు. మధ్యాహ్నం కలక్షను లెక్కపెడితే ముప్పయి రూపాయల చిల్లర తేలింది. ఇంత కలక్షను వస్తుందని మా తాతయ్య గాని నేనుగానీ అనుకోలేదు. అన్నిటి కంటే ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే, మా వీధిలోవారు మొగమాటంవల్ల రూపాయలుకూడా పడవేశారు మా వీధిలో ప్రతిరోజూ ఎవళ్లో ఒకళ్లు మా వాడిమీద వీదో ఒక కేసు తెచ్చేవారు. మా బల్బులు తీసేశాడని ఒకళ్లు వస్తే, మా సారపిండే మచ్చుకైనా లేదని మరొకరు. రోజూ ఇదే వరన. అందుచేత వారు దేవుడి భక్తిమీద డబ్బులు వేశారో లేక మావాడు గుండు చేయించుకు వస్తే సిగ్గుతో బయటకు రాకపోతే తమ సామాన్లు దక్కుతాయని

మీ విలువైన పేనాలకు

శ్యామల ఫౌంటెన్ పెన్ సిరా అనేవాడండి

(SYAMALA INKS)

సామెనాల్ కలపబడినది

వరదాగా ప్రాయుటకు

చర్యజనాదరణ పొందిన సిరాలు

గమనిక:

(వతి బుడిచుండును ఒక ఆవా మొదలకొని విరు రూపాయలు వరకు రోఖబహుమతులు గలవు నీలం గమనించుము.)

వివరములకు:

సరస్వతి ట్రేడింగ్ కంపెనీ,

ముంగమూరు. (నెల్లూరు జిల్లా)

అంధ్ర రాష్ట్ర ఏజంట్లు:

డి నెల్లూరు పేవరు మార్పు,

నెల్లూరు.

మద్రాసు నీటి ఏజంట్లు:

శ్రీనివాస యేజన్స్,

త్యాగరాయనగరం,

మద్రాసు-17.

"Dara"

Fly Catching

Ribbons

తే నె టీ గ లు,

ఈ గ లు, దో మ లు

ఇంకా ఇతర కీటకాలను

పట్టు కొనేందుకు

వలెలు.

ఒకడబ్బా వెల రూ. 3/-

D. DARASHAW & Co,

24, Jambulwadi, Bombay-2.

రాజా రాజరి అంబరి
 — మహామల్లి విద్యానాథ (క), విజయం

★ తిరువతిప్రయాణం ★

చేశాకో గాని సాయంత్రానికల్లా బుజ్జగాడూ, నేనూను. మిగతా యాత్రానాటగు చిల్లర తేలింది. ■ రెండురోజులు మామూరి ప్రక్క నాలుగు రూపాయలు భజంతిల వట్లటూళ్ళకు పోయి దండగా అవో వాట్ల తీసుకుపోయారు. మిగతా అరటై రూపాయలు తేలాయి. ధనం తాతయ్య భద్రంగా మూట మా తాతయ్య ఇన్ ఫుయెన్సుమీద కట్టాడు. తాతయ్య చూడకుండా అరటై వచ్చాయనే చెప్పాలి. ఇంకేం వున్నప్పుడు జేబులో వేసుకొన్న మానాన్నగారు మిగతాది పూర్తి బాపతు డబ్బులలో ఒక యూజ్ చేశారు. వంతులుగారికి డబ్బు లిప్టస్ ఆయిల్ బాటి లొకటి కొని కిబ్బందిగా ఉండేమో మాకు త్వర కాళ్ళకు బాగా వట్టింపాం మా లోనే ముహూర్తం పెట్టాడు.

ఇంతలో నారిజట్టు వచ్చాయి. పింతవెదకినా నా నెంబరు కన్పించ లేదు. “వీడికి పొగరెక్కి చదవ లేదు. వీడికిగూడా గుండు చేయిం చండి” అజ్ఞాపించారు నాన్నగారు. నా ఉత్సాహం చచ్చిపోయింది. ఎలా ఏతేనేం ఏడోతారీఖున సామానులన్నీ నర్దుకుని పెట్టెలతో బయల్దేరాం స్టాండుకి. “ముందర్ చిన్న తిరపతిపోయి తరవాత పెద్ద తిరుపతిపోదామ”ని తాత అన్నాడు. నల్లే అని వస్తున్న ఏలూరు బస్సు ఆపి అందరం ఎక్కాం. లగేజి అంతా పైనవేయించేశాను నక్ర మంగా. మాతాతగారి కర్ర కొంత నేపటి తరువాత ప్రయాణికులకు ఆటంకంగా ఉండడంవల్ల ఆయన కారు ఆగినచోట దిగి కర్రను టాప్ మీదికి విసిరాడు. మా స్కూల్ కెటైన్ స్కేర్ తో విసిరినట్టుగా, అప్పుడే పైకెక్కి ఒక డబ్బునంపంటి ఆయుధంతో లగేజి తాలూకుబస్తా

దీపావళి పండుగకు
మాఖాతాదారులందరకు
మా అభినందనములు
ఆర్పిస్తున్నాము

ప్రమాద రక్షణకు
ప్రశస్తమైనది
బీమా

ఎవ్వరే ప్రమాదం వచ్చేదీ, ఏ కుణం ఎలా ఉండేదీ తెలియని ఈ దినాల్లో

* అగ్ని * మోటార్ కారు * కామిక నష్టపరిహారం
* నౌక * వాణిజ్య రిలే గ్యారంటీ * మొదలైన విమూలము

మాతో నం ప్రతింజం ది;

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ అండ్
జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,
“యూ టై టు ది ఇండియా టై కి క్లింగ్స్”
ఎన్ థింగ్ నే ద - మ ద్రా ను.

Telephone: 4241.

Telegrams: "UNIONEN"

ప్రాంశీలు:

బొంబాయి - కలకత్తా - కొలంబో - సింగపూరు - విజయవాడ -
రీల్ - పాట్నా - లక్నో - బెంగళూరు - కోయంబటూరు.

సుగంధికా సరస్వతీ తైలము

మీదకు, వల్లదనమును, కన్ను, ముక్కు, చెవి, వ్యాధులకు, 32 సం. నుండి ప్రపంచమున కలెబ్రేషన్లు, ఒకసారి వాడిన తిరియను దీపిద్దలర్ల అందరి వద్ద దొరుకును.

ఈప్లస్ మెడికల్ వర్క్స్ కౌన్సిలాడ.

డిస్ట్రిబ్యూటరు: శీతారాజు జనరల్ స్టోర్స్ (ప్రెస్మిన్), విజయవాడ -1.

లలో వున్న చలాత్ బియ్యాన్ని
తాగుతున్న క్లీనరు శిరోపరిభాగాన
యొకర తాకింది. వాడికి మూర్ఛ
వచ్చినంత వని జరిగి పైనుంచి
క్రిందికి దిగి మా తాతయ్యతో
బోట్లాట సాగించాడు. కంబక్తుడు
నలమోతకారం తాతయ్య అరకమ్మ
కాఫీ, మాడు .చార్మినార్
సిగరెట్లకు వాడికి ఒకబేడ సారే
కాడు. పెంటనే వాడు కాంటిం
చాడు.

ఏమారు నేరు తోం ద న గా
వల్లారు ముఖపువద్దనుండి ఈదురు
గాలి సాగించింది. ఇంతలో మా
బుట్టగాడు తెలియక కారుపైటికి
ఉమ్మేకాడు. అది బోయి పెనక
సీటులో కూర్చున్న ఒక నూటువాలా
ముఖానికి తుంపరలాగా సోకింది.
పెంటనే ఆయన కారు ఆపిం చి
దిగివచ్చి మావాడిని ఇంట్లో
తిట్టడం సాగించాడు. మా వాడు
“హానరబుల్ నర్. క్లీన్ ఎక్స్క్యూజ్
మీ” అన్నాడు. నరే ఆయన
చల్లబడ్డాడు. ఈ వాతావరణంలో
వినుగుతుండగానే ఏమారు కానే
వచ్చింది.

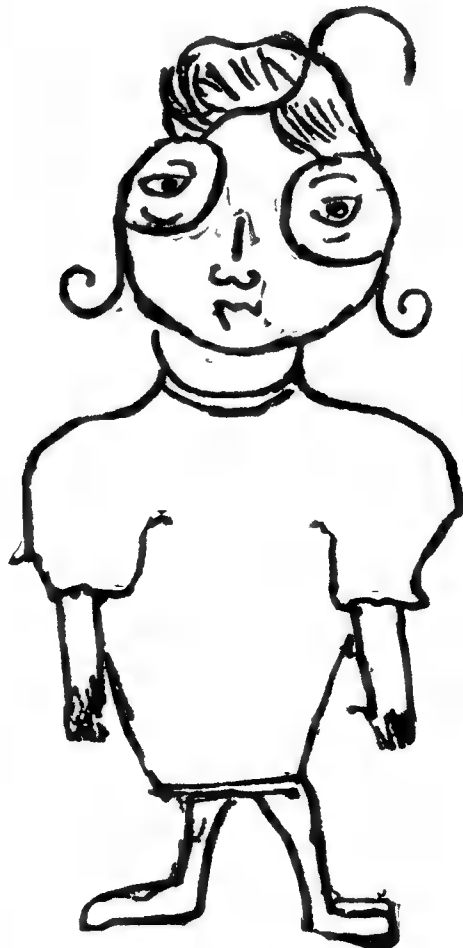
ఇకమీం చిన్న తిరవలి జగ్గు
పిక్కారి. “ఇకనైనా దేవుడు మాకు
మేలుచేయుగాక!” అనుకుంటూ
నేనూ కారు దిగి సామానులు
దింపించాను. ఒకబట్టువై “తిరుమల-

విజయవాడ

మీరు విరువు కన్న గోరే వస్తుండుట
యిందుకు: ప్రత్యేక సరిహద్దులను
మితాహారముతో ఆరోగ్యకర విర
మున విరువును కన్నముకును
ఉచిత కరపత్రము కొరకు.

ది బార్లా అద్యయినరీ సర్వీస్
కోస్తుడాక్స్, 353, బొంబాయి 13 వాయండి.

విజయవాడ
BYM. 257-722 TL

తి క మ క ల తి వృ య్య

క. శర్లపురాజు (9 సం॥)-పెద్దాచుర.

భీమకోట” అని ప్రాసిస్తూండడం
చూచి పెంటనే దాన్లో అగేజీ
వేయించాడు. మా వాడిని హోట
లుకు తెలిపారమ్మన్నా. వాడు
రానన్నాడు. నేను కాఫీ తాగి
వచ్చేసరికల్లా మావాడు “సాగ్మైన
క్రావు పోలే, నగు మాము
చిన్నబోత్తు” అనే బోజలో రెండు

చతుల్లో తలపెట్టుకుకూర్చున్నాడు.
“సాగతికూడా అంతేకదా” అని
తలచుకొనేసరికల్లా నాకు ఏమవు
వచ్చింది. నరే జరిగేదేదో జరుగక
మానవను పెద్దల నూక్తి వమ్ము
గాడుకదా అనుకొని నేనుకూడా
ప్రంటుసీటులో కూలబడ్డాను.

★

దీపావళి

వచ్చింది వచ్చింది దీపావళి,
తెచ్చింది సరదాలు దీపావళి!
ఆనంద మొలికించు దీపావళి
అజల భారతదేశ శోభావళి!

సిండివంటల జేయు
పండుగల లోకెల్ల
దండిగా సౌఖ్యాల
నండించు పండుగై

అల్లుళ్ళు కూతుళ్ళు
అందరితో అన్నిళ్ళు
అలరారగా దివ్య దీపావళి,
అరుదెంచె నీ సవ్య శోభావళి!

!వచ్చింది వచ్చింది!

మెటపు దొంతరలతో
కురవళ్ళు ద్రోక్కుచూ,
జ్యోత్స్నవలె మైమరువ
చెనకి మతాబాలు,

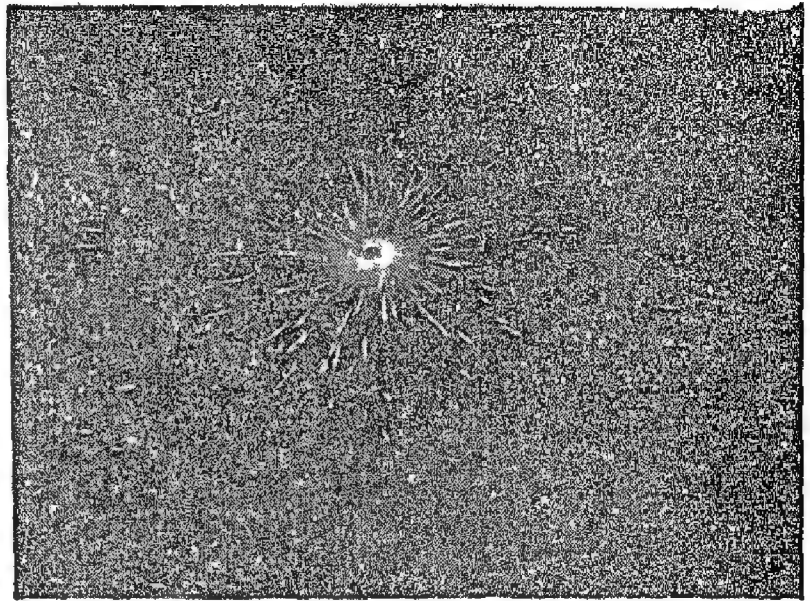
రింగు రంగులతోడ
రమణీయముగ నంతో
కనుల పండుగ జేయ
మన కందరికి నేడు

వచ్చింది వచ్చింది దీపావళి!

మేడ మిడ్డెలవైన
వేడుకతో గూడి
బాణసంచా లెన్నో
బాగుగా వెలిగించు
బాలలను సరదాల
తేలించి తూలించి
జేరీ విలాసాల
మేళవింపులతోడ,

వచ్చింది వచ్చింది దీపావళి!

తాత్పర్యాది వెంకటరమణ

విష్ణు చక్రం

ఫోటో: ఎ. ఆర్. బోనేల్లి

దిబ్బు దిబ్బు దీపావళి

దీపావళి దీపావళి!

దిబ్బుదిబ్బు దీపావళి!

చీకటి సరకానురుణి

చీల్చివేయు దీపావళి!

దీపావళి దీపావళి!

దిబ్బుదిబ్బు దీపావళి!

తాటిగులక పొట్లాలూ

మేటి తెలుగు ధరణాలు!

పిల్లలకూ పెద్దలకూ

ఉల్లాసము దీపావళి,

దీపావళి దీపావళి!

దిబ్బుదిబ్బు దీపావళి!

దివిది వెలుగు తారకలే

దిగివచ్చిన చందమున

మెరసిపోవు చిక్కుబుడ్లు

తరుగులేని దీపావళి,

దీపావళి దీపావళి!

దిబ్బుదిబ్బు దీపావళి!

తెలతెలపారే వేళా

తలలంటుకు స్నానమాడి

తాలబాలికలు టపాను

వేలవేయు దీపావళి!

దీపావళి దీపావళి!

దిబ్బుదిబ్బు దీపావళి!

ముద్దాల్లు నునుసిక్కున

ముట్టుకున్న మతాబాలు

ముడుసలి మొగు దొస్తాడని

ముసలమ్మలు కేలిసేయు

దీపావళి దీపావళి!

దిబ్బుదిబ్బు దీపావళి!

దీపావళి దీపావళి!

దశదిశలను దీపావళి

చీకటి యను కాకాసిని

చీల్చివేయు దీపావళి,

దీపావళి దీపావళి!

దశదిశలను దీపావళి!

కె. కృష్ణవేణి

గజమలాభారం

-రాజ్లబండి చిత్తరంజనదాస్
(14)

రాజగారి జబ్బు పోగొట్టేవారికి-
వారి అంబారీ వనుగంత బరువుగల
ధనాన్ని ఇస్తారు - అని ఊరూరా
దేశదేశాలా చాటించారు...

ఎందరెందరో భిక్షువులు
వచ్చారు; బిక్కుమొహాలతో వెళ్ళి
పోయారు. పతకాలు, ప్రశంసలూ,
పొందిన వైద్యరత్నాలు కూడా
వచ్చినదోష పట్టారు. రాజగారికి
జబ్బుకన్నా బెంగే ఎక్కువై
పోయింది!

ఆఖరికి ఓ పెద్ద పర్యతప్రాంతం
లోంచి ఓ సిద్ధుడువచ్చి, రాజగారి
జబ్బును అవలీలగా మాయం
చేశాడు. సాక్షాత్తు అతను సరమే
శ్వరుడే అని రాజ్యం అంతా అతని
పాదాలకు సమస్కరించింది - రాజు
తన సంతోషాన్ని వెల్లిబుచ్చి ఏను

గెత్తు ధనం స్వీకరించమని సిద్ధుణ్ణి
ప్రార్థించాడు—

“గురువాజ్ఞలేదు, నేను డబ్బు
పుచ్చుకోను” - అన్నాడు సిద్ధుడు!

“ప్రాణదానం చేసిన మీ ఋణం
ఎలా తీర్చుకోవడం?” అని రాజు
ధనాన్ని తీసుకోమని ప్రాధేయ
పడ్డాడు...

“నా కివ్వదలచుకున్న ధనాన్ని
విరివిగా బీదలకు పంచి యిచ్చేయ్”-
అని సిద్ధుడు చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

“ఖజానా ఖాళీ చేసి వనుగెత్తు
ధనం - జరుగ్గా తేవాలి” అని
హుకుం జారీచేశాడు రాజు.

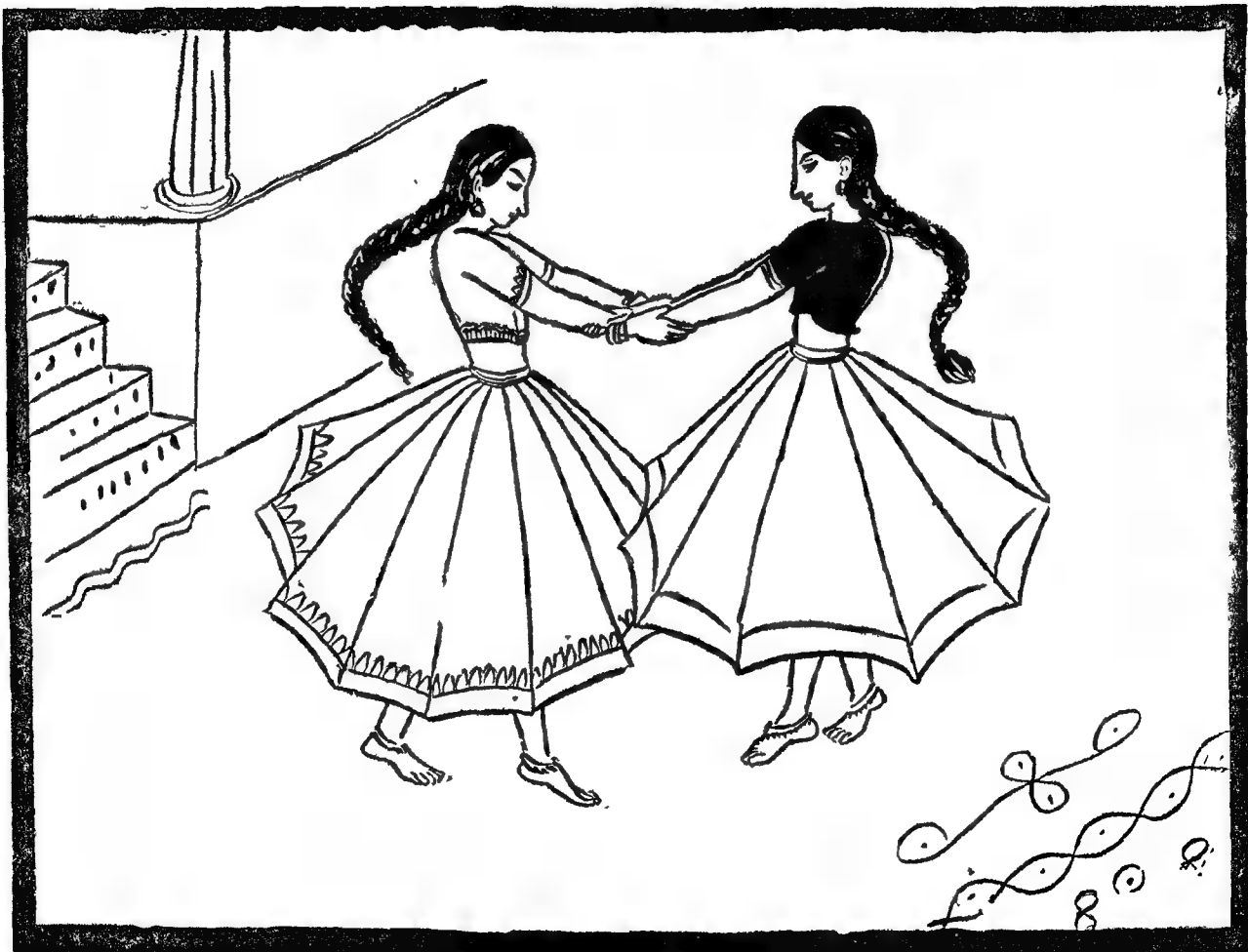
అక్కడే వచ్చింది చిక్కు...

ఏనుగెత్తు ధనం! అంటే ఏనుగు
ఎంత బరువు తూగుతుందో అంత
బరువుగల ధనం! కాని ఏనుగును
తూచడం ఎలా? ఏ త్రాసులో ఏనుగు
పడుతుంది? ఏ కాటా గొలుసులు
ఏనుక్కి ఆగుతాయి? రాజుకు మళ్లా
మతిపోయింది. ఏమిటి ఉపాయం?

ఏనుగును ఎలాతూచడం? అన్న
సమస్య లాపైపోయింది ఆ రా
జ్యంలో.

“ఏనుగును తూచేవిధానం కని
పెట్టినవారికి వెయ్యివరహాల బహు
మానం - ” అని మళ్లా చాటింపు.

ఓ పెద్ద మహారాజగారికి గొప్ప
జబ్బుచేసింది. అ కేకమంది
వైద్యులు జబ్బు కుదర్చలేక ఏను
గెత్తిపోయారు. ధన్యంతరులు శిరో
మణులు కూడా చేతకాదని నిరూ
పించుకున్నారు. రాజవైద్యులకి అస
లది ఏ జబ్బు తలా తోకా అందింది
కాదు. ఇంక రాజగారికి, రాజగారి
బంధుమిత్రాదులకీ బెంగ లావైపో
యింది. రోగం కుదిరే మార్గం
కోసం వెతుకుతున్నారు.

ఒప్పులకుప్ప ఒయ్యారిభామ

—వి. సీతాకుమారి (15 సం॥), వెల్లటూరు.

ఈ చాటింపు ఒక వన్నెండేండ్ల
బీద అబ్బాయి విన్నాడు. విన్న
వగ్గరనుంచి ఈ “గజతులాభారం”
విషయం ఆలోచించడం మొద
లెట్టాడు. ఏమీ పాలుపోయింది
రాదు బాలలూ...! పోనీ మీరు
చెప్పకోండి చూద్దాం - !...

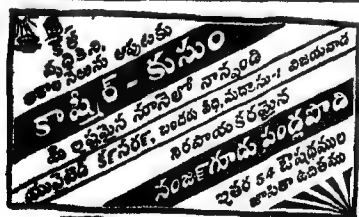
ఉఁహు...! చెప్పలేరుకదూ? మరి
వినండి -

అఖిరికి ■ అబ్బాయి కనిపెట్టాడు
ఉపాయం! ఓ పెద్ద - లోతైన చెరు
వులో... వెడల్పు, లావు, గల ఓ
పడవ తేలించాలి. దానిమీద దళ
సరి బల్లచెక్కగాని, ఇనపరేకుగాని
వెయ్యాలి. ఆ పడవను వడ్డునవుంచి,
ఏనుగును మెల్లగా దానిమీద
కెక్కించాలి. అప్పుడు ఆ పడవ
నీటిలో కొంతవరకు మునుగుతుంది
కదా! అది ఎంతవరకు మునిగిందో,
అక్కడో ఆనవాలు వెట్టుకోవాలి..

తర్వాత ఏనుగును దింపెయ్యగానే
పడవ యధాప్రకారం తేలిపోతుంది.
ఇప్పుడు దానినిండా డబ్బు వెయ్యాలి.
ఇదివరకుపెట్టిన “ఆనవాలు”వరకూ
మునిగేదాకా...!

అయిందికదూ ఏనుగెత్తుధనం -
డబ్బుంతా బీదవాళ్లకి అందిపోయింది.
రాజు హృదయం ఆనందంతో నిండి
పోయింది...

అబ్బాయికి వెయ్యివరహాలబహు
మానం ముట్టింది. అందుకే మన
పెద్దవాళ్లు అంటారు... ఏమిటో తెలు
సునా?... “ఉపాయం లేనివాణ్ణి
ఉల్లించి వెళ్లగొట్టాలి”-అని! ★

ఆటల పలుపలు

- సూరంపూడి భానురవు

ఒకసారి నీత వాళ్ళ మేనత్తగారింటికి ఆకీడు పెట్టి అక్కడ పద్యాల పంచెం అని ఏదో ఆట నేర్చుకుని వచ్చింది. వచ్చిననాడే సుశీలని రాజ్యాన్ని సుందరిని వేధించుకు తినడం మొదలుపెట్టింది. ఆవేళ సాయంకాలం తుమ్మిండ ఆడడం పూర్తి అయినాక, ఒక పక్కన చందమామ తొంగి చూస్తూంటే, నడవలో కూర్చుని కాసిని అటుకులు ఒళ్లో పోసుకుని మధ్య మధ్య నములుతూ ఆట మొదలుపెట్టారు.

సుశీల మొదట అందరికీ ఆట చెప్పింది. ఎవరో ఒక్కళ్లు మొదలు పెట్టి ఒక పద్యం చదువుతారు. ఆ పద్యంలో ఉండే ఆఖరి అక్షరాన్నందుకు ఆ గుణింతంలోని అక్షరంతో మళ్ళీ ఇంకో పద్యాన్ని మొదలుపెట్టి చదవాలి. పక్కవాళ్లు మళ్ళీ అలాగే చదవాలి. ఎవరు పద్యం చదవలేకపోతే వాళ్ళు ఓడిపోతారు. ఇంకో విశేషం ఏమంటే 'ణ'కు బదులుగా 'న', 'ళ'కు బదులు 'ల', 'శ' వ న'లలో దేని కైన వాటిలోదే మరోటి ఉపయోగించి పద్యం చెప్పవచ్చు. ఇవన్నీ చెప్పడం పూర్తయ్యాక ఆటకి ఉపక్రమించారు.

నీత, సుశీల, జానకి, సుందరి, రాజ్యం వరసగా సున్నాలా కూర్చున్నారు. జానకిని మొదలు పెట్టమన్నారు. మొదలుపెట్టేవాళ్ళకు బలే లాభం. సుఖంగా తడుముకోకుండా తన కిష్టమైన పద్యం చెప్పవచ్చు. సరే 'శ్రీరక్మిణీశ కేశవ'తో మొదలుపెట్టింది జానకి. 'కృష్ణ' అని జానకి పూర్తిచెయ్యగానే, సుందరి "నల్లనివాడు పద్మ నయనంబులవాడు" అని సంగీతంతో అప్పచెప్పింది. రాజ్యం కూడా తొణకకుండా "రంగ దరాతిభంగ ఖగరాజ తురంగ" అని మొదలు పెట్టి 'దాశరథీ కరుణా యోనిధీ' అని పూర్తిచేసింది. నీత "ధరసింహా ననమై...వర్ధిల్లు నారాయణా" అని ఏకరువెట్టింది ఒక్క గుక్కలో.

సుశీలకి 'నల్లనివాడు' జ్ఞాపకం వచ్చిందిగాని, చదివిన పద్యం మళ్ళీ చదవకూడదుగా! అందుచేత కొంచెం ఆలస్యమైంది. ఆలస్యమైన కొద్దీ తొందరెక్కువైంది. జ్ఞాపకం వస్తే చాలు చదివేద్దామనుకుంటూ "నభమందాడెడు మీన కర్కటము లన్ బట్టెన్ సురల్ మాన్యడన్" అని చదివింది. గజేంద్రమోక్షం కంఠస్థంచేసిన నీత "అదేమిటి ఆఖరి బంతి మొదలెట్టావు?" అనేనరికి

అంతా గొల్లుమన్నారు. పాపం నాయకురాలు సుశీల ఓడిపోయినట్లు ఒప్పుకుంది. మళ్ళీ వరసమొదలెట్టేసరికి పద్యాలకోసం తన్నుకోటం ఎక్కువైంది. వరస తిరిగి, రాజ్యం చెప్పడం మొదలెట్టి 'హరి యించుచునుండు మునిగ గార్పిత పదుడై' అని వాళ్ల నాన్నగారి దగ్గర నేర్చుకున్న పద్య మేదో చెప్పింది. నీత కొంచెం ఆలోచనలో పడింది. 'డడి డూ డే' అని గొణుగుతూ పద్యంకోసం వెతికి ఇంక ఏమైనానరే అని 'డప్పచేత బట్టి ధమధమ మ్రోగించి' అని మొదలెట్టింది ఆశుధారలో. అనలు ఛందస్సు ఏమిటో తెలియండే ఆశుధార నడుస్తుందా? కనీసం ఒక్క బంతైనా సక్రమంగా నడిచినందుకు సంతోషించాలి. నీతకి పద్యం వరస

విల్లల వుస్తకాలు

ఉగ్గుపాలు [గేయాలు] ...	రు. 1 0 0
పాపాయి పాటలు ...	,, 0 8 0
టాల్ స్టాయ్ పిల్లల కథలు, ...	,, 1 8 0
ఇంద్రజాలం ...	,, 0 8 0
మా అల్లెయ్యి ...	,, 0 8 0
చదువుకున్న పిల్ల ...	,, 0 12 0
బాల వాటికలు ...	,, 1 0 0
శాను చదువు ...	,, 0 10 0
బడిపిల్లలు ...	,, 2 0 0

ఆదర్శ గ్రంథమండలి, విజయవాడ.

★ ఆటలో తేలు విల్ల ★

బాగా వంటబట్టింది. అందుచేత ముకాయించా ల నో ఏమిటో 'డడ్డడడ డడ డడ్డడడ' అని నడిపించింది వేమనపద్యం ధోరణిలో. మొదటిబంతి చెప్పినప్పుడు "గట్టెక్కిపోయాం" అనుకుంది సీత. కాని రెండోబంతి చదవగానే సీత ఓడిపోయిందని తేల్చారు. సీత వప్పుకోదల్చుకోలేదు 'అలాగే ఉంటుంది పద్యం' అని ముండి వాదానికి దిగింది. మైగా ఇలాంటి పద్యా లింకా చదువుతాను చూడు అని" థాండడ థాండ థాండనిన దంటు లజాండమునిండ" పద్యం చది వింది. ఇంతలో -

"ఉండండరా!" అని కేకపెట్టి 'కోడి కోడి కోడి' అని అడం ప్రారంభించింది నుండరి. అంతా నుండరి వంక చూశారు. నుండరి గడపకేసి చూస్తోంది. గడపమూలని తేలు పిల్ల నక్కింది. పెంటనే అంతా లేచిపోయారు. అది ఒక్క తేలు పిల్ల. వీళ్ళు అయిదుగురు ఉన్నారు.

అయినా కొట్టటానికిమాత్రం ధైర్యంలేదు.

సీత "రాజా రాజా చెప్పు వట్టా" అని కేకపెట్టింది. నేను తేలు కుట్టిందేమో అనే అనుకున్నాను. నేనింకా వస్తూఉండగానే 'ఎట్టుగా నన్నగా ముద్దుగా ఉంది. ఎంత బాగుందో' అంటోంది రాజ్యం. 'అయితే తేలును చంపకుండా వదిలిపెడతామా ఏమిటి?' అని చెప్పటాని చంపబోతున్నాను. ఇంతలోకే 'రాజా రాజా రాజా' అని అడమాయించింది జానకి, కింది వడ్డమంటోంది మై వడ్డమందాకా న్వరం హెచ్చించుతూను.

'ఏమిటి?' అన్నాను కోపం నటిస్తూను. నా కోపాన్ని ఏమాత్రం లక్ష్యపెట్టకుండానే "నా యెదురుగా చంపకు బాబూ. నాకు భయం. అసహ్యం కూడాను. తూ-అక్క." అని కాండ్రించుకుంది. అంత చూడలేకపోతే పెళ్ళిపో

వూడదూ! అన్నే, తనక్కడే ఉంటుందిగాని త యెదురుగా దాన్ని చంపకూడదు. ఎల్లాగ? అవతలికి పెళ్ళమన్నాను. పెళ్ళలేదు. అసహ్యం చుకుంటూనే చూస్తూ నుంచుని 'అయ్యో పాపం' అంటూ నేను పరమకూరుణ్ణి నిరూపించాలి కాబోలు.

ఈలోగా నుండరి వేరే ఆజ్ఞ పెట్టింది. "రాజా దాన్ని చంపద్దుగాని, దాని కొండేకి దారం కడుదూ. కానీ వాళ్ళందరినీ ఆడిద్దాం," అంది.

"ఓహోహో! నాకు తేలు కుట్టించేట్టున్నారే మీ తంతు చూస్తే" అన్నాను విసుగ్గా వాళ్ళతో వేగలేక. వాళ్లు ఎంత దేవాంత కులోగాని నాచేత ఇప్తమైన పనల్లా చేయించుకుంటున్నారు.

"కాదు. కాదు. నేనేం, కోడి కోడి అంటూ ఉంటాను. అదింక కదలేదుగా! అప్పుడేం, మెల్లిగా దారం ముడిపెట్టి దాని కొండేకి తగిలింపి బిగించేయి. ఏం." అంది సీత చిలిపిగా, ఉత్సాహంగా.

ఏమైనానరే అని ఒళ్ళకుని దారం ముక్క తేవటానికి వెళ్లాను. సీత "కోడి కోడి" అని మెల్లిగా అంతుకుంది. నేను తిరిగివచ్చేసరికి ఊరదిరేలా కేకపెట్టేస్తోంది. తీరా చూస్తే ఏముంది? తేలూ లేదు కోడి లేదు." మహా బాగాచేశారు. ఇంత కోడిమంత్రం ఊరికేపోయిందే." అన్నాను.

"ఏమో మరి. ఎంత గట్టిగా అన్నాగాని అది ఆగలేదు" అంది సీత బిక్కి మొగంపెట్టి, పెద్ద నేరం చేసినట్లు.

రవి టాయ్లెట్స్ వారి దీపావళి అభివందనములు
రవి టాయ్లెట్స్ - అందముకు, వర్చస్సుకు

రవి గ్లిసరిన్ సోప్:-
అన్ని కాలములూ, ముఖ్యముగా వేసవి కాలములలో వాడదగినది. శరీరమును చురువుగను, కాంతిగను ఉంచును.

రవి వెజిటబుల్ హేరాయిల్:
శరీరములను విస్తారముగా పెంపొందించును. దాని చక్కని గున్నితమైన నువాసన అందరికీ ఆనందము కలుగజేయును.

రవి సోప్:- ముఖవర్చస్సును కాపాడి, విలాసమును పెంపొందించును.

సోప్ పేజెంట్లు. ది న్యూస్టార్ డి కో.,

10, వైద్యనాథ మొదలి వీధి, తండ్రియార్చేట, మద్రాసు-21

కోడి కోడి అనగానే ఆ ధ్వనికి బోతుంది. ఇంత! ఆతేజ తేలుపిల్ల నేపటిదాకా పక్కమీద దొర్లుతూ బెదిరి కొంచెం నేపు మొదట ఆగు కనపడేసరికి ఆట మూటకట్టేశారు. ఎక్కడ తేలుపిల్ల వస్తుందో అని తుంది తేలు. తరువాత ఈవప్పుడు తన యెదురుగుండా చంపగూడదని హెచ్చరిస్తూ చదువు నున్న ఇంతేకదా, అని తనదారిని తను ఆంక్షపెట్టిన జానకి రాత్రి గంట చుట్టింది. ★

“అట్టి మనోహరమైన, నిలవుండే సువాసన!”

అని *హియూనా*
చెప్పుచున్నది

“లక్ష్మీ టాయ్లెట్ నబ్బులోని క్రొత్త
పువ్వు-పరిమళము నాకు చాల యిష్టము”

ప్రపంచంలోని పొగనైన పనికిదా చేయుచు
వృద్ధు చేయండి—కర్తమైన, తెల్లని లక్ష్మీ
టాయ్లెట్ నబ్బును మీ ప్రతిదిన పొంద
ర్యమునిచ్చు పాఠనలో వొక భాగముగా
ఘోర్యుకోండి. దానియొక్క మెత్తని,
పరిమళమైన మరగ మీ చర్మమును
కుట్రముగాను, మృదువుగాను మరియు
మనోహరంగాను వుండునట్లుచేయును—
మీ పొందర్యమును వృద్ధిపరచును.

మీ శరీరమంతటి పొందర్యము కొరకు
పెద్ద నైజాను ఉపయోగించండి.

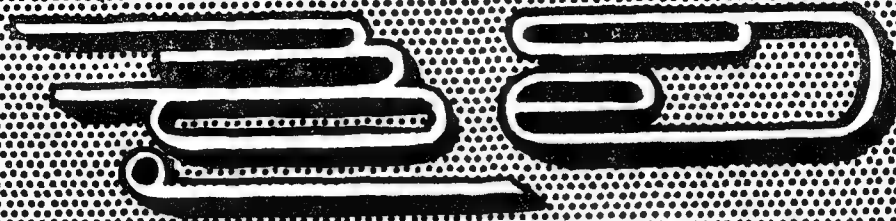
లక్ష్మీ
టాయ్లెట్
నబ్బు

సిసీమా తారలకు పొందర్యమునిచ్చు నబ్బు

[LTS. 452-X52 TL]

భారతదేశంలో తయారుచేయబడినది!

— 29. సీతారామ్ (15) —

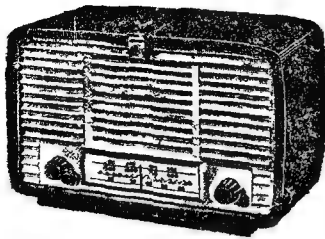
ప్రతి పని చేయడానికి ఒక తీరు వుంటుంది. ఆవిధంగా మనం ఆ పనిని చేయకపోతే, సరిగ్గా, తొందరగా అది పూర్తికాదు. ప్రతి పని మంచి విధానాన్ని, చేసే వాని నేర్పరితనం ప్రకటిత మాతుంది. మాట్లాడుటకు-వ్రాయుటకు కూడా తీరు - తెన్ను

లున్నాయి. ప్రతి విషయాన్నీ సరియైన పద్ధతిలో వ్యక్తపరచాలి. అట్లు వ్యక్తపరచనిచో అభీష్టసిద్ధి కలుగదు. అందుచేత వ్రాయుటకు మాట్లాడుటకు నరైన పద్ధతులను తేలుకోవలసిన ఆవస్యకత ఎంతైనా వుంది.

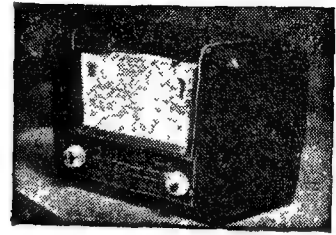
రాజపుత్రస్థానంలో జరిగిన ఓ సంఘటన. సామంతరాజు మహా

రాజుతో మాట్లాడుతున్నాడు. ■ రాజుకొడుకు చాలా దుష్టుడు. అతడు తన తండ్రి అనుచరులను, నేవకులను అనన్యాయముగా నడిపాడు. వారంతా తమ స్థితిని తెగ తింటున్నారని తిట్టూ బాధ పెట్టుచుండేవాడు. ఈ రాజు చనిపోయిన తరువాత, ■ దుష్టబాలకుని చేతికి రాజ్యం వచ్చినట్లయితే, తనని

ఫి లి ప్స్ రే డి యో లు

1955

116 మోడల్ 4 వాల్ట్యుల డైరెక్ట్ వీక్షర్ రేడియో రు. 175/-

★

345 B మోడల్ 5 వాల్ట్యుల డైరెక్ట్ వీక్షర్ రేడియో రు. 295/-

కృష్ణాజిల్లాకు ఆఫీస్ లోని -

మోడరన్

ఆటో స్టోర్సు

కొన్వెంటువీది

విజయవాడ - 1.

సుఖ - శాంతులతో ఉండనీయడని మంత్రి భయపడ్డాడు. తన యీ భయాన్ని రాజుతో చెప్పాలనుకున్నాడు. కాని రాజు ఎదుట వారి చావు విషయం మాట్లాడడం మెలాగు? అంటే అది అసభ్యానికి, అవినయానికి సూచక మౌతుంది. రాజుగారి కోపానికి గురి కావల్సివస్తుంది. అందుచేత బాగుగా ఆలోచించి మంత్రి ఇలా అన్నాడు - "తమ ఆయుస్సు నిండా నూతేళ్లు నిండిన తరువాత, నన్ను యవ రాజు సుఖ-శాంతులతో బ్రతుక నీయరని భయంగా వుంది." అతడు తన అభీప్రాయాన్ని ఎలా వ్యక్తపరిచాడో చూచారా!

ఓ రాజవద్దకు ఓ జ్యోతిష్కుడు వెళ్లాడు. రాజు అతనిని తన భవిష్య జ్ఞానితాన్ని గూర్చి కొన్ని ప్రశ్నలడిగారు. జ్యోతిష్కునికి మాట్లాడేరీతి తెలియదు. అందుచేత యిలా చెప్పాడు - "తమరు అంతిమ దినాలు చాలా కష్టంగా గడవవల్సి వస్తుంది. మీరు మానసిక, శారీరక కష్టాలకు గురి అవుతారు. పళ్లు పూడిపోతాయి. కళ్ళల్లోని జ్యోతి నశిస్తుంది. మీరు అటూ యిటూ తిరగడానికి అనమర్థతౌతారు. మీ కళ్ళతో మీ పుత్ర పౌత్రుల మర

ణాలు చూడవల్సివస్తుంది." ఇలా ఎన్నో చెప్పతుండగా రాజు కోపించి అతనిని చెరసాలలో నుంచెను.

కొన్నాళ్ళ తరువాత యింకొక జ్యోతిష్కుడు కోటకు వచ్చాడు. అతడు మాట్లాడుటలో నేర్పరి. అందుచేత అతడు జాగ్రత్తగా మాట్లాడాడు. "మహారాజా! మీరు అన్నివిధాలా సుఖులు. ఈ శ్వరుని వద్ద నుండి తమరు నిండా నూరేళ్లు ఆయుస్సు పొందారు. తమ యిల్లు చుట్టాలు - పక్కాలు, కొడుకులు, కోడళ్ళు, మనుమలతో నిండివుంటుంది. 'తమ కుటుంబములో అందఱికంటే మీ ఆయుస్సే హెచ్చు' మొదలుగాగల వెన్నో చెప్పాడు" రాజు అతనికి పారితోషికమిచ్చి నమ్మాన పూర్వకంగా సాగనంపాడు.

ఇదంతా విన్న కోటనేవకునకు

అనుమానం వచ్చి, వెళ్ళిపోతున్న జ్యోతిష్కుని ఆపి, మొదటి జ్యోతిష్కుని దుర్గతిని తెల్పి, "మీరు చెప్పిన విషయాన్నే అతడూ చెప్పెనుగదా అతనిని శిక్షించిరేమ"ని ప్రశ్నించెను. అది విని అతడు "నేను చెప్పినవి కూడ ఆ మాటలే. కాని ఆ జ్యోతిష్కుని భవిష్య కథనం సరిగ్గాలేదు. వంద సంవత్సరాలు బ్రతికేవాని పళ్ళు ఎలాగూ పూడతాయ్! కండ్లు ఏలాగూ కన్పించవు. కుటుంబములో అందఱికంటే అధిక ఆయుస్సు కల్గినవ్వడు అనే (64-వ పేజీ చూడండి)

స్కిన్ డెక్స్
గజ్జ, దురదలు, పుండ్లు మొ.
చర్మవ్యాధులకు దివ్యంజనము
శ్రీచిత్త కైమికల్స్ & డ్రగ్స్
అమిటెడ్, మద్రాసు-30.

ప్రత్యేక శీర్షికలతో ప్రముఖుల వ్యాసావళితో
అతి త్వరలో వెలువడనున్నది.

జనత

స్వతంత్ర రాజకీయ వారపత్రిక

ప్రముఖ శీర్షికలు -
కర్నూలు, హైదరాబాదు, మద్రాసు, న్యూఢిల్లీ లేఖలు;
ఆంధ్ర రాష్ట్ర వార్తలు; భారత రాజకీయాలు; ప్రపంచ సమస్యలు వగైరా
క్రాసు 1/2 సైజు; 16 పేజీలు; వెల 2 అణాలు.
సంవత్సరం చందా రు. 6-0-0.
ఆంధ్ర, తెలంగాణ ప్రాంతములలో, సమర్థులైన ఏకెంటు కానారి.
ఏకెన్నీ పరతులకు, తదితర వివరములకు :
Secretary, M/s. KRISHNA PUBLICATIONS Ltd.,
Grand Trunk Road North, GUNTUR-1.

చల్లదనమునకు
చక్కని
శివదములదే..

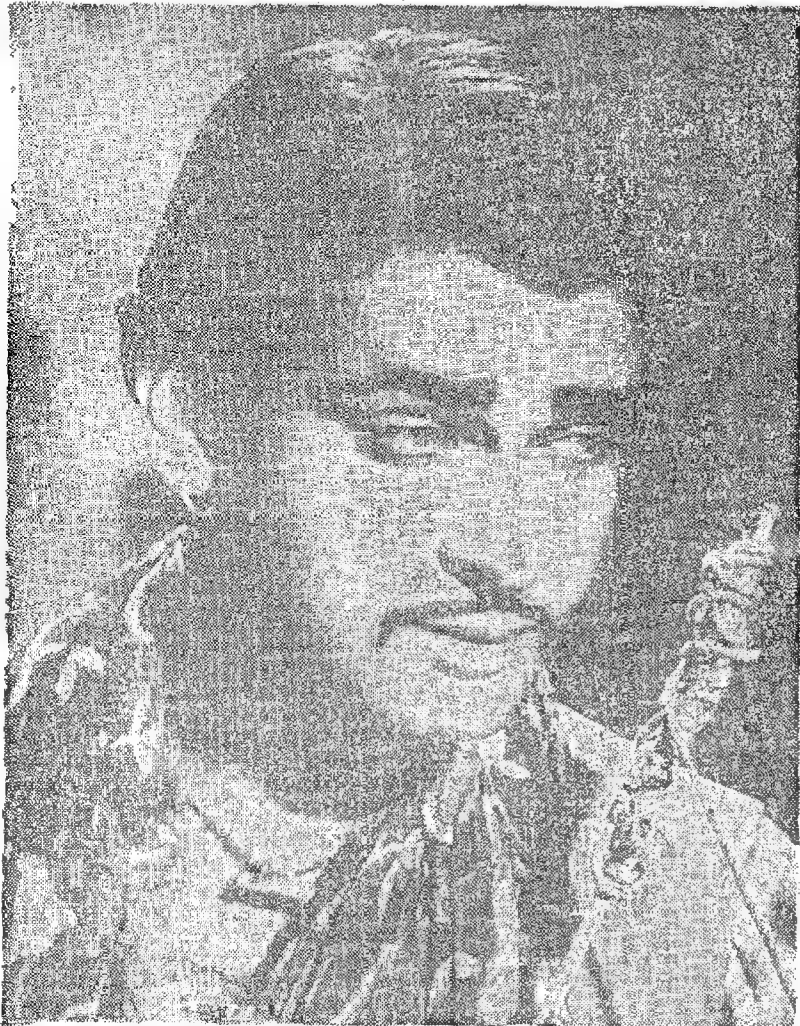
పైరీడెంటు
పెజిటబుల్
హార్ ఆయిల్

RATHOD TRADING CO. MADRAS-1

బాంబాయి సినిమా లేపు

చిత్రరంగాలలో వికాసశక్తి పెంపొందించే ఉద్దేశ్యంతో ఫిలిం ఫెడరేషన్ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎన్ ఎన్ బాసన్ ఫిలిం ప్రొడ్యూషన్ గిల్డ్ లో సభ్యులుగా చేరాడు. బాసన్ ను అనుసరించే ఏ ఏ పి పి ఎ హా గిల్డ్ మా మొదటిసంవత్సరాలున్నాయి తమ సంఘంలో చేరవలసిందని శ్రీ ఎన్ కే పాటిల్ అహ్మదాబాద్ లోని పబ్లికేషన్ లు ఒప్పకొలేదు గిల్డ్ తన ఏకగ్రీవ సభ్యత్వం తోనే వ్యవహరిస్తావచ్చింది ఫిలిం పరిశ్రమ అణచిపెట్టి వుందని కేదారూ, ప్రభు

త్వమా నిర్మాతలూని అనేక భావాన్ని, అరాజకాన్ని అనుభవించి వ్యవహరించారు ఫిలిం పరిశ్రమ పరిశ్రమగా గాని, విద్యాసంస్థగా గాని, కళగా గాని ప్రభుత్వం పరిగణించడం తమ సమాచార, బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కాల మంత్రి మానే చిల్లం వ్యవహారాల్లో ఫిలిం పరిశ్రమ ఒకటిగా జరిచేయబడింది ఈ పరిశ్రమపై ప్రభుత్వం 'వెంట్రీ ప్రెమ హాత్రి మే మాపుతోంది' వికాసశక్తి ఒక్కటే ఆశయంగా శ్రీ బాసన్ గిల్డ్ లో చేరాడు గిల్డ్ సభ్యులందరూ బాగా పురుషులవారు, బాగా

కులైవ ఎన్ ఎన్ సర్కిల్స్ ను "బాంగావాలి" హిందీ చిత్రంలో మమ్మీ కపూర్.

భజ్జు గడించినవాడు వీరికి చిన్న నిర్మాతలతో కూడిన ఏ ఏ పి పి ఎ లో చేరడం చిన్న లింగం తో చివల్లున్నది ఈ గంతు సమూహం ఏకీకారం సుదీర్ఘం ఎన్ కే పాటిల్ గారికి కూడా చేతికొలిగి వాసన్ గాని ఆసని చేయాలనో లేదో మాడవలసి వుంది దక్షిణాది నిర్మాతలందరినీ ఆయన గిల్డ్ లో చేర్చాలని కోరుకుంటున్నాడు సభ్యులలోకి చేర్చుకోగలిగే రెండు సంఖ్యలూ ఎప్పటికైనా ఒకటి అయ్యే అవకాశం వుంది కాని గిల్డ్ లోని ప్రస్తుత సభ్యుల వారసు గారికి అటువంటి అవకాశం ఇస్తానో ఇవ్వనో మాదాలి ఇవ్వకదా లే వాసన్ గిల్డ్ ను విలీనం చేస్తానో లేదో మాదా చేచి మాడవలసిన విషయం.

ఈ యేడాది పైకి వచ్చిన తారలలో ఒకమే అమితాబ్ బాచాన్ ఇందిర "సైన్య మహాప్రభు"లో భారత్ భూషణ్ లో పటించిన అమితాబ్ తారాపదం అందుకున్నది కాని ఆ తర్వాత ఎందుచెతినో ఆమె తన పేరు నిలుపుకోలేక పోయింది మళ్ళీ "ముసీం" చిత్రంతో పూర్వపు పేరు తెచ్చుకున్నది ఈమె వయస్సు 18 సం. మంచి థియేటర్లుగల తం ఆమె ఎటువైపు వెళ్ళినా కూడా ఎప్పుడగోడ వుంచిన రైకి కూడాను త్వరలో ఈమె అగ్ర శ్రేణి తారకాగలనూడవ అమ్మాయి

దీని విభజనాసంకరం జరిగిన అల్లుడులలో బాంబాయి వచ్చి చేరుకున్న తార ఇందిర. ఈమె రావడం నిరుపేదగా వచ్చింది చిన్న చిన్న వేషాలు ధరిస్తూ, కడుపుకి పని చేసి పైకివ్వనది "హిస్టో గాలిక్"లో స్వామిగా పటించిన అప్పటినుండి ఆమెకు పెద్ద పెద్దా త్రాలో బుకీంగులు వస్తున్నాయి (అంగ్లవాంపత్రి రిలేఖర్)

చైనాలో బారతీయ చిత్రోత్సవం

చైనాలో ఇటీవల ప్రసక్తింపబడిన భారతీయ చిత్రాలు ఇతర కమ్యూనిస్టు దేశాలలో విలక్షిత అహం గా ప్రజల నాకరించాయి వారలు తెచ్చుకున్నాయి 14 సగి గాలో అయిగ నోల్లూ ఇన్స్టలక్షల మంది ఈ చిత్రాలు హాకారల భారతీయ ఫిలిం ప్రతినిధులు వివిధ నగరాల్లో స్వయంగా ప్రేక్షకులకు దర్శనమిచ్చి స్వాగతి కల్పించారు ఈ ప్రతినిధులు చైనా అధ్యక్షుడు మావే జేటుంగ్ ను, ప్రధాని చౌ ఎన్ లై ను కలుసుకున్నారు

చౌ ఎన్ లై ను కలుసుకున్న యువారాచ్యాంగ్ జీవితకథను చిత్రంగా నిర్మించబడిన నిర్మాత చేరన్ ఆనంద్ అందుకు అరుదుకోరుమా ఒక విజృంభి చైనా ప్రభుత్వానికి దాఖలు చేశారు ఈ చిత్ర నిర్మాణంలో భారత, చైనా, రష్యా దేశాలు పాల్గొంటాయి ★

జూపిటర్ వారి "నయా ఆర్కీ" హిందీ చిత్రంలో ఎక్. టి. రామారావు, జమున.

భారతీయ ఫిలిం ప్రతినిధులకు వైనాలో బ్రహ్మాండమైన స్వాగతం ఇవ్వబడింది సాంస్కృతికశాఖ
తాత్కాలికమంత్రి చీన్ చున్ జూ, నటి కామిని కౌశల్, సినిమా బ్యూరో ఛీఫ్ రెడ్డి
వాంగ్ లాక్ సీ గార్లను ఫోటోలో చూడవచ్చును.

మేరీ సీటన్ ఉపన్యాసాలు

చలనచిత్ర విమర్శనం గూర్చి భారత
జేతంలో ఉపన్యాసాలివ్వడానికి ప్రభు
త్వంచే ఆహ్వానింపబడిన మిస్ మేరీ సీటన్
ఇటీవల బొంబాయి వచ్చారు ఈమె ఆరు
నెలలపాటు జేతంలో ఉపన్యాసాలిస్తూ పర్య
టిస్తారని తెలుస్తున్నది ఈమె బ్రిటిష్
దేశీ చలనచిత్ర కళను గూర్చి, ముఖ్యంగా
రచయిత దర్శకుడు విజెన్ టీన్ జీవిత విశే
షాలను గూర్చి గ్రంథాలు వ్రాశారు
బొంబాయిలో వెస్టర్న్ ఇండియా సిని
మా ట్రాఫర్మ్ సంఘం ఏర్పాటు చేసిన
సభలో ప్రసంగిస్తూ ఈమె అమెరికా,

యూరప్ కేటాలలో చలన చిత్రకళ వివిధ
రూపాలలో ఎలా అభివృద్ధి పొందినది వివ
రించారు అమెరికన్ చలనచిత్ర పితా
మహాదు డి డబ్ల్యు గ్రిఫిత్ నిర్మించిన
“బర్త్ ఆఫ్ ఏ నేషన్”లో చలనచిత్రం ఒక
కళగా రూపొందినదని, చిత్రానికి ఎడిటింగ్
ముఖ్యమైనదని ఆ చిత్రం మొదటి సారిగా
విరూపించిందని ఆమె చెప్పారు
చలనచిత్ర దర్శిత్రలో మాతృభాషయం
ప్రారంభించిన మరొక చిత్రం జర్మన్ దర్శ
కుడు రాబర్ట్ వీన్ నిర్మించిన “డాక్టర్
కాలిగరీ” అనీ, ఇందులో ఎక్స్ ప్రెషన్

తైలీ ఉత్తమంగానీ బడిందనీ ఆమె తెలి
పారు

1926 లో విడుదల అయిన విజెన్ టీన్
చిత్రం “హాటి రోషిట్ ప్లీజ్ మిస్”
మరొక గొప్ప చిత్రమనీ, వాస్తవిక పద్ధతిని,
నూతన పద్ధతిని ఈయన ప్రవేశ పెట్టా
రనీ ఆమె అన్నారు మన ప్రత్యేక శాస్త్ర
సిద్ధాంతాలు ఆధారంగా ప్రాచీన దర్శకులు
రీన్ క్లెయిర్, జర్మన్ దులాక్ మొదలగు
వారు నిర్మించిన చిత్రాలు మరొక నూత్న
భాషయం ప్రారంభించాయనీ తెలిపి,
యధావసరం ఇటాలియన్ చిత్రాలు వలె
వాస్తవిక తైలీని ప్రవేశ పెట్టాయనీ ఆమె
అన్నారు.

వలసచిత్రాలు యధార్థానికి పన్నికే
రంగా ఉన్నప్పటికీ చలనచిత్ర కళ అభివృద్ధి
అవుతుందని, తాను చూసిన భారతీయచిత్ర
లలోకల్లా "దో బిహూజమో" ఒక్కటే
కాస్తరికంగా ఉన్నదని ఆమె తెలిపారు.

మేరీసీటన్ తనతో కొన్ని ప్రసిద్ధచిత్రాల
భాగాలు తీసుకువచ్చారు. ఉపన్యాసాలతో
పాటు వీటివిభూతా విషయ విశ్లేషణకరణం
కొసం ప్రదర్శిస్తున్నారు.

అమెరికన్ సభల రచయిత అప్రన్సిం
క్లర్ పెటెన్ పెట్టుబడితో విజెన్సీన్ మెక్సి
కోలో తీసిన "కో వివా మెక్సికో!" చిత్రం
తాలూకు లకు అడుగుల ఫిలిమ్మను మేరీసీటన్
"టైమ్ ఇన్ ది సన్" అనే పేరుతో ఎడిట్
చేసి విడుదల చేశారు. ప్రాచీన మెక్సికన్
నాగరికతను చూపించే ఈ చిత్రాన్ని భారత
ప్రభుత్వవిద్యాశాఖ ఆమె నుండి కొని పదిల
పరచింది.

ఇండో - సోవియట్

చిత్ర నిర్మాణం

దర్శకనిర్మాత కె ఎ అబ్బాస్ నిర్మింప
చేసిన "పరజె" చిత్రం నిర్మాణం విచ్చే
ఏప్రిల్ లో ప్రారంభం అవుతుందట.
రష్యన్ యాత్రికుడు అఫనాసి నికటన్

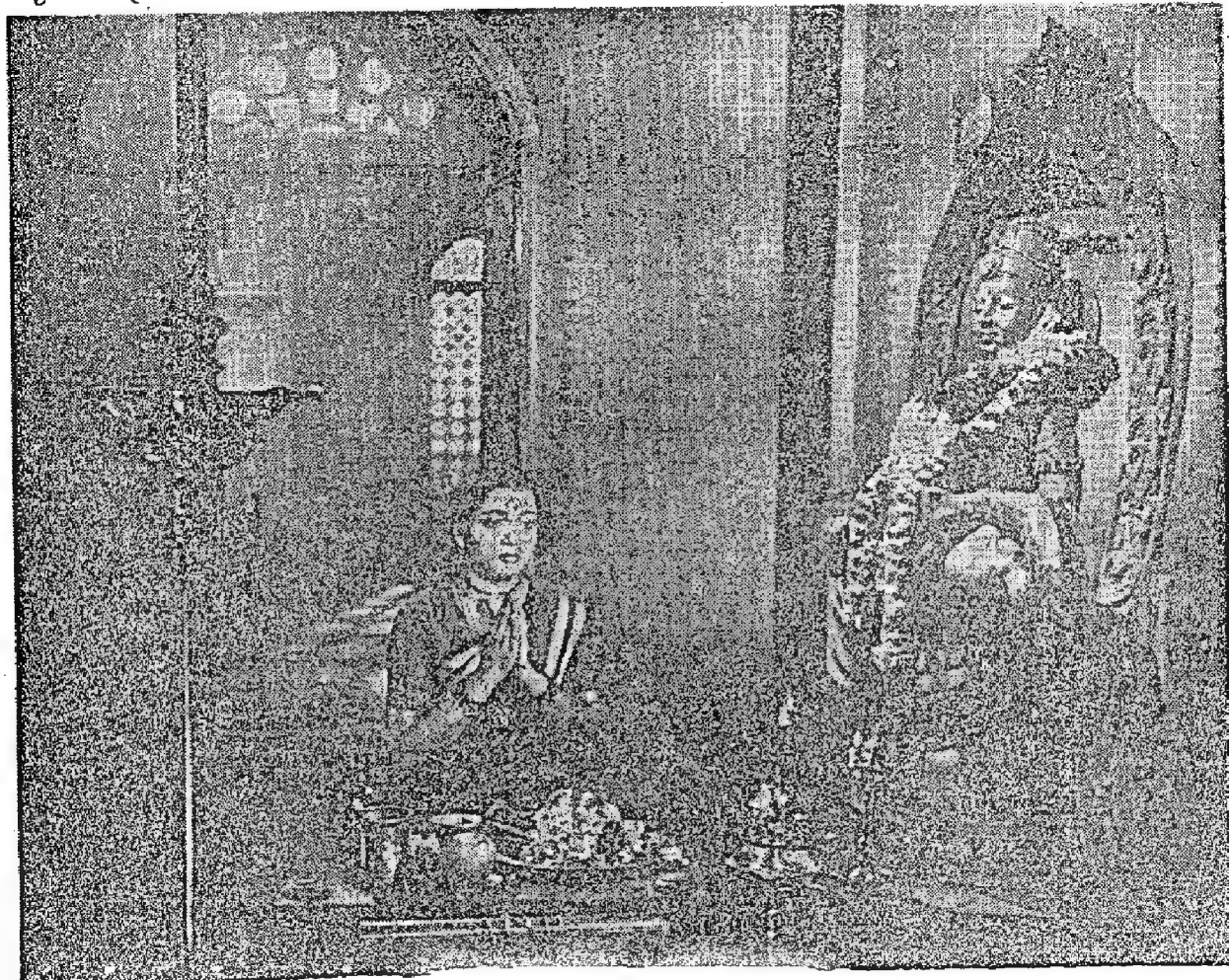
జీవితం ఆధారంగా ఈ చిత్రం స్క్రీన్
ప్రాయబడుతున్నది. స్క్రీన్ లో సహాయ
పడుతున్న రష్యన్ రచయిత ఎమ్ పహవా,
దర్శకుడు ఎమ్ ప్రోనిన్ త్వరలో భారత
దేశంవచ్చి రెండు నెలలపాటు ఉండి,
స్క్రీన్ లు వగైరా పూర్తిచేస్తారట. ఈ చిత్ర
నిర్మాణంలో రెండు దేశాల పెక్కి పియన్లు,
వటీవలులు పాల్గొంటారు. ఈ చిత్రం
'సోవోకలర్'లో ఉంటుందట. విజెన్సీన్
చిత్రాలన్నిటికీ ఫాలోగ్రాఫర్ గా పని
చేసిన ప్రసిద్ధ కెమెరామాన్ ఎడ్వర్డ్ టినె
మాడా ఈ చిత్ర నిర్మాణంలో సహాయ
పడవచ్చునని ఇటీవలనే రష్యానుండి తెలిసి
వచ్చిన అబ్బాస్ ప్రకటించారు.

"చిత్రపతి శివాజీ" నాటకం

ఎన్ ఎల్ వి ఎన్ క్లబ్ అధ్యక్షాధ్యక్ష
గత మాసం 20 వ తేదీన "చిత్రపతి శివాజీ"
తెలుగు నాటకం మద్రాస్, అన్నామలై
హాలులో ప్రదర్శితమైనది. శివాజీగా కృష్ణ
మూర్తి, దండ్రాజీగా వెంకట్రావు,
రఘునాథ్ గా రామప్రసాదరావు, సరళిగా
కె ఆర్ తిలకం, కమలగా కౌవలిగార్లు
పాల్గొన్నారు. నాటకానికి శ్రీ మోహన
రంగంగాడు దర్శకత్వం వహించారు.

"చిత్రపతి శివాజీ" నాటకంలో
సరళి పాత్రధారిణి శ్రీమతి తిలకం.

"మహావి" గానకర్త "లో" జమున.

★ కైలి ★

(50-వ పేజీ తరువాయి)

కుల మృత్యువులు వీలాగూ చూడ వల్సి వస్తుంది. ఇవన్నీ చెప్పవల్సిన అవసరంలేదు." అన్నాడు జ్యోతి ఘోషుడు. అప్పు డర్థమయింది ఆ నేపథ్యం, ఒకే విషయాన్ని, మంచి రీతిగా, చెడ్డరీతిగా కూడా చెప్పవచ్చునని.

ఇప్పుడు ఇంకో క్షేత్రంలోనికి వెళ్దాం. అమెరికాలో వది అంత స్త్రుల మేడలుండడమనేది సామాన్య విషయమని మీ అందరికీ తెల్పు కదూ? అలాంటి ఒక మేడలో ఒక అంతస్తులో నివసిస్తున్న వాడు ఒకడు ఒక రోజు సాయంకాలం తన గది ముందున్న పట్టగోడ నానుకొని

మ జీన్ 3 జెమ్స్!

- (1) How to speak & write correctly .. Rs. 2 0
- (2) Model letter & Business Correspondence ... Rs. 1 8
- (3) Guide to spelling ... Rs. 0 8

A. S. ముస్తేడి కంపెనీ (A. P.)
14, హైదరాబాద్ పేజీ, మ. చా. 5-1.

నాడుతూ కూర్చున్నాడు. అతడు వార్తాపత్రిక చదవడంలో నిమగ్నమై వున్నాడు. ఇంతలో ఒక పిచ్చివాడు చేతిలో పిస్తోలుతో అక్కడకు వచ్చాడు. వస్తూనే భయపిస్తూ, "నీవు యిప్పుడే ఈ నాడుతున్నాడి క్రిందికి దూకు. లేదంటే యీ పిస్తోలుతో నీ తల ఎగరవేస్తా" అన్నాడు అతనికొద్ది. అతని ముఖలక్షణాలు చూస్తే కోపం ద్యోతకమవుతుంది. అతడు నేపథ్య అవతలుంచి పిచ్చి వానిపై పు చూశాడు. అతని జుర్రలో చక్కని ఆలోచన విద్య జ్వలన మెరిసింది. క్రిందికి పారి పోదామంటే, పిచ్చివాడు మెట్ల తలుపు కడ్డంగా వున్నాడు. రెండు పైపులా మృత్యువు ఆహ్వానిస్తోంది. క్రిందికి గంతకపోతే పిచ్చివాని పిచ్చి తనానికి బలికావల్సి వస్తుంది. గంతితే మంచినీళ్ళయినా అవునరం లేదు. అతడు తన ప్రాణాల నెలారక్షించుకొన్నాడో మీకు తెల్సా? నవ్వుతూ ఆ పిచ్చివానితో యిట్లా అన్నాడు. "నీవు ఎంత చిత్రమైన

మాట చెప్పావు! నేను ఇంతకంటే విలక్షణమైన వని చేసి చూపిస్తా. పైనుండి క్రిందికి అందఱూ గంతు తారు. నేను రోడ్డుమీదనుండి పైకి యీ ఒక అంతస్తులోకి గంతు తాను." ఈ మాటలు విన్నాక పిచ్చివాడు నవ్వాడు. కోపానికి బదులు ప్రసన్నత, కుతూహలం అతని ముఖంలో దృగ్గోచరమౌతున్నాయి. "నేను అలాంటి విపరీత కృత్యాన్ని తప్పకుండా చూస్తానని ప్రత్యేక యిచ్చి వేశాడు. మెట్లనే మొదటివాడు మెట్లదిగి రాగానే తలుపు గొల్లెం

శశికళా ప్రచురణలు

రామచంద్రపురం - (శా. గో. జిల్లా)

అడివి బాపిరాజుగారి:

మలహరి ... .. రు. 2 0 0

శశికళ (నేయాలు) ... .. ,, 1 0 0

ఆర్. భద్రరాజుగారి:

మంచుతేరలు (నాటికలు) ,, 0 12 0

మిక్కిలీబాబుగారి:

నిరంతరత్రయం (కథలు) ,, 1 4 0

రు. 50-00 లు M. O పంపినవారికి

పై నాలుగు గ్రంథాలు పోస్టు ఖర్చులు

భరించి అందజేసాము.

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యురీగారి “మేల్ మాయల్ మందు”

చర్మ వ్యాధులతో బాధపడువారలకు వున్నట్లన్న మిచ్చు అద్భుత సంజీవి.

అన్ని రకాల పొడలు, రణములు, కాళ్లుచేతులు మంటలు, రక్తహీనత, గజ్జి, దురద

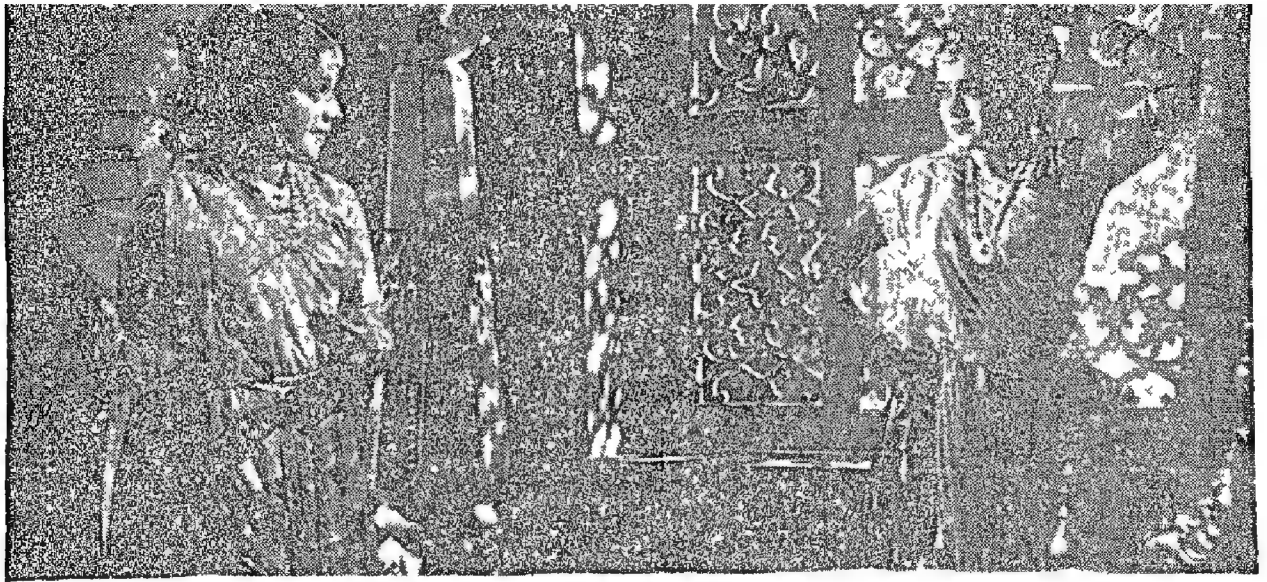
మొదలగు చర్మ వ్యాధులను పోగొట్టును.

కాగిత నివరములు:

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య ఆంధ్ర సన్మ,

5/22, మేల్ మాయల్ పోస్టు (N. A. Dt.)

డి. డి. కాశ్యప్ నిర్మిస్తున్న "ఆన్ బాస్"లో ఉమాకెరణ్, నళినీజయవంత్.

పట్టి పోలీసులకు వప్పజెప్పాడు.

ఇంకో చిన్న సంఘటన మనవి చేస్తా. ఒక యింటి యజమాని తలుపులు తెరచివుంచి లోన వడక కుర్చీలో కూర్చుని ఏదో చదువు కుంటున్నాడు. ఇంతలో ఓ దొంగ ఎలాగో వచ్చి ప్రవేశించాడు. పిస్తోలు చూపిస్తూ "నీ నమస్త వస్తువులు నా వశం చేయ్, లేదంటావా ఈ పిస్తోలుతోనే చంపివేస్తా"న న్నాడు. యింటి యజమాని వెంటనే యిలా అన్నాడు - "ఇంతకంటే పిరికితనం ఏదైనా వుంటుందా? ఒక్క మనిషిమీదికి యిద్దరా కయ్యానికి రావడం?" దొంగకు భయం వేసింది. "నే వక్కడినేగా వచ్చిందీ? నాతో వచ్చిన యీ రెండోవాడెవడు?" అనుకుంటూ వెనక్కు తిరిగాడు. ఇంతలో యింటి యజమాని వాని నడుము పట్టుకొని, పిస్తోలు లాక్కొని వాణ్ణి బంధించాడు. ఈ విధంగా తన ధనాన్ని, ప్రాణాన్ని రక్షించుకొన్నాడు.

ఇది మనోవిజ్ఞాన శ్రేత్రం. దీనితో సాహిత్యకైలికి సంబంధ ము మిటని మీరడుగుతారు. సంబంధం వుండో లేదో

చెప్పేముందు 'కైలి' అంటే ఏమిటో మనవిచేసుకుంటా. ప్రాసేటవ్వడం- మాట్లాడటవ్వడం రెండు పనులు జరుగుతాయి. మొదటిది ఆలోచించడం, రెండోది వ్యక్తపరచడ మున్నూ. మనస్సునందలి భావాలను నరైన విధాన వ్యక్తపరచడానికే సాహిత్యములో 'కైలి'

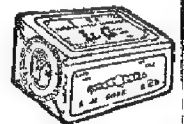
అంటారు. ఉత్కృష్ట భావాన్ని ఉపయుక్తమైన రీతిని తెలియపర్చడమే కృతియొక్క కళాపక్షం. అందులోనే కర్త కాశలం, కృతిసౌందర్యం వుంటాయ్ కైలియే రచయిత పేరు పెట్టిపిలిచిపరిచయం చేస్తుంది. సాహిత్య సౌందర్యం, రచయిత విశిష్టత యీ కైలిమీదనే ఆధారపడివుంటవి.

"ఇంగువ కట్టిన గుడ్డ"

గృహిణులకు, గృహస్థులకు ఎల్. జీ. విజ్ఞప్తి:- 'ఇంగువ కట్టిన గుడ్డ' అను సామెతి ప్రతి ఒక తెలుగు గృహమంగును ప్రతీతి మేలికమైన అచలు ఇంగువ వాణ్యతయొక్క ఘనతయే పై సామెతను కారణము ఎల్.జీ. సామెతను ముజావుచేయును గృహిణులు, గృహస్థులు వంటకాలకు, ఘన భుజన వాసనకు, కఠిన ఆరోగ్యానికి ఎల్. జీ. ఇంగువ నే కొనండి. అపరిచిత ఎల్. జీ. ఇంగువ మాదిరిగా కృత్రిమ గరుకు బజారులో కొంచెము తిప్పిన ధరకు అమ్ముబడుచున్నది ఒకటి లేక రెండు మైసాల అప్పటి లాభము కొరకు, తిప్పిన ధర గల నకరీ పరుకు కొన్నచో, వాణ్యమయొక్క విలువలో ఒకటి లేక రెండవాయి ఎప్పుడు తిర్వాత కలగు నది మరచకుడు 60 పింట్ల నుండి ప్రఖ్యాతి గలది, సరసమైన ధర గల ఎల్. జీ. ఇంగువ నే వాడు అలవాటును వదిలకండి.

ఎల్.జీ.

ఎల్. జీ. ఇంగువనే
అడిగి మార్కు పేరు,
ప్యాకింగు సరిచూచి,
పుచ్చుకొనండి.

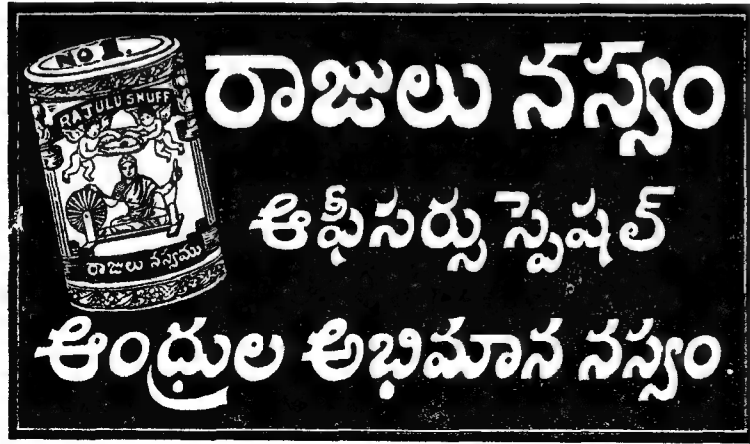

ప్రతి చోటా వారకును లేక
లాల్ జీ గోధు అండ్ కంపెనీ
సాహుకారుపేట, మద్రాసు-1. :: హైదరాబాద్ బొంబాయి

మకరధ్వజం మాత్రలు
 నేనించినచో మంచి బలం వున్నది.
 కలుసు. 1 నీసా రూ 10/-లు వి. పి.
 రూ. 1-4-0.
 దా॥ రత్నం సన్స్ మెడికల్ హాల్
 మలకపేట కిరింగ్స్ - హైదరాబాద్ 2.

దాంపత్య రహస్యము
 పటములతో 254 పుటలుగలది. రూ 2/-
 పోస్టుఖర్చు అ. 12, 'కామకళా రంగము'
 అను కొత్తకము పటములతో రూ 1/4-
 పోస్టుఖర్చు అ. 10, రెండు తీసికొను
 వారికి పోటీకి అ. 14 D.S. వి.తా &
 కో., 26 బీటు, సాకారు పేట మద్రాసు 1.

మా అభిమానులకు దీపావళి అభినందనలు

రాజులు నమ్మం
ఈఫీసర్లు స్పెషల్
ఈండ్రుల అభిమాన నమ్మం

తయారీదారు:- కె. జి. రాజులు అండ్ బ్రదర్స్, గాంధీనగరం - విజయవాడ - 2.

వర్మ గర్భాశయ వ్యాధిలను
 పూర్తిగా పోగొట్టి ఆరోగ్యమును
 పంకానమును కలుగజేయును అన్ని
 వ్యాధిదారకము నీసా రూ. 2/8

కృష్ణా రేబరేటరీ బెజవాడ

34 Persons are awarded prizes in our Competition No. 50 —1st prize 1, 2nd prize 1, 3rd prize 3 and 4th prize 29 persons. Full particulars are sent against 0—4—0 annas stamps.

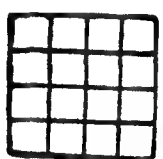
గెలవండి 25,000 గెలవండి
 తీరిక వున్న రెం 628. పోటీ రెం. 52.
 పీలు చేసియున్న ఈ అఫీషియల్ కి సాల్యూషన్ మెసర్లు ప్రీమియర్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, మద్రాసు వారివద్ద డిపాజిట్టు చేయబడియున్నది వారి అధికారియతో అది ప్రకటించబడును ప్రథమ బహుమతి అల్ కరెన్సీ రూ 12,500 రెండవ బహుమతి మొదటి రెండు రైసులు కరెన్సీ రూ. 6,500 మూడవ బహుమతి మొదటి ఒక రైస్ కరెన్సీ రూ. 3,500. నాలుగవ బహుమతి మొదటి రెండు రెంబట్ల కరెన్సీ రూ. 2,500 ఈ కి సాల్యూషన్ ప్రకారం నిలుపుగా, ఆధారంగా యిటైనా వుండవచ్చును.

RAISING COMPETITIONS
 No. 50 on 500 11/20/1955

143	154	155	150
156	149	144	153
146	151	158	147
157	148	145	152

 We hereby certify that the above is the solution in original deposited with the Raising Competitions No 50 on 500/11/20/55 in a sealed cover which was opened in our presence today and that a copy of the above solution is being lodged with the Bank.
 The State Finance Bank of India Ltd.
 Madras 28.11.55.
 J. S. S. S. S.

అఖరు తేది 28-11-55 పలితములు 12-12-55
 ప్రతి ఒక్కరూ ఒక ఎంట్రీ రూ. 1/-; 6 ఎంట్రీలు రూ 6/-; 14 ఎంట్రీలు రూ 10/-.
 494 నాలుగు చేయబడినవి నిధానము :- ఈ ఉద్యమము 116 నుండి 181 వరకు గల అంకెలు నిలుపునా అయి మూలల అక్షరముగా ఎటు కూడినా 494 వచ్చెట్లు చేయాలి ఒక అంకె ఒక మార్ వాడాలి సామాన్యకాగితముపై ఎన్ని ఎంట్రీలైనా పంపవచ్చును ప్రతి ఎంట్రీకినీ, పోటీ పంపువారు తమ పేరు అక్షరము స్పష్టంగా పేర్చి అక్షరాలతోను, అంకెలతోను ఇంగ్లీషులో వ్రాయాలి. సామ్యుక్త కాన్ చేసిన ఇండియన్ పోస్టల్ ఆర్డరు గానని, మనీ యార్డరు గానని పంపవచ్చును మనియార్డరులైనచో మనియార్డరు రకములు పోటీ యొక్క శీల వెంట పంపవలెను ప్రతి మనియార్డరు ఫారము 5కు జతపడుచు కూపనులో సామ్యుక్త పంపువారు తమ పేరు, అక్షరము ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. "ఈ కూపనుపైకి బహు మదిల సామ్యుక్త వారు దుంగును." ఈ పోటీలో మేనేజరు తీర్మానము ఆఖరు, ఉట్టబడ్డ మైనది. 0-4-0 స్టాంపులు పంపినచో పోస్టులో ఫలితముల రేపటి పంపబడును. మా ప్రత్యేక యాజ్ఞ, వరకులు బాగా తెలిసినవారే పోటీలో పాల్గొనవలెను.

THE RAISING COMPETITIONS No. 52, 28, (3) Chandavaraya Gramani St., MADRAS-21.

సరకాసుర సంహారం

(37-వ పేజీ తరువాయి)

గిరించి. కృష్ణుడు సరకుని సైన్యాలమీద శత్రువు అనే అస్త్రం ప్రయోగించాడు. దానితో సరకుని సైన్యాలన్నీ చెల్లాచెదురై పారి పోయాయి. సరకుడప్పుడు గరుత్మంతుని మీద కత్తి అనే ఒక గొప్ప ఆయుధం ప్రయోగించాడు. దానికి గరుత్మంతుడు కొంచెం మైనా చలించలేదు. అతడువారి సరకాసురుడు ఒక పెద్ద వినుగుగైక కృష్ణునిమీద పడుగుల్లాంటి కత్తులు, కతారులు విసిరివేశాడు. కృష్ణుడవన్నీ తన చక్రంతో ముక్కలు ముక్కలుగా సరకివేశాడు. సరకు డిరినిమీద మళ్ళీ ఒక పెద్ద త్రిశూలం విసిరివేశాడు. కృష్ణుడిదికూడా చక్రంతో తుత్తునియలు చేసి వెంటనే సరకాసురుని తలకూడా తెగసరికివేశాడు!

సరకుని తల తెగి నేలమీద పడగానే ఆకాశంలో చేపతలు దుందుభులు మ్రోగించారు. రంగురంగుల పువ్వుల వాస కురిపించారు. సరకాసురుని పంటి దుర్మార్గుడు చనిపోయాడుగా! అని ప్రపంచంలో అందరూ ఆనందించారు. తిరువతి కృష్ణుడు సరకాసురుడు ఎత్తుకుపోయిన అదిరి కుండ

లాలు, వరుణదేవుని తెలగొడుగు మొదలైన వన్నీ వారి వారి కిప్పించి వేశాడు.

సరకాసురుడు భూదేవి కుమారుడు. వివాహమై కృష్ణుని అనేక విధాలుగా ప్రోత్రంచేసి “సరకాసురుడు తాను చేసిన తప్పులకు తగిన శిక్ష అనుభవించాడు. అయితే అతని కుమారుడు ఒకడున్నాడు. అతడు ఏ పాపము ఎరగని వనివాడు. అతనికి తిరిగి రాజ్యం ఇప్పించవలసింది.” అని ప్రార్థించింది. కృష్ణుడు సరకాసురుని కుమారుడు భగదత్తుని మీద జారిపడి అతనికి సరకుని రాజ్యం ఇవ్వవలసిందని ఉత్తరపు ఇచ్చాడు. పిమ్మట భగదత్తునికి ప్రాగ్యోతిష పట్టణంలో పట్టా

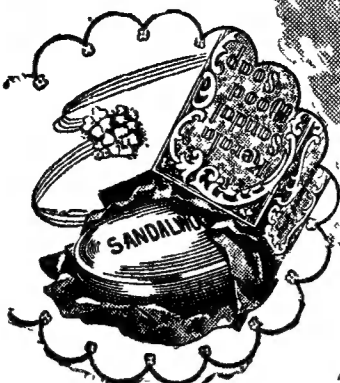
భిక్షకం జరిగింది. కృష్ణుడు సర్వభూమితో కలిసి తిరిగి ద్వారకా పట్టణానికి చల్లి పోయాడు.

సరకుని చంపివేసిన రోజే సరక శతర్థుల ఆ మర్నాడే దీపావళి పండుగ.

సరకుడు తన దుర్మార్గులవల్ల భూలోకం సరకలోకంగా మార్చివేశాడు. కృష్ణుడతన్ని చంపివేసి మన లోకంలో ఉన్న వారందరికీ ఏ విధమైన ఇబ్బందులు లేకుండా రక్షించాడు. అదిజరిగి కొన్ని కాలం పట్టా అయింది. అయినా ప్రజలు అప్పటినించి అలాగే వంతు గలు చేసుకుంటున్నారు.

మహా ఇందంగా
కనపడవచ్చు

అందమైన స్త్రీలను చూచి అనూయపడవద్దు. అందానికి కీలకం మీ చేతులోనే వుంది. క్రమం తప్పకుండా కేరళ చందనసబ్బు వాడండి.

దాని పువ్వులమైన నురుగు మంచి నువానన కలిగి, మిగడవలె వుంటుంది. అది మీ కేరళాన్ని మృదులపరచి అందంగా వుండేట్లు చేస్తుంది.

కేరళ చందన సబ్బు

కేరళ సోప్ ఇన్ స్టిట్యూట్
కో. లి. కో. డి.

(కుద్దమైన నూనెతో
తయారు చేయబడింది)

మద్రాసు ప్రభుత్వ పరీక్షమల, వాణిజ్యశాఖలో ఒక విభాగము

శ్రీకాఫ్
దగ్గు, ఉబ్బుసములకు
దివ్యోషధము
శ్రీవత్స క్రమికల్క్రీడ్మన్
అమెరికా, మద్రాసు-30

బొల్లి (తెల్ల మచ్చలు)

నకుళ్ల వర్షవ్యాధులకు పరాశన దికిచ్చు
కొట్టలాగు, సలహా ఉచితం.

జి.వి.రెడ్డి & కో., (రిజిస్టర్డ్)

“భాస్కరాశ్రమం”

గోపాలపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

అత్యంత
బిడ్డను ఆపుచుకు
కాపిర్-కుసుం
మి చెప్పిన సూచనలో నాస్తింది
మి చెప్పిన సూచనలో, అపరాధములకు
య్యెత్తి కక్షసరే, ఇవేమి కష్టమేమిలేదు
మి చెప్పిన సూచనలో, అపరాధములకు
య్యెత్తి కక్షసరే, ఇవేమి కష్టమేమిలేదు
సాంబల్ కెస్
గడ్డి, పువ్వు, నూనె
మొదలగు

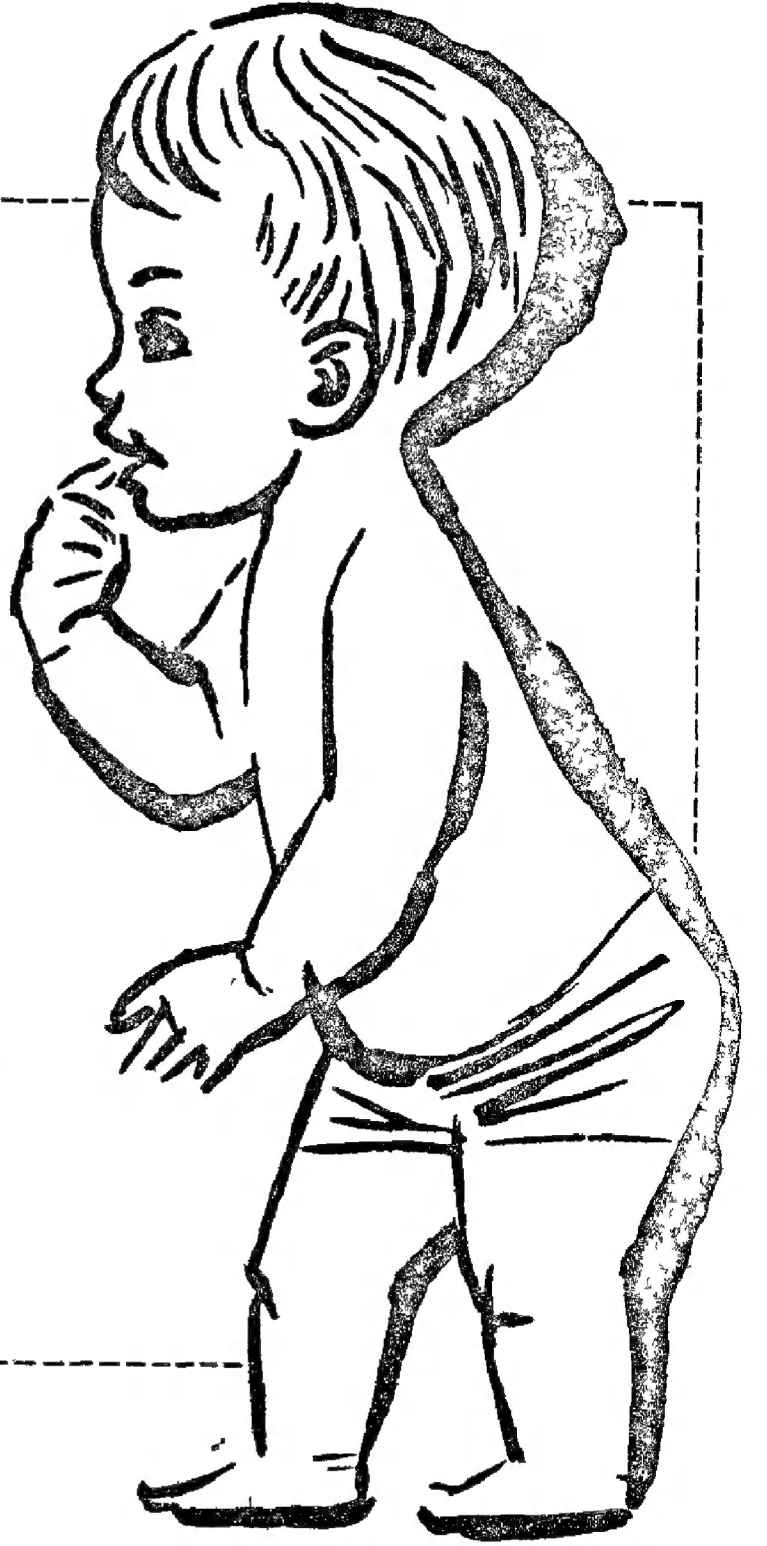

వన్నెవన్నెల కాంతి
చిన్ని మోముల దోవ

— కుమారి కాధాకృష్ణ.

ఢ్యూమెక్స్ బేటిషూడ్
తయారుచేయివారినుండి
మీఆందరకూ

దీపావళి
అభినందనలు

వారిక ఢ్యూమెక్స్ను యిట్టి వారెట్లు పెరుగుదురో చూడండి!

అన్ని

నొప్పులకు బాధలకు ---

అమృతాంజనము

- జలుబులు
- దగ్గులు
- బెణుకులు
- వాపులు

ఇంకా తక్కిన నొప్పులన్నిటికీ కూడా!